

# **Clive Staples Lewis**

## Cronicile din Narnia - Vol. 4

#### PRINŢUL CASPIAN

Capitolul 1 INSULA.

Au fost odată ca niciodată patru copii, pe nume Peter, Susan, Edmund şi Lucy; v-am mai vorbit despre ei într-o altă carte, intitulată Şifonierul, Leul şi Vrăjitoarea, în care v-am povestit prin ce aventură extraordinară au trecut. Au deschis uşa unui şifonier fermecat şi s-au trezit într-o lume cu totul diferită de a noastră, în care au ajuns regi şi regine, domnind peste o ţară numită Namia. Cât timp au stat în Namia, li s-a părut că domneau acolo de mulţi ani; dar când s-au întors prin uşa de la şifonier şi s-au trezit înapoi în Anglia, li se păru că totul nu durase decât o clipă. În orice caz, nimeni nu băgase de seamă că fuseseră plecaţi iar ei nu au spus nimănui despre asta, cu excepţia unei persoane foarte înţelepte.

Toate acestea se întâmplaseră cu mulţi ani în urmă. Acum stăteau toţi patru pe o bancă, într-o gară, înconjuraţi de geamantane şi cutii cu jucării. Erau în drum spre şcoală. Călătoriseră împreună până în gara asta, care era un punct de legătură; iar aici, în numai câteva minute, sosea un tren care urma să le ducă pe fete la o şcoală şi, după o jumătate de oră, un alt tren urma să-i ia pe băieţi şi să-i ducă la o altă şcoală. În prima parte a călătoriei, când mai erau împreună, li se păruse că încă sunt în vacanţă; dar acum, când trebuia să-şi ia la revedere şi să pornească fiecare în altă direcţie în numai câteva clipe, simţeau cu toţii că vacanţa se terminase şi că îi cuprinde melancolia, ca la început de şcoală; erau toţi tare amărâţi şi nimănui nu-i trecea prin cap ce-ar putea să spună. Lucy mergea la internat pentru prima dată.

Era o gară de țară, pustie și liniștită; în afara lor, nu mai era nimeni pe peron. Deodată, Lucy scoase un țipăt de parc-ar fi înțepat-o o viespe.

— Ce e, Lu? O întrebă Edmund.

Dar imediat făcu și el:

— Oh!

- Ce Dumnezeu..., începu Peter, după care renunță și el la ce voia să spună. Susan, dă-mi drumu'! Ce faci? Unde mă tragi? Strigă.
- Nici nu te-ating, spuse Susan. Mă trage cineva! Au, au, au, oprește! Băgară toți de seamă că sunt palizi la față.
- Aşa mi s-a părut şi mie, spuse Edmund cu răsuflarea tăiată. Parcă mă trăgea cineva. Groaznic! Oh, iar începe.
  - Mă trage şi pe mine! Spuse Lucy. Oh, nu mai pot!
- Fiţi atenţi! Strigă Edmund. Haideţi să ne luăm de mâini şi să stăm unul lângă altul. Asta e magie, se simte. Repede!
- Da, spuse Susan. Să ne ţinem de mâini. Oh, ce n-aş da să nu ne mai tragă!

În clipa următoare, bagajele, banca, peronul şi gara dispărură cu totul. Cei patru copii, ţinându-se de mâini şi gâfâind, se treziră într-o pădure atât de deasă încât de-abia aveau loc să se mişte de crengile care îi loveau. Se frecară la ochi şi traseră adânc aer în piept.

- Peter, crezi că se poate să ne fi întors în Namia? Îl întrebă Lucy.
- Putem fi oriunde, îi răspunse Peter. Nu văd nimic din cauza copacilor. Hai să-ncercăm să ieșim undeva mai la lumină.

Reuşiră cu greu să iasă din desiş printre urzici şi ghimpi. Dar aici avură parte de o nouă surpriză. Totul era mult mai luminos şi, din numai câţiva paşi, ajunseră la marginea pădurii, de unde se vedea o plajă acoperită de nisip. La numai câţiva metri depărtare, apa mării scălda nisipul atât de încet şi de calm încât nu se auzea practic nici un sunet. Nu se zărea nici un ţărm în depărtare şi nici un nor pe cer. Judecind după soare, era în jur de ora zece dimineaţa, iar marea era de un albastru ameţitor. Se opriră să respire adânc mirosul de mare.

— Doamne! Exclamă Peter. Ce bine e!

Cinci minute mai târziu erau toți în picioarele goale și se bălăceau în apa răcoroasă și limpede.

— E mai bine aici decât într-un tren aglomerat, în drum spre latină, franceză şi algebră! Spuse Edmund.

După care nimeni nu mai zise o vreme nimic; umblau prin apă în căutare de creveţi şi crabi.

— Totuşi, zise dintr-o dată Susan, cred că trebuie să ne gândim puţin la ce avem de făcut... În curând o să ni se facă foame.

- Avem sandvişurile pe care ni le-a dat mama pentru drum, zise Edmund. Eu cel puţin le am.
  - Eu nu, spuse Lucy. Ale mele erau în geanta mică.
  - Ale mele la fel, spuse Susan.
- Ale mele sunt în buzunarul de la haină, aici pe plajă, spuse Peter. Avem două porții pe care o să le împărțim la patru. N-o să fie prea amuzant.
- În momentul de față îmi doresc mai degrabă ceva de băut decât de mâncat, zise Lucy.

Şi deodată li se făcu tuturor sete, așa cum ți se face de obicei după ce te-ai bălăcit în apă sărată sub un soare fierbinte.

- Parcă am fi naufragiat, spuse Edmund. În cărți, naufragiații găsesc mereu izvoare cu apă limpede și rece pe insulă. Haideți să căutăm.
- Vrei să spui să mergem înapoi prin pădurea aceea deasă? Îl întrebă Susan.
- Nici vorbă, răspunse Peter. Dacă e vreo apă, se varsă precis în mare, aşa că, dacă mergem pe plajă, n-avem cum să nu dăm de ea.

Merseră înapoi pe malul mării, călcând mai întâi pe nisipul ud şi neted, apoi pe cel uscat şi aspru, care ţi se lipeşte de degetele de la picioare, aşa că se opriră să-şi pună şosetele şi pantofii. Edmund şi Lucy vrură să-şi lase pantofii şi şosetele acolo şi să plece în picioarele goale, dar Susan le spuse că asta ar fi o nebunie.

— S-ar putea să nu-i mai găsim și o s-avem nevoie de ei dacă mai suntem aici diseară, când se răcorește.

După ce se încălţară, îşi continuară drumul pe plajă; aveau marea în stânga şi pădurea în dreapta. Nu se auzea nici un sunet, doar din când în când câte un pescăruş rătăcit. Pădurea era atât de deasă încât nu se vedea nimic printre copaci; şi nici nu se mişca nimic, nici o pasăre, nici măcar o insectă.

E plăcut să vezi scoici, alge, anemone-de-mare sau crabi micuţi în ochiurile de apă dintre pietre, dar te plictiseşti repede de toate acestea când ţi-e sete. Copiii, acum că ieşiseră din apa răcoroasă, începură să-şi simtă picioarele fierbinţi şi grele. Susan şi Lucy aveau de cărat şi pelerinele de ploaie. Edmund tocmai îşi pusese haina pe banca din gară înainte de a fi purtaţi de magie, aşa că el şi Peter duceau cu schimbul haina lui Peter.

După scurt timp, malul începu să cetească spre dreapta. După încă vreo jumătate de oră, când trecură de-o porțiune stâncoasă, acesta coti brusc. Acum aveau în spate acea parte a mării pe care o zăriseră când ieşiseră la

început din pădure, iar în față, se zărea în depărtare un alt țărm, acoperit de o pădure la fel de deasă ca aceea pe-al cărei mal mergeau acum.

- O fi o insulă sau putem să ajungem acolo mergând mai departe pe mal? Întrebă Lucy.
  - Nu știu, îi răspunse Peter și se cufundară toți în tăcere.

Malul pe care mergeau se apropia tot mai tare de celălalt țărm; de fiecare dată când treceau de câte un promontoriu copiii credeau că au să dea de locul unde cele două maluri se întâlnesc. Dar fură dezamăgiți. Ajunseră la niște stânci pe care trebuiră să se cațere și de acolo putură vedea mai bine celălalt mal.

— Fir-ar să fie, făcu Edmund, n-are nici un rost. N-o să ajungem la pădurile de acolo niciodată. Suntem pe o insulă!

Şi chiar aşa şi era. În clipa aceea, distanţa dintre ei şi celălalt mal era de numai treizeci sau patruzeci de metri. Mai încolo, malul pe care erau ei cotea din nou la dreapta şi văzură cum marea îi desparte de celălalt ţărm. Era clar că străbătuseră mai mult de jumătate din insulă.

- Uitaţi-vă! Strigă deodată Lucy. Ce-i acolo? Arătă spre ceva lung, argintiu, de forma unui şarpe, undeva pe plajă.
- O apă! O apă! Strigară ceilalţi şi, deşi erau obosiţi, o luară pe dată la fugă în jos pe stânci şi apoi spre apa răcoroasă. Ştiau că apa e mai bună mai departe de plajă, aşa că se duseră drept spre locul de unde ieşea din pădure. Copacii erau la fel de deşi şi aici, dar apa îşi săpase o albie adâncă printre malurile înalte, acoperite de muşchi; dacă te aplecai puţin, puteai să mergi de-a lungul apei printr-un fel de tunel de frunze. Se lăsară în genunchi în dreptul primului ochi de apă maroniu şi unduitor şi băură cu sete; îşi răcoriră feţele şi apoi şi braţele în apă, până la cot.
  - Ce-ați zice de sandvișurile alea? Întrebă Edmund.
- N-ar fi mai bine să le mai ţinem? Întrebă Susan. S-ar putea să avem şi mai mare nevoie de ele mai târziu.
- Ce n-aş da ca acum, când nu ne mai e sete, spuse Lucy, să nu ne fie foame.
- Bine, dar ce ziceți de sandvişuri? Insistă Edmund. N-are rost să le păstrăm, au să se strice. Nu uitați că aici e mult mai cald decât în Anglia și că deja le cărăm în buzunar de mai multe ore.

Așa că scoaseră cele două pachete și le împărțiră între ei patru; nu se satură niciunul, dar oricum, era mai bine decât nimic. După care începură să

facă planuri pentru masa următoare. Lucy voia să meargă pe malul mării să prindă creveţi, dar i se spuse că nu au plase. Edmund propuse să adune ouă de pescăruş de pe stânci, dar nu-şi amintiră să fi văzut vreun ou de pescăruş şi, chiar dacă ar fi găsit, oricum nu le-ar fi putut fierbe. Peter îşi spuse în sinea lui că în curând au să fie bucuroşi să mănânce chiar şi ouă crude dacă nu dă norocul peste ei, dar nu consideră necesar să spună asta cu voce tare. Susan le reproşă că au mâncat sandvişurile atât de devreme, în acest moment, doi dintre ei se enervară, în cele din urmă, Edmund zise:

- Ştiţi ce, nu ne mai rămâne decât un singur lucru de făcut. Trebuie să explorăm pădurea. Pustnicii, cavalerii rătăcitori şi alţii de genul ăsta reuşesc să supravieţuiască întotdeauna atunci când sunt într-o pădure. Găsesc rădăcini şi fructe şi fel de fel de lucruri.
  - Ce fel de rădăcini? Întrebă Susan.
  - Eu am crezut întotdeauna că sunt rădăcini de copac, spuse Lucy.
- Haideţi, spuse Peter, Ed are dreptate. Şi trebuie să facem ceva. Oricum o să fie mai bine decât s-o luăm iar prin soare.

Aşa că se ridicară în picioare şi o porniră de-a lungul apei. Ceea ce fu destul de greu. Trebuiră să se aplece pe sub crengi sau să se cațere peste crengi şi să meargă orbecăind printre rododendroni; li se rupseră hainele şi se udară la picioare, în continuare, nu se auzea nici un zgomot în afară de susurul apei şi a zgomotelor pe care le făceau ei. Începu să-i cuprindă oboseala când simțiră deodată un miros minunat şi apoi zăriră, undeva sus, deasupra malului drept, o lumină colorată.

— Ia te uită! Exclamă Lucy. Cred că-i un măr.

Şi chiar asta şi era. Urcară gâfâind pe malul abrupt, croindu-şi drum printre rugii de mure, până când ajunseră la un pom bătrân, încărcat de mere mari, gălbui-aurii, netede şi zemoase.

- Ăsta nu e singurul pom de aici, spuse Edmund cu gura plină. Uita-ţi-vă!
- Oh, sunt zeci de pomi, observă Susan, aruncând cotorul primului măr pe care-l mâncase şi culegând un al doilea. Cred că a fost o livadă cu mult, mult timp în urmă, înainte să se sălbăticească locul şi să crească pădurea din jur.
  - Ceea ce înseamnă că asta era o insulă locuită, spuse Peter.
  - Acolo ce mai e? Întrebă Lucy, arătând undeva în depărtare.
  - Dumnezeule, e un zid, răspunse Peter. Un zid vechi de piatră.

Făcându-şi drum printre crengile încărcate, se duseră până la zid. Era foarte vechi, numai ruine, acoperit de muşchi şi plante agăţătoare, dar era mai înalt decât cel mai înalt dintre pomi. Când se apropiară destul de mult, observară o arcadă care se afla probabil pe locul unde fusese pe vremuri poarta; acum însă era blocată aproape complet de cel mai înalt dintre meri. Trebuiră să rupă câteva crengi ca să poată trece; dincolo de pom, lumina deveni deodată mult mai puternică şi începură toţi să clipească. Se treziră într-un loc înconjurat de ziduri. Aici nu era nici un pom, doar iarbă şi margarete, iederă şi ziduri cenuşii. Era un loc luminos, ascuns, foarte liniştit, cu un aer trist; păşiră toţi patru în mijlocul lui, bucuroşi că-şi pot îndrepta spatele şi mişca braţele şi picioarele în voie.

#### Capitolul 2

#### VECHIUL TEZAUR

- Aici nu a fost o grădină, observă Susan. A fost un castel, iar aici era probabil curtea.
- Da, ai dreptate, spuse Peter. Acolo sunt ruinele unui turn. Iar mai încolo era scara care ducea sus pe ziduri. Şi uitaţi-vă la celelalte trepte cele largi şi nu prea înalte care duc spre intrare. Probabil că acolo era uşa ce da spre sala mare a castelului.
  - Cu secole în urmă, după cum arată, spuse Edmund.
- Da, cu secole în urmă, fu de acord Peter. Mi-ar plăcea să ştiu cine a locuit în acest castel; şi când anume.
  - Am un sentiment ciudat, spuse Lucy.
- Şi tu? O întrebă Peter, întorcându-se spre ea şi privind-o atent. Şi eu. E cel mai ciudat lucru care mi s-a întâmplat în ziua asta ciudată. Oare unde suntem? Ce înseamnă toate astea?

Tot vorbind, traversaseră curtea și intraseră pe ușa cealaltă în încăperea unde fusese odinioară sala mare. Dar și aceasta arăta acum a curte, cu acoperișul de mult distrus; era tot un loc acoperit de iarbă și margarete, numai că era mai îngust, iar zidurile mai înalte. În capătul celălalt se zărea un fel de terasă, construită puțin mai sus decât restul.

- Oare chiar o fi fost sala mare a castelului? Întrebă Susan. Ce-o fi locul ăla care seamănă cu o terasă?
- Proasto, spuse Peter (care devenise deodată neliniştit), nu vezi? Acolo era podiumul pe care se afla Masa cea Mare, la care stăteau Regele și marii

lorzi. Ce, ai uitat că am fost și noi cândva regi și regine și am stat pe un podium chiar ca ăsta, în sala cea mare?

- În castelul nostru Cair Paravel, continuă Susan, cu o voce visătoare şi uşor tărăgănată, lângă locul unde se varsă Marele Fluviu din Namia în mare. Cum am putut uita?
- Acum îmi amintesc! Exclama Lucy. Ne-am putea imagina că suntem în Cair Paravel. Încăperea asta trebuie să fi fost foarte asemănătoare cu sala în care se ţineau ospeţele.
- Da, numai că, din păcate, nu avem cu ce ne ospăta, spuse Edmund. E târziu. Uitaţi-vă la umbre! S-au lungit. Şi aţi observat că nu mai e la fel de cald?
- Dacă o să fim nevoiţi să stăm aici peste noapte, va trebui să facem un foc, spuse Peter. Am chibrituri. Haideţi să vedem dacă găsim nişte lemne uscate.

Îşi dădură toți seama că are dreptate și porniră la treabă. Livada prin care trecuseră nu era un loc bun pentru lemne de foc. Încercară în partea cealaltă a castelului, ieşind din sala mare printr-o uşiţă lăturalnică. Ajunseră într-un labirint de ridicături și intrânduri care fuseseră probabil culoarele și încăperile mai mici. Acum însă totul era acoperit de urzici și trandafiri sălbatici. Dincolo de acest labirint ajunseră la o spărtură mare în zidul castelului. Ieşiră și dădură de o pădure cu copaci mai mari și mai umbroși, unde găsiră o grămadă de crengi uscate, bețe, vreascuri, frunze uscate și conuri de brad. Făcură mai multe drumuri, până când adunară o grămadă suficient de mare pe podiumul din sală. La al cincilea drum, găsiră fântâna, care era chiar în fața sălii, ascunsă de buruieni, dar care, după ce făcură curat în jur, se dovedi a fi curată, adâncă și cu apă rece. Era înconjurată pe jumătate de resturile unei pardoseli din piatră. Fetele plecară să mai culeagă nişte mere, iar băieții începură să așeze lemnele pentru foc, sus pe podium, aproape de colțul unde se întâlneau cei doi pereți, fiindcă acolo li se părea că este locul cel mai cald și mai confortabil. Nu a fost ușor să aprindă focul. Trebuiră să strice o grămadă de chibrituri, dar, până la urmă, izbutiră.

Se așezară apoi toți patru cu spatele la zid și cu fața spre foc. Înfipseră câte un băț ascuțit în câteva mere și încercară să le coacă. Dar merele coapte nu prea sunt bune fără zahăr și sunt prea fierbinți să le mănânci cu mâna; dacă aștepți, sunt prea reci și nu mai sunt bune. Așa că fură nevoiți să mănânce

mere crude, ceea ce îi făcu să-şi dea seama că mâncarea de la internat nu era chiar atât de rea, la urma urmei.

— Nu m-aş supăra dacă mi-ar da cineva o felie de pâine cu margarină acum, spuse Edmund.

Dar începuse să-i cuprindă pe toți dorința de aventură și niciunul dintre ei nu își dorea prea tare să se întoarcă la școală.

La puţin timp după ce terminară de mâncat şi ultimul măr, Susan se duse la fântâna să bea apă. Se întoarse cu ceva în mână.

— Ia uitaţi-vă, spuse cu vocea aproape înecată de plâns, l-am găsit lângă fântâna.

I-l dădu lui Peter şi se aşeză pe jos. Copiilor li se păru că mai are puţin şi izbucneşte în lacrimi. Edmund şi Lucy se aplecară curioşi să vadă ce are Peter în mână – un obiect micuţ, care strălucea în lumina focului.

— Ia te uită! Exclamă Peter, dar glasul îi sună ciudat. Le dădu obiectul celorlalți copii.

Acum văzură cu toții ce era: un cal de la un joc de şah, de dimensiuni obișnuite, dar neobișnuit de greu pentru că era făcut din aur; iar ochii erau două mici rubine, adică un ochi era din rubin; celălalt fusese scos.

- Hei! Strigă Lucy. E exact ca piesele de şah cu care ne jucam când eram regi şi regine la Cair Paravel.
  - Hai, Su, nu mai fi supărată! Îi spuse Peter celeilalte surori.
- Nu pot să nu plâng, spuse Susan. Mi-a amintit de vremuri... Oh, de vremuri atât de minunate! Şi mi-am amintit cum jucam şah cu faunii şi cu uriaşii cei buni şi cum cântau sirenele şi tritonii în mare şi de calul meu frumos... Şi. Şi.
- Gata, spuse Peter cu glas schimbat, ar fi timpul să începem să ne punem mintea la treabă.
  - În legătură cu ce? Întrebă Edmund.
  - Nu v-ați dat seama niciunul dintre voi unde ne aflăm? Îi întrebă Peter.
- Spune, spune tu! Îi zise Lucy. Eu am de mai mult timp senzația că e ceva magic care plutește deasupra locului ăstuia.
  - Spune, Peter! Îl îndemnă şi Edmund. Te ascultăm.
  - Ne aflăm pe ruinele castelului Cair Paravel, spuse băiatul.
- Bine, dar cum ţi-ai dat seama? Îl întrerupse Edmund. Locul ăsta e o ruină de ani şi ani. Uită-te la copacii care cresc în dreptul porţilor! Uită-te la pietre! Oricine îşi dă seama că aici nu a mai locuit nimeni de sute de ani.

— Ştiu, spuse Peter. Tocmai asta-i problema. Dar hai să uităm de asta deocamdată. Vreau să iau lucrurile pe rând, unul câte unul. Unu: sala asta are exact aceeași formă și aceleași dimensiuni ca sala din Cair Paravel. Imaginați-vă un acoperiș deasupra și o pardoseală colorată în locul ierbii, tapiserii pe pereți și o să aveți în fața ochilor sala noastră de ospețe.

Nimeni nu spuse nimic.

— Doi: fântâna castelului se află exact în locul unde era fântâna noastră, continuă Peter, puţin la sud de sala mare. Şi are exact aceeaşi formă şi aceeaşi mărime.

Nici de data asta nu-i răspunse nimeni.

— Trei: Susan tocmai a găsit un cal de la jocul nostru de şah – sau ceva care seamănă cu unul de-ai noştri ca două picături de apă.

Nici un comentariu.

- Patru: nu mai ţineţi minte, era chiar în ziua dinaintea venirii ambasadorilor regelui din Calormen, nu mai ţineţi minte că am plantat livada în faţa porţii din partea de nord a castelului? Cel mai măreţ dintre spiritele pădurii, însăşi Pomona, a venit să o binecuvânteze. Au săpat cârtiţele acelea drăguţe şi cumsecade. Cum de-aţi putut-o uita pe Mănuşi-de-Nufăr, cârtiţa şefă, care, sprijinindu-se în lopată, a spus: "Credeţi-mă, Maiestate, într-o bună zi vă veţi bucura de pomii ăştia"? Şi a avut dreptate.
  - Îmi amintesc! Îmi amintesc! Strigă Lucy, bătând din palme.
- Dar, Peter, începu Edmund, ceva nu e în regulă. În primul rând, nu am plantat livada chiar în dreptul porții. Doar nu eram așa proști.
- Sigur că nu, răspunse Peter. Dar de atunci s-a întins până în dreptul porții.
- Şi mai e ceva, spuse Edmund, Cair Paravel nu era pe o insulă.
- Da, m-am gândit şi eu la asta. Dar era pe o, cum îi spune, o peninsulă. Aproape un fel de insulă. Poate că de pe vremea noastră până acum a devenit insulă. O fi săpat cineva un canal.
- Stai puţin! Spuse Edmund. De ce spui de pe vremea noastră? N-a trecut decât un an de când ne-am întors din Namia. Şi vrei să spui că într-un singur an castelul s-a transformat în ruine, că au crescut păduri şi că pomii pe care i-am plantat chiar noi s-au transformat într-o livadă mare şi străveche şi altele de felul ăsta? E imposibil.
- Mai e ceva, adăugă Lucy. Dacă suntem în Cair Paravel, atunci trebuie să fie o uşă în capătul ăsta al podiumului. De fapt, ar trebui să fie chiar în

spatele nostru. Știți voi, ușa care ducea la vistieria de jos.

— Cred că nu e nici o ușă, spuse Peter, ridicându-se în picioare.

Peretele din spatele lor era acoperit de iederă.

— O să vedem imediat, spuse Edmund.

Luă unul din beţele pe care le aveau puse deoparte pentru foc şi începu să lovească în peretele acoperit de iederă. La început se auzi clar cum băţul lovea în piatră. După care, deodată, se auzi un sunet diferit, înfundat, ca acela făcut de un obiect care loveşte în lemn.

- Dumnezeule! Exclamă Edmund.
- Trebuie să dăm iedera la o parte, spuse Peter.
- Haideţi s-o lăsăm aşa cum este, zise Susan. Putem încerca mâine dimineaţă. Dacă tot trebuie să ne petrecem noaptea aici, nu vreau să am în spate o uşă deschisă şi o gaură mare şi neagră de unde poate ieşi orice, pe lângă curent şi umezeală, în curând o să se întunece.
- Susan, cum poţi spune aşa ceva? O întrebă Lucy cu o privire plină de reproş.

Dar băieții erau prea agitați și nu luară în seamă sfatul lui Susan. Îndepărtară iedera cu mâinile și cu briceagul lui Peter până când îl rupseră. După care luară briceagul lui Edmund. În scurt timp, locul unde stătuseră fu acoperit de iederă. Şi, în cele din urmă, găsiră ușa.

- E încuiată, firește, spuse Peter.
- Dar lemnul e putred, observă Edmund. Putem s-o spargem cât ai zice peşte. O să avem şi lemne pentru foc. Hai!

Dură mai mult decât se așteptaseră și, înainte de a termina, în sala cea mare se făcuse deja întuneric; zăriră primele stele pe cer. Susan nu fu singura pe care o trecu un fior când băieții se cocoţară pe grămada de lemn spart, curăţindu-se pe mâini și privind în deschizătura întunecoasă pe care o făcuseră.

- Acum avem nevoie de o torță, zise Peter.
- La ce bun? Întrebă Susan. Şi, cum spunea şi Edmund...
- M-am răzgândit, o întrerupse acesta. Tot nu înțeleg, dar putem rezolva asta mai târziu. Vii, Peter?
- Trebuie, spuse Peter. Hai, Susan, nu mai fi aşa supărată! N-are nici un rost să ne mai purtăm ca nişte copii, acum că suntem iar în Namia. Aici eşti regină. Şi oricum, cine ar putea dormi cu un mister ca ăsta lăsat nerezolvat?

.

Încercară să folosească bețele mai lungi în chip de torțe, dar nu reuşiră. Dacă le țineai cu capătul aprins în sus, se stingeau, iar dacă le țineai invers, te ardeau la mână și-ți venea tot fumul în ochi. În cele din urmă, fură nevoiți să folosească lanterna lui Edmund. Din fericire, o primise cadou de ziua lui cu doar o săptămână în urmă, așa că bateria era aproape nouă. O luă el înainte, cu lanterna, în spatele lui veneau Lucy, Susan și, ultimul, Peter, care încheia coloana.

- Am ajuns în capul scărilor, le spuse Edmund.
- Numără treptele, îi zise Peter.
- Una, două, trei, numără Edmund, coborând cu grijă şi tot aşa până la şaisprezece. Am ajuns! Strigă el de jos.
- Înseamnă că e cu adevărat Cair Paravel, spuse Lucy. Erau şaisprezece trepte.

Nimeni nu mai spuse nimic până când nu ajunseră toți patru jos. Edmund aprinse lanterna și se uitară de jur-împrejur.

— Ooooo! Făcură toți într-un glas.

Fiindcă acum îşi dădură toți seama ca se aflau cu adevărat în vechea trezorerie a castelului Cair Paravel din Namia, unde domniseră ei odinioară. În mijloc era un fel de alee (ca într-o seră) şi, de o parte şi de alta, la distanțe egale, erau armuri, ca nişte cavaleri care apărau comorile. Între armuri, de fiecare parte a aleii, erau rafturi acoperite cu obiecte prețioase – lănțișoare, brățări, inele, boluri și pahare de aur, colți de fildeş, broşe, coroane și lanțuri mari de aur, grămezi de pietre prețioase, puse toate grămadă, de parcă ar fi fost cartofi sau bile de plastic: diamante, rubine de tot felul, smaralde, topaz și ametist. Sub rafturi erau cufere mari din lemn de stejar, întărite cu bare de fier și încuiate cu lacăte grele. Era tare frig și atât de liniște încât își puteau auzi propria respirație, iar comorile erau atât de acoperite de praf încât, dacă nu şi-ar fi dat seama unde se află și dacă nu şi-ar fi amintit despre mai toate lucrurile, nici nu ar fi observat că toate acelea sunt comori. Locul avea un aer trist și cam înspăimântător, fiindcă totul părea uitat în timp. Așa că nimeni nu spuse nimic preț de un minut.

După care, fireşte, începură să umble prin tot locul şi să ia diverse obiecte să se uite la ele. Era ca o întâlnire cu nişte vechi prieteni. Dacă aţi fi fost acolo, i-aţi fi auzit spunând lucruri ca: "Ia te uită, inelele de la încoronare. Vă mai amintiţi când le-am purtat prima oară? Uite, broşa pe care credeam toţi că am pierdut-o. Hei, aia nu e armura pe care ai purtat-o la marele turnir

din Insulele îndepărtate? Îţi aminteşti când mi-a făcut piticul asta? Mai ţii minte când ai băut din cornul de acolo? Îţi aminteşti? Îţi aminteşti?"

- Fiţi atenţi, le spuse Edmund dintr-o dată. Trebuie să avem grijă de baterii. Dumnezeu ştie de câte ori o să mai avem nevoie de lanternă. N-ar fi mai bine să luăm ce vrem de aici şi să ieşim?
  - Trebuie să ne luăm darurile, spuse Peter.

Cu mult timp în urmă, în Namia, el şi Susan şi Lucy primiseră câteva cadouri la care țineau mai mult decât la întreg regatul. Edmund nu primise nimic, fiindcă nu fusese cu ei. (Dar numai din vina lui. Puteți citi despre asta într-o altă carte.)

Fură de acord cu Peter şi se duseră până la peretele din capătul opus al încăperii unde erau agățate cadourile. Al lui Lucy era cel mai mic dintre toate, era o sticluță. Dar era din diamant, nu din sticlă şi mai era încă pe jumătate plină cu licoarea fermecată care putea vindeca orice rană şi orice boală. Lucy îşi luă cadoul de pe perete, în tăcere, cu un aer solemn, îşi puse cureaua peste umăr şi atinse încă o dată sticla, care îi atâma acum într-o parte, ca în vremurile bune. Susan primise un arc cu săgeți şi un corn. Arcul mai era acolo, la fel şi tolba din fildeş, plină cu săgeți cu pene, dar...

- Susan, o întrebă Lucy, unde e cornul?
- Fir-ar să fie! Făcu Susan după ce se gândi o clipă. Ştiu. L-am luat cu mine în ultima zi, când ne-am dus să vânăm Cerbul Alb. Probabil că l-am pierdut când ne-am întors dincolo, în Anglia vreau să spun.

Edmund fluieră. Dureroasă pierdere; fiindcă era vorba de-un corn fermecat și, oriunde ai fi suflat în el, oricând, îți venea cineva în ajutor.

- Exact genul de lucru de care ai nevoie într-un loc ca ăsta, spuse Edmund.
- Nu-i nimic, spuse Susan. Mai am arcul. Şi îl luă de pe perete.
- Nu s-a rupt coarda, Su? O întrebă Peter.

Dar, poate datorită magiei care plutea în aerul încăperii sau poate nu, arcul era încă bun. Susan se pricepea la tras cu arcul şi la înot. Într-o clipă, întinse arcul şi ciupi uşor coarda. Aceasta vibră. Se auzi un zbâmâit slab care vibra în întreaga încăpere. Şi sunetul acesta, mai mult decât orice altceva din ce li se întâmplase până atunci, le aminti copiilor de zilele de odinioară. Şi toate bătăliile şi vânătorile şi ospeţele le reveniră în minte.

După care Susan coborî arcul şi-şi puse tolba pe umăr.

Veni şi rândul lui Peter să-şi ia darul: scutul pe care era un leu mare şi roşu şi sabia de rege. Suflă, apoi le lovi de podea, să le curețe de praf. Îşi puse scutul pe braţ şi-şi agăţă spada la şold. La început, se temuse că a ruginit şi că nu se poate scoate din teacă. Dar nu ruginise. O scoase dintr-o singură mişcare şi o ridică în aer, unde străluci în lumina lanternei.

— E sabia mea, Rhindon, spuse. Cu ea l-am omorât pe lup.

Glasul lui răsuna altfel acum și ceilalți simțiră că redevenise cu adevărat Regele Peter Magnificul. Apoi, după un scurt răstimp, își amintiră că trebuie să economisească bateria.

Urcară pe scară, făcură un foc bun şi se culcară ghemuiţi, unul lângă altul, ca să-şi ţină de cald. Pământul era tare şi incomod, dar până la urmă adormiră.

Capitolul 3

PITICUL.

Când dormi sub cerul liber, cel mai rău este că te trezeşti îngrozitor de devreme. Şi când te trezeşti, trebuie să te scoli imediat din pricina pământului care este tare şi incomod. Iar dacă nu ai la micul dejun nimic altceva în afară de mere şi dacă ai avut tot numai mere şi la masa de seară, e şi mai rău. Când Lucy spusese – şi pe bună dreptate – e o dimineață minunată, fu clar pentru toți că nici nu mai era nimic altceva plăcut de spus. Edmund spuse în vorbe ceea ce gândeau cu toții:

— Trebuie să plecăm de pe insula asta neapărat.

După ce băură apă din fântână şi după ce se spălară pe față, coborâră de-a lungul râului până pe plajă, unde priviră cu atenție porțiunea îngustă de mare ce-i despărțea de restul uscatului.

- Va trebui să înotăm, spuse Edmund.
- Pentru Su asta nu va fi o problemă, zise Peter (Susan câştigase premii pentru înot la şcoală). Dar nu ştiu ce vom face noi.

Prin "noi" se referise, de fapt, la Edmund, care nu putea încă face două lungimi de bazin la şcoală şi la Lucy, care nu ştia să înoate aproape deloc.

- Şi oricum, pot fi curenţi, zise Susan. Tata spune că nu e bine să înoţi niciodată într-un loc necunoscut.
- Peter, spuse Lucy, stai puţin. Ştiu că habar n-am să înot acasă, în Anglia vreau să spun. Dar nu ştiam toţi să înotăm odinioară dacă a existat odinioară când eram regi şi regine în Namia? Atunci ştiam şi să călărim şi multe alte lucruri. Nu crezi că...?

- Ei, dar atunci eram oameni mari cum s-ar zice, făcu Peter. Am fost regi și regine multă vreme și am avut timp să învățăm o groază de lucruri. Acum avem vârsta noastră adevărată.
- Oh! Exclamă Edmund pe un ton care-i făcu pe toți să tacă și să-l asculte. Acum am înțeles totul.
  - Ce-ai înțeles? Îl întrebă Peter.
- Cum ce? Totul, răspunse Edmund. Mai ţineţi minte, ieri seară ne tot întrebam cum se face că, deşi noi am plecat din Namia de numai un an, totul arată de parcă ar fi fost locuită acum sute de ani. Nu înţelegeţi? Nu vă amintiţi că şi atunci când ne-am întors prin uşa de la şifonier a fost ca şi când nu am fi fost plecaţi niciodată?
  - Continuă, spuse Susan. Cred că încep să înțeleg.
- Asta înseamnă, continuă Edmund, că, o dată ce te găseşti în Namia, nu îți poți da seama de cum se scurge timpul aici. E posibil ca în Namia să fi trecut sute de ani, în timp ce pentru noi, în Anglia, nu a trecut decât un singur an.
- Extraordinar, Ed! Exclamă Peter. Cred că asta e. Ceea ce înseamnă că noi am trăit cu adevărat acum sute de ani în Cair Paravel. Iar acum ne-am întors în Namia de parc-am fi cruciați sau anglo-saxoni sau britoni care s-ar întoarce în Anglia zilelor noastre?
- Ce bucuroşi au să fie să ne vadă..., începu Lucy, dar chiar în aceeaşi clipă, altcineva spuse:

— Psst!

Sau:

— Uitaţi-vă!

Se întâmpla ceva.

Nu departe de ei, undeva în dreapta, se zărea un loc împădurit și erau siguri că dincolo de pădure se găsește locul de unde izvorăște râul. Lângă mal, cam în dreptul pădurii, apăru o barcă. Continuă să meargă, apropiinduse de copii. Erau doi bărbați, unul vâslea, iar celălalt ținea în brațe un pachet care se tot mișca și se tot zbătea de parcă ar fi fost viu. Cei doi păreau a fi soldați. Purtau coifuri metalice pe cap și cămăși de zale. Erau bărboși, cu chipuri aspre. Copiii se retraseră de pe plajă în pădure, de unde urmăreau totul nemișcați.

— Aici e bine, spuse soldatul care ţinea pachetul când barca ajunse cam în dreptul copiilor.

- Ce-ar fi să-i legăm o piatră de-un picior, caporale? Întrebă celălalt soldat, sprijinindu-se în vâsle.
- La naiba! Urlă celălalt. Nu e nevoie şi nici n-am adus vreo piatră cu noi. O să se înece şi fără piatră, i-am legat bine funiile.

Şi, spunând acestea, se ridică în picioare cu tot cu pachet. Peter își putu da seama că era într-adevăr ceva viu, era un pitic legat fedeleş de mâini și de picioare și care se zbătea de mama focului. În clipa următoare, auzi un zbârnâit chiar lângă urechea lui și, în aceeași clipă, soldatul își ridică brațele în aer, îl scăpă pe pitic în barcă și căzu în apă. O porni spre mal, iar Peter observă că săgeata lui Susan îl nimerise drept în coif. Se întoarse și văzu că fata e palidă; dar își pregătea a doua săgeată. Numai că nu a fost nevoie s-o folosească. Văzându-și prietenul căzând, celălalt soldat sări cu un urlet în apă și o porni și el spre pădurea de pe țărm, unde se făcu nevăzut.

- Repede! Până nu porneşte în larg, strigă Peter. Apoi el şi Susan, aşa îmbrăcaţi cum erau, săriră în apă şi, înainte ca apa să le ajungă în dreptul umerilor, se apucară cu mâinile de barcă. În numai câteva secunde o aduseră la mal şi-l scoaseră pe pitic; Edmund începu repede să-i taie frânghiile cu briceagul. (Sabia lui Peter era mai ascuţită, dar nu prea poţi folosi o sabie în asemenea situaţii, fiindcă nu o poţi apuca decât de mâner.) Când piticul fu, în cele din urmă, dezlegat, se ridică în capul oaselor, se frecă pe braţe şi pe picioare şi exclamă:
  - Orice-ar spune ei, nu păreți a fi stafii.

Ca majoritatea piticilor, era mic şi îndesat şi avea pieptul lat. Dacă ar fi stat în picioare, ar fi fost înalt cam de un metru; avea o barbă imensă şi perciuni din păr roşcat şi aspru, care-i acopereau aproape toată faţa, lăsând să i se vadă numai nasul coroiat şi ochii negri, sclipitori.

- Oricum, continuă, stafii sau nu, mi-ați salvat viața și vă sunt recunoscător.
  - Da' de ce crezi c-am fi stafii? Îl întrebă Lucy.
- Mi s-a spus de când mă ştiu, începu piticul, că în pădurea de aici sunt tot atâtea stafii câţi copaci. Aşa se spune. De asta când vor să scape de cineva îl aduc de obicei aici (aşa cum au încercat şi cu mine) şi spun că îl dau stafiilor. Da' eu m-am întrebat mereu dacă nu cumva îi îneacă de fapt sau dacă nu le taie gâtul. N-am prea crezut niciodată în stafii. Dar laşii ăia, pe care tocmai i-aţi omorât, credeau. Le era lor mai frică să mă aducă să mor aici decât mi-era mie.

- Aha, făcu Susan. Deci de-asta au fugit amândoi.
- Hei! Cum adică? Întrebă piticul.
- Au fugit, îi explică Edmund. Pe ţărm.
- N-am tras în ei ca să-i omor, îi spuse Susan. N-ar fi vrut să creadă cineva că ratase ţinta de la o depărtare atât de mică.
- Hm, făcu piticul. Asta nu-i prea bine. S-ar putea să aveţi necazuri. Da' poate au să-şi ţină gura de frică.
  - De ce vroiau să te înece? Îl întrebă Peter.
- Sunt un criminal periculos, de-asta, răspunse piticul cu glas vesel. Dar asta e o poveste de demult. Între timp, poate mă întrebaţi dacă nu vreau să mănânc ceva? N-aveţi idee ce foame mi se face când sunt dus la execuţie.
  - N-avem decât mere, spuse Lucy cu tristeţe în glas.
- Mai bine decât nimic, dar nu la fel de bune ca nişte peşte proaspăt, zise piticul. Se pare că va trebui să vă invit eu pe voi la micul-dejun. Am văzut nişte unelte de pescuit în barcă. Şi oricum, trebuie să ducem barca pe partea cealaltă a insulei, să n-o vadă careva de pe ţărm.
  - Ar fi trebuit să mă gândesc și eu la asta, spuse Peter.

Cei patru copii împreună cu piticul se duseră la mal, împinseră cu greu barca și urcară în ea. Piticul prelua pe dată conducerea. Vâslele erau prea mari pentru el, așa că Peter trecu la vâsle, iar piticul cârmi barca spre nord de-a lungul canalului și mai apoi spre est, să ocolească insula. De aici copiii putură vedea râul și toate golfulețele și promontoriile de dincolo de fluviu. Avură impresia că pot recunoaște anumite porțiuni, dar pădurea, care crescuse de pe vremea lor, făcea ca totul să arate altfel.

Când ajunseră în largul mării, de partea cealaltă a insulei, piticul începu să pescuiască. Prinseră o grămadă de peşti minunați, în culorile curcubeului, din care mâncaseră pe vremea când erau la Cair Paravel. După ce pescuiră îndeajuns, lăsară barca într-un golf micuț și o legară de un copac. Piticul, care era o persoană foarte pricepută (adevărul e că, deși există și pitici răi, n-am auzit niciodată de pitici proști), curăță peștii, îi spălă și apoi spuse:

- Acum ne trebuie lemne de foc.
- Avem la castel, spuse Edmund.

Piticul fluieră.

- La naiba! Făcu. Deci chiar există un castel, nu?
- E numai ruina unui castel, îi răspunse Lucy.

Piticul se uită pe rând la ei cu o privire ciudată.

— Da' voi cine?... Începu, dar apoi se opri. Nu contează, continuă. Mai întâi să mâncăm. Un singur lucru vreau să știu. Puteți jura cu mâna pe inimă că sunt viu? Sunteți siguri că nu am fost înecat și că nu suntem cu toții niște stafii?

După ce-l asigurară că e viu, începură să se întrebe cum au să care peştele. Nu aveau cu ce să-i lege şi nici n-aveau vreun coş. Fură nevoiţi să folosescă pălăria lui Edmund până la urmă, pentru că nimeni altcineva nu avea pălărie. Noroc că-i era o foame de lup, altfel ar fi făcut mare caz.

La început, piticul nu se simți prea în largul lui în castel. Se tot uita în toate părțile, adulmecând și pufnind:

— Hm! Pare bântuit. Miroase a stafii.

Dar, după ce aprinseră focul, se mai linişti şi începu să le arate cum să prăjească peştele pe jar. E destul de complicat să mănânci peşte fierbinte fără furculiță, cu un singur briceag la cinci persoane, aşa că, înainte de terminarea mesei, aveau multe degete fripte; dar, cum se făcuse ora nouă, iar ei se sculaseră de la cinci, nimănui nu-i păsa prea tare de arsuri, cum v-aţi fi aşteptat. După ce băură apă din fântână şi mâncară şi câte un măr, piticul scoase o pipă mare cât braţul lui, o umplu, o aprinse, suflă în ea, ridicând un nor de fum şi spuse:

- Ei, şi-acum...
- Întâi ne spui tu povestea ta, zise Peter. Apoi ți-o spunem și noi pe a noastră.
- Bine, spuse piticul. De vreme ce mi-ați salvat viața, e corect să facem cum vreți voi. Dar nici nu știu cu ce să încep. Întâi și-ntâi, sunt un sol al Regelui Caspian.
  - Al cui? Întrebară toți într-un glas.
- Caspian al Zecelea, Regele Namiei, lungă fie-i domnia! Le răspunse piticul. Adică, ar trebui să fie Regele Namiei și să sperăm că va fi. În prezent e numai Regele nostru, al Vechilor Namieni.
  - Ce vrei să spui prin Vechii Namieni? Întrebă Lucy.
  - Adică noi, răspunse piticul. Suntem un fel de rebeli, cred.
  - Înțeleg, spuse Peter, iar Caspian este Şeful Vechilor Namieni.
- Da, într-un fel, spuse piticul, scărpinându-se în cap. Dar, de fapt, el este un Namian Nou, un Telmarinian, dacă mă înțelegeți.
  - Eu nu înțeleg, zise Edmund.
  - E mai complicat ca Războiul celor Două Roze, spuse și Lucy.

- Vai de mine, făcu piticul, nu prea mă descurc. Stați puțin, cred că trebuie să iau totul de la început. O să vă povestesc cum a crescut Caspian la curtea unchiului său și cum de este acum de partea noastră. Dar va fi o poveste lungă.
  - Cu atât mai bine, spuse Lucy. Ne plac poveștile.

Aşa că piticul începu să-şi depene povestea. Eu n-o să v-o redau aici în cuvintele lui, cu toate întrebările pe care i le-au pus copiii, întrerupându-l, fiindcă ar dura prea mult şi ar fi prea încurcat totul; şi oricum, unele lucruri copiii nu le-au aflat decât mai târziu. Pe scurt, povestea, aşa cum au aflat-o ei în cele din urmă, a fost următoarea.

#### Capitolul 4

#### PITICUL LE SPUNE POVESTEA PRINȚULUI CASPIAN.

Prinţul Caspian trăia într-un castel măreţ din inima Namiei împreună cu unchiul său Miraz, Regele Namiei şi cu mătuşa sa, care avea părul roşcat şi pe care o chema Regina Prunaprismia. Părinţii lui muriseră; Caspian ţinea cel mai mult la doica lui şi, deşi avea (ca orice prinţ) jucării, care puteau face fel de fel de lucruri, doar că nu puteau vorbi, cel mai mult îi plăcea când se făcea seară şi când jucăriile erau puse la loc în dulapuri, după care, timp de o oră, doica îi spunea poveşti.

Nu era prea apropiat de unchiul şi de mătuşa lui, dar, cam de două ori pe săptămână, unchiul îl chema la el şi se plimbau împreună pe terasa din partea de sud a castelului timp de jumătate de oră. Într-o zi, pe când se plimbau, Regele îi spuse:

- Băiete, a sosit vremea să înveţi să călăreşti şi să mânuieşti spada. Ştii că mătuşa ta şi cu mine nu avem copii, aşa că este posibil să ajungi rege când eu n-o să mai fiu. Ce zici, ţi-ar plăcea?
  - Nu ştiu, unchiule, îi răspunse Caspian.
- Nu știi? Întrebă Miraz. Nu cred că își poate dori cineva mai mult decât asta.
  - Cu toate acestea, eu îmi doresc altceva, spuse Caspian.
  - Ce-ţi doreşti? Întrebă Regele.
- Mi-ar fi plăcut să trăiesc în vremurile de odinioară, spuse Caspian. (Era un băiețel tare mic pe atunci.)

Regele Miraz, care până acum îi vorbise pe tonul acela plicticos pe care-l au unii oameni mari când nu prea îi interesează ce ai de spus, îl privi deodată cu interes.

- Cum? Ce-ai spus? Întrebă. La ce vremuri de odinioară te referi?
- Cum, nu ştii, unchiule? Întrebă Caspian. Când totul era altfel. Când toate animalele puteau să vorbească şi când erau oameni drăguți care locuiau în ape şi în păduri. Li se spunea naiade şi driade. Existau şi pitici. Şi erau fauni micuți în toate pădurile. Aveau picioare de ţap. Şi...
- Astea sunt povești de adormit copiii, spuse Regele cu severitate în glas. Numai pentru copiii mici, mă auzi? Ești prea mare pentru prostii din astea. La vârsta ta ar trebui să te gândești la bătălii și la aventuri, nu la basme.
- Bine, dar şi atunci existau bătălii şi aventuri, spuse Caspian. Aventuri minunate. A fost odată o Vrăjitoare Albă care s-a declarat regina întregii țări. Şi a făcut în aşa fel încât era mereu iarnă. Au venit apoi doi băieți şi două fete care au ucis-o pe Vrăjitoare; îi chema Peter, Susan, Edmund şi Lucy. Şi au domnit multă vreme şi toată lumea trăia bine şi toate acestea datorită lui Aslan...
  - Ästa cine mai e? Întrebă Miraz.

Dacă prințul ar fi fost un pic mai mare, și-ar fi dat seama din tonul vocii unchiului său că ar fi mai bine să tacă. Dar el continuă:

- Cum, nu ştii? Întrebă. Aslan este Leul care vine de peste mare.
- Cine ţi-a spus toate prostiile astea? Întrebă Regele mânios.

Caspian se sperie și nu-i răspunse.

- Alteţă, spuse Regele Miraz, dându-i drumul la mâna de care-l ţinuse până atunci, insist să mi se răspundă. Uită-te la mine. Cine ţi-a spus toate minciunile astea?
  - Dd... Doica, se bâlbâi Caspian şi izbucni în plâns.
- Potoleşte-te, îi spuse unchiul, apucându-l de umeri şi zgâlţâindu-l. Gata! Şi să nu te mai prind niciodată că vorbeşti sau că te gândeşti la poveştile astea prosteşti. Regii şi reginele astea nu au existat niciodată. Cum să fie doi regi în acelaşi timp? Şi nu există nici un Aslan. Şi nu există lei. Iar animalele nu au putut vorbi niciodată. Mă auzi?
  - Da, unchiule, suspină Caspian.
- Bine, atunci am încheiat discuţia, spuse Regele. După care îl chemă pe unul dintre servitorii care stăteau în celălalt capăt al terasei şi îi spuse cu răceală în glas:
- Condu-o pe Alteţa sa în apartamentele sale şi trimite-o pe doica Alteţei sale la mine IMEDIAT!

A doua zi, Caspian află ce lucru groaznic făcuse; doica fusese alungată fără ca măcar să-şi poată lua la revedere de la el, iar lui i se spuse că va avea un tutore.

Lui Caspian îi era tare dor de doică şi vărsă multe lacrimi. Şi, fiindcă era trist, se gândea şi mai mult la poveştile despre Namia. Visa pitici şi driade în fiecare noapte şi încerca să-i facă pe câinii şi pe pisicile din castel să-i vorbească. Dar câinii dădeau din coadă, iar pisicile torceau.

Caspian era sigur că n-o să-i placă de noul tutore, dar, după vreo săptămână, când îl văzu, îşi dădu seama că e o persoană de care nu se poate să nu-ți placă. Era cel mai scund şi cel mai gras om pe care îl văzuse vreodată. Avea o barbă lungă şi albă care îi ajungea până în brâu, iar fața urâtă, stacojie şi brăzdată de zbârcituri, avea un aer foarte înțelept şi cumsecade. Vocea îi era serioasă, iar ochii îi erau atât de veseli încât, înainte de a-l cunoaște mai bine, nu puteai spune când vorbește serios și când glumește, îl chema doctorul Cornelius.

Dintre toate orele pe care le făcea cu doctorul Cornelius lui Caspian îi plăceau cel mai mult cele de istorie. Până acum, în afară de poveștile doicii, nu știuse nimic despre istoria Namiei; află cu mirare că familia regală venise de curând în ţară.

- Strămoşul Alteţei voastre, Caspian întâiul, îi spuse Doctorul Cornelius, a fost primul care a cucerit Namia, ţinutul devenind astfel regatul său. El este cel care a adus poporul vostru în această ţară. Familia voastră nu este originară din Namia. Sunteţi toţi Telmarinieni aţi venit din Telmar, de dincolo de Munţii de Vest. De aceea i se spune Caspian întâiul şi Caspian Cuceritorul.
- Doctore, se rugă de el Caspian într-o zi, spune-mi cine trăia în Namia înainte să venim aici din Telmar?
- Înainte de a veni aici Telmarinienii, nu trăiau oameni în Namia sau trăiau foarte puţini, îi răspunse doctorul Cornelius.
  - Atunci ce au cucerit stră-strămoșii mei?
- Pe cine, nu ce, Alteţă, îl corectă doctorul Cornelius. Cred că e timpul să trecem la gramatică.
- Te rog, nu încă, spuse Caspian. N-a fost nici o bătălie? De ce strămoşului meu i se spune Caspian Cuceritorul, dacă nu s-a luptat cu nimeni?

- Am spus că erau foarte puţini oameni în Namia, zise doctorul, privindul ciudat pe băieţel prin ochelarii lui mari.
  - O clipă, Caspian nu înțelese. Apoi inima începu să-i bată mai tare.
- Vrei să spui, întrebă cu sufletul la gură, că erau alte lucruri? Vrei să spui că era ca în povești? Erau...?
- Psst! Făcu doctorul Cornelius, apropiindu-şi capul de cel al lui Caspian. Nu mai spuneți nici un cuvânt. Nu știți că doica dumneavoastră a fost gonită fiindcă v-a spus despre Vechea Namie? Regelui nu-i place. Dacă ar afla că vă spun secrete, ar pune să fiți biciuit și mie să mi se taie capul.
  - Da' de ce? Întrebă Caspian.
- Acum e timpul să ne apucăm de gramatică, spuse Doctorul Cornelius cu voce tare. Vă rog frumos, Alteță, să deschideți Pulverulentus Siccus la pagina patru din Grădina gramaticii sau Arborele Morfologiei.

După care au studiat numai substantive şi verbe până la amiază, dar nu cred că prințul a învățat prea mult. Era prea emoționat. Era sigur că doctorul Comelius nu i-ar fi spus ce-i spusese dacă, mai devreme sau mai târziu, n-ar fi avut de gând să-i spună mai mult.

Şi chiar aşa s-a şi întâmplat. Câteva zile mai târziu, tutorele îi spuse:

— Diseară o să facem o lecție de astronomie. La miezul nopții, două planete nobile, Tarva și Alambil, vor trece la numai un grad una de cealaltă. Un asemenea fenomen nu a mai avut loc de două sute de ani, iar Alteța voastră nu va mai avea ocazia să vadă așa ceva în timpul vieții. Ar fi bine să vă culcați mai devreme ca de-obicei. O să vin să vă trezesc puțin înainte de ora conjuncției.

Faptul nu părea să aibă nici o legătură cu Vechea Namie, despre care ar fi vrut de fapt Caspian să afle. Dar oricând e interesant să te trezești la miezul nopții, așa că fu destul de mulțumit. Când se duse la culcare în seara aceea, crezu la început că n-o să poată adormi; dar curând îl prinse somnul și, când simți cum îl zgâlţâie cineva, avu senzaţia că nu dormise decât câteva minute.

Se ridică în capul oaselor şi văzu camera inundată de lumina lunii. Doctorul Comelius, îmbrăcat cu o mantie cu glugă şi cu o lămpiţă în mână, stătea la marginea patului. Caspian îşi aminti imediat ce urmau să facă. Se sculă şi se îmbrăcă. Deşi era o noapte de vară, îi era mai frig decât se aşteptase şi fu bucuros când doctorul îi dădu şi lui o mantie cu glugă, ca a lui şi o pereche de coturni moi şi călduroşi. O clipă mai târziu, camuflaţi,

încât cu greu ar fi putut fi văzuţi pe coridoarele întunecoase şi încălţaţi cu coturni care aproape că nu făceau nici un zgomot, profesor şi elev ieşiră din cameră.

Caspian îl urmă pe doctor prin multe culoare şi pe multe scări până când, în cele din urmă, ajunseră la o uşiţă dintr-un turn şi ieşiră pe acoperiş. Pe o parte erau creneluri, iar pe partea cealaltă un acoperiş foarte înclinat; jos, grădinile castelului, întunecoase şi pline de umbre; sus, stelele şi luna. Curând, ajunseră la o altă uşă, care dădea în marele turn central al castelului. Doctorul Comelius o descuie şi urcară pe scara în spirală a turnului. Caspian era tot mai emoţionat: nu i se dăduse voie să vină în acest turn până acum.

Scara avea nenumărate trepte, dar, când ajunseră sus pe turn şi după ce-şi trase răsuflarea, îşi dădu seama că meritase să urce până aici. Departe, undeva în dreapta, se zăreau în ceață Munții de Vest. În stânga se zărea strălucind Marele Fluviu. Era atât de linişte încât putea auzi zgomotul cascadei de la Barajul Castorilor, la depărtare de o milă. Nu le fu greu să găsească stelele pe care veniseră să le vadă. Se zăreau în partea de sud, strălucitoare ca două luni foarte apropiate una de alta.

- Au să se ciocnească? Întrebă cu vocea cuprinsă de spaimă.
- Nu, dragul meu prinţ, îi răspunse doctorul (tot în şoaptă). Domnii şi domniţele cerului ştiu prea bine ce paşi de dans să facă, nu se ciocnesc. Uitaţi-vă bine la ele! Întâlnirea lor aduce noroc; înseamnă că va urma mult bine pentru tristul tărâm al Namiei. Tarva, zeul Victoriei, o salută pe Alambil, domniţa Păcii. Acum vor fi la cea mai mică distanţă posibilă unul de altul.
- Ce păcat că sunt copaci aici! Spuse Caspian. Am putea vedea mai bine de pe Turnul de Vest, chiar dacă nu e aşa de înalt.

Doctorul Cornelius nu spuse nimic preţ de câteva minute; rămase nemişcat, cu ochii aţintiţi asupra stelelor Tarva şi Alambil. Apoi trase aer adânc în piept şi se întoarse către Caspian.

— Aţi văzut ceea ce nici un alt om în viaţă n-a văzut şi nici nu va mai vedea, spuse. Aveţi dreptate. Am fi putut vedea mai bine de pe celălalt turn. Dar v-am adus aici dintr-un motiv anume.

Caspian își ridică privirea spre el, dar gluga îi ascundea fața.

— Marele merit al acestui turn, spuse doctorul Cornelius, este că avem şase încăperi goale sub noi şi o scară cu multe trepte, iar uşa de la capătul

scării este încuiată. Aici nu ne aude nimeni.

- O să-mi spui ce n-ai vrut să-mi spui acum câteva zile? Întrebă Caspian.
- Da, îi răspunse doctorul. Dar nu uitați. Nu putem vorbi despre lucrurile astea nicăieri altundeva în afară de locul acesta, aici, pe Turnul cel Mare.
  - Bine, promit, spuse Caspian. Dar spune-mi odată, te rog!
- Tot ceea ce-aţi auzit despre Vechea Namie e adevărat, spuse doctorul. Nu este ţara oamenilor. Este ţara lui Aslan, a copacilor umblători, a naiadelor, a faunilor şi a satirilor, a piticilor şi a uriaşilor, a zeilor şi a centaurilor şi a animalelor care cuvântă. Cel dintâi Caspian a luptat cu toţi aceştia. Voi, Telmarinienii, sunteţi cei care-aţi făcut fântânile, copacii şi animalele să nu mai vorbească, voi i-aţi omorât şi i-aţi alungat pe pitici şi pe fauni, iar acum încercaţi să alungaţi până şi amintirea lor. Regele nu permite să se vorbească despre ei.
- Îmi pare rău c-am făcut așa ceva, spuse Caspian. Şi mă bucur că Vechea Namie a existat cu adevărat, chiar dacă acum nu mai există.
- Mulți dintre cei care aparțin rasei Alteței voastre gândesc așa în taină, spuse doctorul Cornelius.
- Dar, doctore, întrebă Caspian, de ce spui rasa mea? Bănuiesc că şi tu eşti Telmarinian.
  - Oare? Întrebă doctorul.
  - Oricum, eşti om, spuse Caspian.
- Oare? Repetă doctorul cu glas pătrunzător, dându-și jos gluga ca să i se vadă fața în lumina lunii.

Caspian înțelese imediat care era adevărul și-și dădu seama că ar fi trebuit să observe mai de mult. Doctorul Cornelius era atât de scund și atât de gras și avea o barbă atât de lungă; îi trecură două gânduri prin minte în același timp. Unul era înspăimântător: "Nu e om, nu e om deloc, e pitic și m-a adus aici ca să mă omoare." Celălalt era încântător: "Mai există încă pitici adevărați și am văzut în sfârșit unul."

— Deci până la urmă v-aţi dat seama, spuse doctorul Cornelius. Sau aproape că v-aţi dat seama. Nu sunt pitic pur. Am şi sânge de om. Mulţi pitici au scăpat în timpul luptelor şi au continuat să trăiască, tunzându-şi barba şi purtând pantofi cu toc, prefăcându-se că sunt oameni. S-au amestecat cu Telmarinienii. Eu sunt unul dintre aceştia, sunt pitic numai pe jumătate şi, dacă mai trăieşte pe undeva vreun pitic din neamul meu, un pitic adevărat, cu siguranță că m-ar dispreţui şi m-ar considera trădător. Dar,

în toți acești ani, noi nu ne-am uitat nici o clipă neamul și nici pe celelalte creaturi fericite din Namia și nici pierdutele vremuri ale libertății.

- Îmi pare... Îmi pare rău, doctore, spuse Caspian. Nu e vina mea, știi bine.
- Nu spun toate astea ca să vă acuz, dragul meu Prinţ. Fireşte, vă întrebaţi poate de ce v-am spus toate aceste lucruri. Mai întâi, pentru că am purtat atât de mult aceste secrete ascunse în inima mea încât au început să mă doară şi aproape că mi-ar pocni inima dacă nu vi le-aş spune. Dar, în al doilea rând, pentru că atunci când o să ajungeţi Rege o să ne puteţi ajuta, fiindcă ştiu că, deşi sunteţi Telmarinian, vă plac lucrurile de-odinioară.
  - Da, îmi plac, spuse Caspian. Dar cum vă pot ajuta?
- Puteți fi bun cu bieții urmași ai piticilor, cei ca mine. Puteți aduce magicieni învățați să găsească o cale de a trezi din nou copacii. Puteți căuta prin toate văgăunile și toate locurile sălbatice din țară să vedeți dacă mai sunt fauni sau animale cuvântătoare ascunse acolo.
  - Crezi că mai sunt? Întrebă Caspian cu sufletul la gură.
- Nu ştiu, nu ştiu, spuse piticul oftând adânc. Uneori mă tem că nu mai sunt. Am tot căutat urme toată viaţa. Uneori mi s-a părut că aud tobe de pitici în munţi. Alteori, noaptea, în pădure, mi s-a părut că zăresc fauni şi satiri dansând undeva în depărtare; dar, când mă apropiam, nu mai era nimeni. M-a cuprins uneori disperarea; dar mereu se întâmplă câte ceva care mă face să sper din nou. Nu ştiu. Dar cel puţin puteţi încerca să fiţi Rege ca Regele Peter Magnificul de Odinioară şi nu ca unchiul dumneavoastră.
- Înseamnă că şi poveştile despre regii şi reginele de atunci sunt adevărate, la fel şi cele despre Vrăjitoarea Albă?
- Sigur că sunt adevărate, spuse Cornelius. Domnia lor a reprezentat Epoca de Aur a Namiei, care nu i-a uitat niciodată.
- Şi au locuit în acest castel, doctore?
- Nu, dragul meu, spuse bătrânul. Acest castel e clădit de curând. L-a ridicat stră-străbunicul dumneavoastră. Dar atunci când au fost făcuți regi și regine în Namia doi fii ai lui Adam și două fiice ale Evei, de către însuși Aslan, aceștia au locuit la castelul Cair Paravel. Nici un om în viață nu a văzut acel loc binecuvântat și probabil că n-a mai rămas nimic din el, nici măcar ruine. Dar noi credem că era departe de aici, undeva jos, la gura de vărsare a Marelui Fluviu, chiar pe malul mării.

- Oo, se cutremură Caspian, adică undeva în Pădurea Neagră? Acolo unde... Unde... Ştii tu..., unde sunt stafii?
- Alteţa voastră repetă ce i s-a spus, răspunse doctorul. Dar sunt numai minciuni. Nu sunt stafii acolo. Asta este o poveste inventată de Telmarinieni. Regilor dumneavoastră le este teamă de mare pentru că nu pot uita că în toate poveştile Aslan vine dinspre mare. Nu vor să se apropie de ea şi nici nu lasă pe nimeni să se apropie. Din pricina asta au lăsat să crească acolo păduri, ca să nu poată merge nimeni pe ţărm. Fiindcă s-au certat cu copacii, se tem de păduri. Şi, fiindu-le teamă, îşi imaginează că sunt pline de stafii. Iar regii şi mai-marii zilei, fiindcă urăsc şi marea şi pădurea, cred oarecum în aceste poveşti, dar, pe de altă parte, le şi încurajează. Se simt mai în siguranţă dacă nimeni din Namia nu îndrăzneşte să meargă pe ţărm să privească marea spre tărâmul lui Aslan, spre partea de est a lumii.

Câteva minute nu mai spuse niciunul nimic. Apoi doctorul Cornelius zise:

- Haideţi! Am stat aici destul de mult E timpul să mergem la culcare.
- Trebuie? Întrebă Caspian. Aş vrea să vorbim despre lucrurile astea ore în şir.
- Dacă mai stăm, s-ar putea să înceapă să ne caute, spuse doctorul Cornelius.

Capitolul 5

### AVENTURILE LUI CASPIAN ÎN MUNȚI.

După această întâmplare, Caspian şi tutorele au mai avut multe alte conversații tainice sus, pe Marele Turn; de fiecare dată, Caspian afla tot mai multe despre Vechea Namie. În timpul liber nu se gândea şi nu visa decât la vremurile de odinioară şi îşi dorea ca totul să fie din nou ca atunci. Dar, fireşte, nu avea prea mult timp liber, fiindcă acum educația lui devenise ceva foarte serios. Pe lângă cosmografie, retorică, heraldică, versificație şi, fireşte, istorie, câteva elemente de drept, fizică, alchimie şi astronomie, învăța să mânuiască spada, să călărească, să înoate, să tragă cu arcul, să cânte la alăută şi să vâneze cerbi. La magie învăța numai partea teoretică, fiindcă doctorul Cornelius îi spusese că partea practică nu este demnă de un prinț.

— Nici eu nu sunt un prea bun magician, adăugase, nu știu să fac decât câteva lucruri foarte simple.

Despre navigație ("Care este ceva nobil și eroic", îi spusese doctorul) nu învăța nimic, fiindcă Regelui Miraz nu-i plăceau nici corăbiile și nici marea.

•

Învăţa multe şi din ceea ce vedea şi auzea în jur. Când era mic, se întrebase adesea de ce nu-i place de mătuşa lui, Regina Prunaprismia; acum înţelesese că era din pricină că nici ea nu-l plăcea pe el. Începu de asemenea să bage de seamă că Namia este o ţară tristă. Impozitele erau mari, legile dure, iar Miraz, un om rău.

Trecură astfel mai mulți ani. La un moment dat, i se păru că Regina s-a îmbolnăvit; era mare agitație în castel. Fu chemat doctorul, iar curtenii şuşoteau pe la colțuri. Asta se întâmpla la începutul verii. Într-o noapte, în timpul acestei agitații generale, doctorul Cornelius îl trezi la numai câteva ore după ce se culcase.

- Avem oră de astronomie, doctore? Îl întrebă Caspian.
- Psst! Făcu doctorul. Aveți încredere în mine și faceți întocmai ce vă spun. Vă așteaptă o călătorie lungă.

Caspian fu luat prin surprindere, dar ştia că poate avea încredere în tutore, aşa că făcu întocmai ce-i spuse acesta. După ce se îmbrăcă, doctorul îi mai spuse:

- V-am adus o desagă. Trebuie să mergem în camera cealaltă s-o umplem cu bucate de la cina Alteței voastre.
  - Bine, dar probabil că sunt valeții mei acolo, spuse Caspian.
- Dorm duşi, n-au să audă, spuse doctorul. Sunt un magician foarte nepriceput, dar să adorm câțiva valeți pot și eu.

Se duseră în anticameră unde, fireşte, erau doi valeţi, tolăniţi pe scaune, care sforăiau zgomotos. Doctorul Cornelius tăie repede ce mai rămăsese dintr-o friptură rece de pui şi câteva felii de carne de căprioară pe care le puse, cu pâine, un măr şi o sticluţă cu vin bun în desaga pe care i-o dădu apoi lui Caspian. Aceasta avea o cureluşă cu care Caspian o putea purta pe umăr, aşa cum purtaţi voi geanta în care vă duceţi cărţile la şcoală.

- Aveţi spada? Îl întrebă doctorul.
- Da, răspunse Caspian.
- Puneţi-vă mantaua asta pe deasupra, să nu vi se vadă spada şi desaga.

Așa. Iar acum trebuie să mergem sus pe Marele Turn să stăm de vorbă.

Când ajunseră sus pe turn (era o noapte înnourată, care nu semăna deloc cu noaptea în care veniseră să vadă conjuncția Tarvei și a lui Alambil), doctorul Cornelius îi spuse:

— Dragul meu prinţ, trebuie să plecaţi din acest castel pe dată şi să vă căutaţi norocul în lume. Aici viaţa vă este în primejdie.

- Bine, dar de ce? Întrebă Caspian.
- Pentru că sunteți adevăratul Rege al Namiei, Caspian al Zecelea, adevăratul fiu și moștenitor al lui Caspian al Nouălea.

În aceeași clipă, îngenunche și-i sărută mâna.

- Ce-nseamnă toate astea? Nu înțeleg, spuse Caspian.
- Nu știu cum de nu m-ați întrebat până acum, spuse doctorul, de ce, deși sunteți fiul lui Caspian al Nouălea, nu sunteți Regele Caspian. În afară de Maiestatea voastră, toți știu că Miraz este un uzurpator. La început nici măcar nu pretindea că ar fi rege: își spunea regent. Dar, după ce a murit mama Maiestății voastre, Regina cea bună, singurul Telmarinian care a fost bun cu mine, toți marii nobili care îl cunoscuseră pe tatăl Maiestății voastre au murit sau au dispărut. Şi nu întâmplător. Miraz s-a descotorosit de ei. Belisar și Uvilas au fost omorâți cu o săgeată, în timpul unei partide de vânătoare; s-a spus că a fost un accident. Pe cei din familia Passarid i-a trimis unul câte unul să lupte împotriva uriașilor din nord până când au murit toți. Pe Arlian, Erimon și alți doisprezece i-a condamnat pe nedrept la moarte pentru trădare. Pe cei doi frați de la Barajul Castorilor i-a închis spunând că sunt nebuni. După care a convins şapte nobili, singurii Telmarinieni cărora nu le era frică de mare, să meargă în căutarea unor noi teritorii dincolo de Oceanul de Est și, așa cum își dorise, aceștia nu s-au mai întors niciodată. Iar când nu a mai rămas nimeni care sa vă sprijine, linguşitorii lui (pe care îi instruise în acest sens) l-au implorat să devină rege. Şi el, fireşte, a accceptat.
- Vrei să spui că acum are de gând să mă omoare şi pe mine? Întrebă Caspian.
  - Aproape sigur, răspunse doctorul Cornelius.
- Dar de ce acum? Întrebă Caspian. De ce nu m-a omorât cu mulţi ani în urmă? Ce rău i-am făcut?
- S-a răzgândit în privința Maiestății voastre din cauza a ceva ce s-a întâmplat acum două ore. Regina a născut un băiat.
  - Nu înțeleg ce legătură are asta cu mine, spuse Caspian.
- Cum nu înțelegeți! Exclamă doctorul. Din toate lecțiile de istorie și geografie nu ați înțeles nici măcar atât? Ascultați-mă! Atâta vreme cât nu avea copii, nu avea nimic împotrivă să fiți rege după moartea lui. Poate că nu ținea prea mult la Maiestatea voastră, dar prefera să lase tronul unui

nepot și nu unui străin. Acum, că are un fiu al lui, o să vrea ca acesta să moștenească tronul, îi stați în drum. O să vă înlăture.

- E chiar atât de rău? Întrebă Caspian. Chiar ar fi în stare să mă omoare?
- L-a omorât pe tatăl Maiestății voastre, îi spuse doctorul.

Caspian avu un sentiment straniu, dar nu spuse nimic.

- Vă pot spune cum s-a întâmplat zise doctorul. Dar nu acum. Nu mai avem timp.
  - Vii cu mine, nu? Întrebă Caspian.
- Nu îndrăznesc, răspunse doctorul. V-ar pune şi mai tare viața în primejdie. E mai uşor să urmăreşti două persoane decât una singură. Dragul meu Prinţ, dragul meu Rege Caspian, va trebui să fiţi foarte viteaz. Trebuie să plecaţi singur şi cât mai repede, încercaţi să treceţi graniţa din sudul ţării spre curtea Regelui Nain din Archenland. Vă va ajuta.
  - Şi n-o să te mai văd niciodată? Întrebă Caspian cu un tremur în glas.
- Sper că da, dragul meu Rege, spuse doctorul. Ce alt prieten mai am eu în lumea asta în afară de Maiestatea voastră? Şi ştiu şi un pic de magie. Dar până atunci, să ne grăbim, înainte de a pleca, primiţi aceste două daruri. O pungă cu galbeni ar trebui ca toată averea din acest castel să fie a Maiestăţii voastre. Iar aici este ceva cu mult mai de preţ.

Şi îi puse în mână ceva ce nu putea vedea, dar care părea să fie un Sam.

- Acesta este lucrul cel mai de preţ şi cel mai sfânt din întreaga Namie. Am trecut prin multe şi am făcut multe vrăji în tinereţe ca să-l găsesc. Este cornul magic al Reginei Susan pe care l-a uitat aici când a dispărut din Namia la sfârşitul Epocii de Aur. Se spune că oricine suflă în el va primi un ajutor neobişnuit. Nimeni nu ştie cât de neobişnuit. S-ar putea să aibă puterea să-i aducă pe Regina Lucy, Regele Edmund, Regina Susan şi Regele Peter Magnificul înapoi din trecut, ca să îndrepte lucrurile. Poate că are puterea să-l cheme pe însuşi Aslan. Luaţi-l, Maiestatea voastră. Dar să nu-l folosiţi decât atunci când veţi avea cu adevărat nevoie. Iar acum grăbiţi-vă, grăbiţi-vă, grăbiţi-vă! Uşa de la intrarea în turn, cea de jos, care dă în grădină, este deschisă. Acolo va trebui să ne despărţim.
  - Pot să-mi iau calul, pe Luptător? Întrebă Caspian.
  - Are şaua pusă şi vă aşteaptă în capătul livezii.

În timp ce-au coborât pe scară, Cornelius i-a mai dat în şoaptă multe sfaturi. Lui Caspian i se făcuse inima cât un purice, dar încerca să ţină minte tot ce auzea. După care ajunseră în aerul proaspăt din grădină. Doctorul îi

strânse mâna, iar Regele Caspian al Zecelea alergă la Luptător, care-l întâmpină cu un nechezat. Părăsi astfel castelul strămoșilor.

Privind în urmă, văzu focuri de artificii în cinstea noului prinț.

Merse toată noaptea spre miazăzi, luând-o pe drumuri mai puţin umblate sau prin păduri; dar, după ce ieşi din ţară, n-o mai apucă pe drumuri ascunse. Luptător era la fel de emoţionat ca stăpânul său la gândul acestei călătorii neobișnuite, iar Caspian, deşi îi dăduseră lacrimile atunci când îşi luase rămas-bun de la doctorul Cornelius, se simţea puternic şi, într-un anumit fel, fericit la gândul că este Regele Caspian, pornit în căutarea aventurii, cu sabia atârnându-i pe coapsa stângă şi cu cornul magic al Reginei Susan pe cea dreaptă. Dar când începu să se lumineze şi văzu în jur numai păduri necunoscute, tufişuri sălbatice şi munţi albăstrui, lumea i se păru mare şi ciudată şi se simţi mic; îl cuprinse teama.

De îndată ce se lumină, găsi un loc acoperit de iarbă în mijlocul unei păduri, unde se opri să se odihnească; îi scoase frâul lui Luptător și-l lăsă să pască; el mâncă friptură de pui rece și bău puţin vin, după care adormi pe dată. Era după-amiaza târziu când se trezi. Mai mâncă puţin și porni din nou la drum, tot înspre miazăzi și tot pe drumuri mai puţin umblate. Ajunsese acum într-un loc cu multe dealuri, cu urcuşuri și coborâșuri. De pe fiecare vârf de deal vedea munții care deveneau tot mai mari și mai întunecoși.

Pe înserat, ajunsese la poalele munților, începu să bată vântul. Apoi se porni o ploaie torențială. Luptător era neliniştit; se auzeau tunete. Intrară într-o pădure de pini, întunecoasă și parcă fără de sfârșit. Îi reveniră în minte toate poveștile pe care le știa despre păduri; își aminti că, la urma-urmei, era Telmarinian, un membru al rasei care tăia copaci oriunde putea și care se afla în război cu toate sălbăticiunile; și chiar dacă el poate că nu era la fel ca majoritatea Telmarinienilor, copacii nu aveau de unde să știe asta.

Şi chiar nu ştiau. Vântul se transformă în furtună, pădurea începu să urle, crengile copacilor să trosnească. Se auzi un zgomot puternic. Un copac căzu chiar în spatele lor.

— Fii calm, Luptător, fii calm! Spuse Caspian, mângâindu-şi calul pe gât. Dar şi el tremura tot, dându-şi seama că fusese la un pas de moarte. Fulgeră şi un tunet puternic despică parcă bolta cerească deasupra lor. Calul sări într-o parte şi o porni în galop. Caspian era călăreţ bun, dar nu avu puterea să-l oprească. Reuşi să se ţină în şa, dar ştia că viaţa îi atârnă acum de un capăt de aţă. Urmă o cursă sălbatică. Goneau lăsând în urmă copac

după copac în pădurea cufundată în beznă, când, dintr-o dată, atât de repede că nici nu avu timp să simtă durerea (deşi îl duru) îl lovi ceva peste frunte şi îşi pierdu cunoştința.

Când îşi reveni în simţiri, se trezi într-o încăpere în care ardea focul; avea braţele şi picioarele zgâriate şi-l durea capul. De undeva din apropiere se auzeau voci care vorbeau în şoaptă.

- Trebuie să hotărâm ce facem cu el înainte să se trezească, spuse una dintre voci.
- Să-l omorâm, spuse o alta. Nu-l putem lăsa în viață. O să ne trădeze.
- Ar fi trebuit să-l omorâm, când l-am găsit, sau să-l lăsăm acolo. Acum nu-l mai putem omorî. Nu după ce l-am adus aici şi i-am bandajat capul. Ar însemna că ne omorâm un oaspete.
- Domnilor, spuse Caspian cu glas stins, mie-mi puteți face orice, dar sper că veți fi buni cu bietul meu cal.
- Calul tău a dispărut înainte de a te găsi noi, spuse prima voce, cam răgușită.
- Nu-l lăsa să te impresioneze cu vorbe frumoase, se auzi a doua voce. Eu unul vă spun...
- La naiba! Exclamă a treia voce. Bineînțeles că n-o să-l omorâm. Vino-ți în fire, Sfrederic! Tu ce crezi, Mâncă-trufe? Ce facem cu el?
- Eu o să-i dau ceva de băut, spuse prima voce, probabil a lui Mâncă-trufe.

Caspian văzu o umbră apropiindu-se de pat şi simţi cum cineva îşi strecoară uşor un braţ pe sub umerii lui – dacă era un braţ, fiindcă, judecând după formă, nu era chiar un braţ. Chipul care se aplecă deasupra lui era şi el ciudat. Lui Caspian i se păru că e foarte păros şi zări parcă nişte pete albe şi un nas lung.

"O fi o mască, îşi spuse în sinea lui. Sau poate am febră şi am halucinaţii." Simţi o cană cu un lichid dulce şi fierbinte în dreptul buzelor. Bău. În clipa aceea, cineva înteţi focul şi încăperea se lumină brusc. Caspian fu atât de şocat când văzu chipul aplecat asupra lui încât de-abia îşi opri un strigăt. Nu era chipul unui om, ci al unui bursuc; părea mai mare, mai prietenos şi mai inteligent decât toţi bursucii pe care-i văzuse până atunci. Şi era sigur că-l auzise vorbind. Văzu că se află pe un pat de iarbă-neagră, într-o peşteră. Lângă foc erau doi oameni micuţi, cu barbă, mult mai scunzi şi mai graşi decât doctorul Cornelius. Îşi dădu seama că sunt pitici adevăraţi, pitici de

odinioară, prin venele cărora nu curgea nici o picătură de sânge de om. În sfârșit, îi găsise pe Vechii Namieni! Ameţi din nou.

În zilele care urmară află cum îi cheamă pe fiecare. Pe bursuc îl chema Mâncă-trufe; era cel mai bătrân şi cel mai cumsecade dintre cei trei. Piticul care propusese să-l omoare pe Caspian era un pitic negru (adică un pitic cu barbă neagră şi păr negru, des şi aspru ca părul de cal), cam nesuferit. Îl chema Sfrederic. Celălalt pitic era un pitic roșcovan, cu părul roșcat ca blana de vulpe; îl chema Bunilă.

- Trebuie totuşi să hotărâm ce facem cu acest om, spuse Sfrederic în prima seară în care Caspian începu să se simtă mai bine şi putu să se ridice în capul oaselor şi să vorbească. Voi doi credeţi că aţi făcut un mare bine nelăsându-mă să-l omor. Iar acum va trebui să-l ţinem prizonier pe viaţă. Eu unul nu am de gând să-l las să plece de aici viu, să se întoarcă la ai lui şi să ne trădeze.
- Stai puţin, Sfrederic. De ce trebuie să vorbeşti atât de urât? Nu e vina lui că s-a izbit cu capul de o piatră chiar la intrarea în peştera noastră. Şi mie nu mi se pare că arată a trădător.
- Bine, dar nici nu m-aţi întrebat dacă eu vreau să mă întorc, interveni Caspian. Nu vreau. Eu vreau să rămân cu voi, dacă sunteţi de acord, fireşte. De când îmi doream să vă cunosc!
- Da, o poveste foarte verosimilă, mormăi Sfrederic. Doar eşti Telmarinian şi om. E clar că vrei să te întorci la ai tăi.
- N-aş putea să mă întorc nici dac-aş vrea, spuse Caspian. Când m-am lovit la cap, fugeam de cei de acasă, de teamă să nu mă omoare Regele. Dacă m-ați fi omorât, i-ați fi făcut un serviciu.
  - I-auzi! Făcu Mâncă-trufe. Nu mai spune!
- Cum? Sari Bunilă. Cum adică? Ce-ai făcut, omule, de ai reuşit să cazi în dizgrația lui Miraz la vârsta ta?
  - E unchiul meu, începu Caspian.

Sfrederic sări în picioare, ducându-și mâna la pumnal.

— Aha! Strigă. Deci nu numai că eşti Telmarinian, dar, pe deasupra, mai eşti şi rudă cu cel mai mare duşman al nostru! Dacă şi-acum mai vreţi să-l lăsaţi în viaţă înseamnă că sunteţi inconştienţi!

Şi dacă Bunilă şi Bursucul nu i s-ar fi pus în cale, forţându-l să se aşeze la loc pe scaun, l-ar fi înjunghiat pe Caspian pe loc.

\_

— Ce Dumnezeu, Sfrederic, ai de gând să te controlezi sau nu? Îl întrebă Bunilă. Sau vrei să te punem noi la punct?

Sfrederic promise, bosumflat, că se va controla, iar ceilalți doi îl rugară pe Caspian să-şi spună mai departe povestea. După ce acesta termină de povestit, urmă un moment de tăcere.

- Este cel mai ciudat lucru pe care l-am auzit vreodată, spuse Bunilă.
- Mie unuia nu-mi place, zise Sfrederic. Nu ştiam că mai circulă încă poveşti despre noi printre oameni. Cu cât ştiu mai puţine despre noi cu atât mai bine. Iar doica aia bătrână... Mai bine şi-ar fi ţinut gura! Şi apoi, povestea cu tutorele, un pitic renegat! Îi urăsc, îi urăsc mai mult decât pe oameni. Ascultaţi-mă pe mine, ăsta e semn rău!
- Nu mai vorbi despre lucruri pe care nu le înţelegi, Sfrederic, îi spuse Mâncă-trufe. Voi, piticii, uitaţi repede şi vă schimbaţi părerea la fel de uşor ca oamenii. Eu unul sunt animal; ba mai mult, sunt bursuc. Noi nu ne schimbăm părerea prea uşor. În noi poţi avea încredere. Şi vă spun că ăsta e un semn bun. Îl avem aici pe adevăratul Rege al Namiei: un adevărat Rege, care se întoarce la adevărata Namie. Iar noi, animalele, spre deosebire de pitici, nu am uitat că în Namia a fost bine numai atunci când a fost Rege un fiu al lui Adam.
- Asta-i acum! Mâncă-trufe, spuse Bunilă, doar nu vrei să le dăm ţara oamenilor?
- N-am spus aşa ceva, răspunse bursucul. Asta nu e ţara oamenilor (şi cine ştie asta mai bine decât mine?), dar este o ţară al cărei Rege trebuie să fie un om. Noi bursucii avem atâta minte cât să nu uităm asta. Regele Peter Magnificul nu era om?
  - Crezi în poveștile astea de demult? Îl întrebă Bunilă.
- Ți-am mai spus, noi animalele nu ne răzgândim uşor, îi răspunse Mâncă-trufe. Noi nu uităm. Eu cred în Regele Peter Magnificul şi în toţi ceilalţi care au domnit la Cair Paravel cu aceeaşi tărie cu care cred în Aslan.
- I-auzi, cu aceeași tărie, spuse Bunilă. Da' cine mai crede în Aslan în zilele noastre?
- Eu, spuse Caspian. Şi chiar dacă n-aş fi crezut în el înainte, aş începe să cred acum. Acasă, oamenii care râdeau când auzeau de Aslan râdeau şi când auzeau de animale cuvântătoare şi de pitici. Uneori m-am întrebat şi eu dacă Aslan există cu adevărat. Dar m-am întrebat şi dacă există creaturi ca voi... Şi, iată, existaţi.

- Adevărat, spuse Mâncă-trufe. Ai dreptate, Rege Caspian. Câtă vreme îi eşti credincios Vechii Namii vei fi Regele meu, orice-ar spune ceilalţi. Să trăieşti, Măria Ta!
- Mi se face silă, bursucule, mormăi Sfrederic. Regele Peter Magnificul şi toţi ceilalţi or fi fost ei oameni, dar erau altfel. Ăsta este un blestemat de Telmarinian. A vânat animale ca să se distreze. Nu am dreptate? Întrebă apoi, adresându-i-se dintr-o dată lui Caspian.
- Ba da. Recunosc, aşa e, răspunse Caspian. Dar nu erau animale cuvântătoare.
- E acelaşi lucru, spuse Sfrederic.
- Ba nu, interveni Mâncă-trufe. Știi bine că nu-i același lucru. Știi bine că animalele din Namia sunt acum la fel cu creaturile fără minte din Calormen sau din Telmar. Şi sunt și mai mici. Nu seamănă cu noi.

Au mai vorbit multă vreme, dar până la urmă au fost de acord ca Regele Caspian să rămână cu ei. I-au promis chiar că, de îndată ce va putea să umble din nou, au să-l ducă să-i vadă pe "Ceilalţi", cum le spuse Bunilă, căci se pare că în acele ţinuturi sălbatice trăiau încă, ascunse, fel de fel de creaturi din Namia de-odinioară.

#### Capitolul 6

#### VIAȚA CELOR CARE TRĂIAU ASCUNȘI.

Pentru Caspian urmă acum cea mai fericită perioadă din viață, într-o dimineață frumoasă de vară, când iarba era încă acoperită de rouă, porni cu bursucul și cu cei doi pitici prin pădure spre o curmătură dintre munți; o luară apoi pe versanții însoriți dinspre miazăzi, de unde se puteau vedea tărâmurile pline de verdeață din Archenland.

- Mai întâi o să mergem la cei Trei urşi grăsani, spuse Bunilă. Se opriră într-un luminiş. Aici Mâncă-trufe bătu de trei ori în trunchiul unui stejar bătrân cu o scorbură mare, acoperit de muşchi. Nu răspunse însă nimeni. Bătu din nou şi de data asta se auzi o voce adormită dinăuntru:
  - Pleacă de-aici! E prea devreme.

Dar când bătu a treia oară se auzi un zgomot slab, ca şi când s-ar fi cutremurat un pic pământul şi se deschise un fel de uşă. Dinăuntrul stejarului apărură trei urşi bruni, tare grași, cu ochii mici, cârpiți de somn. După ce le povestiră de ce au venit (ceea ce dură destul de mult din pricină că erau încă somnoroși), spuseră și ei, ca Mâncă-trufe, că Regele Namiei trebuie să fie un fiu al lui Adam. Îl sărutară toți trei pe Caspian, cu boturile

lor umede şi calde, după care îi oferiră miere. Lui Caspian nu-i plăcea mierea fără pâine şi nici nu prea avea poftă să mănânce miere goală dimineața devreme, dar se gândi că nu ar fi politicos să-i refuze. Mult timp după aceea se simți lipicios.

Merseră apoi mai departe până când ajunseră la un crâng de fagi înalţi. Aici, Mâncă-trufe începu să strige:

— Trancănilă! Trăncănilă! Trăncănilă!

Sărind din creangă în creangă, apăru deasupra capetelor lor cel mai frumos veverițoi roşcat pe care îl văzuse vreodată Caspian. Era mult mai mare decât veverițele obișnuite, care nu puteau vorbi, pe care le zărise uneori în grădina castelului; era aproape cât un terrier și, de îndată ce-i vedeai chipul, îți dădeai seama că poate vorbi. Într-adevăr, cel mai greu era să-l faci să tacă, fiindcă trăncănea, ca orice veveriță, ca o moară stricată. Îi spuse bun-venit lui Caspian și-l întrebă imediat dacă nu vrea o alună. Băiatul îi mulţumi. Dar când Trăncănilă plecă după alună, Mâncă-trufe îi șopti la ureche:

— Nu te uita! Întoarce capul! Nu e politicos să te uiți după o veveriță când se duce la locul unde și-a ascuns mâncarea. Să nu creadă că vrei să afli unde-o ține.

Trăncănilă se întoarse cu o alună pe care i-o dădu lui Caspian. Apoi se oferi să ducă mesaje la ceilalți prieteni.

— Fiindcă eu pot merge peste tot fără să ating pământul, spuse.

Lui Mâncă-trufe şi piticilor li se păru că este o idee foarte bună şi îi dădură lui Trăncănilă mesaje pentru fel de fel de creaturi cu nume ciudate; îi chemau pe toți să vină la o petrecere şi la sfat pe Pajiştea de Dans, peste trei zile, la miezul noptii.

— Să le spui şi celor trei grăsani, adăugă Bunilă. Am uitat să le spunem. Următoarea vizită fu la cei şapte frați din Pădurea Tremurândă. Bunilă îi duse din nou până la curmătura dintre munți şi de acolo o luară spre răsărit. Coborâră pe versantul dinspre miazănoapte până când ajunseră la un loc foarte impunător, cu stânci şi brazi, începură să meargă mai încet; Caspian simți pământul zguduindu-i-se sub picioare de parcă ar fi bătut cineva cu ciocanul undeva în adâncuri. Bunilă se opri în dreptul unei pietre mari cât capacul unui butoi şi bătu în ea de trei ori cu piciorul. După mult timp, cineva sau ceva de dedesubt dădu piatra la o parte; prin gaura rotundă şi întunecoasă ieşeau aburi, iar în mijlocul ei apăru capul unui pitic care semăna foarte tare cu Bunilă. Urmă o lungă discuție. Piticul părea mult mai

neîncrezător decât fuseseră veveriţoiul sau urşii grăsani; dar, în cele din urmă, îi pofti înăuntru. Caspian se trezi pe o scară întunecoasă care ducea înăuntrul pământului; când ajunse jos, văzu că locul este luminat. Era lumina unui furnal, iar locul era o fierărie. Într-o parte curgea un pârâiaş subteran. Doi pitici lucrau la foale, un altul ţinea pe nicovală, cu un cleşte, o bucată de metal înroşit, un al patrulea izbea bucata de metal cu un ciocan, iar alţi doi veneau, ştergându-şi mâinile mici şi bătătorite de muncă de o cârpă, în întimpinarea oaspeţilor. Le luă destul de mult să-i convingă că băiatul nu este un duşman, dar, după ce li se explică totul, strigară cu toţii:

— Trăiască Regele!

Şi le dădură lui Caspian, lui Bunilă şi lui Sfrederic daruri nobile: cămăşi din zale şi coifuri şi săbii. Ar fi putut primi şi bursucul dac-ar fi vrut, dar le spuse că el este animal şi că, dacă nu-şi poate salva pielea cu ghearele şi cu dinţii, atunci nici nu merită să şi-o salveze. Armele erau făcute cu o măiestrie cum Caspian nu mai văzuse niciodată. Acceptă bucuros sabia făcută de pitici; pe lângă aceasta, vechea lui sabie părea neputincioasă ca o sabie de jucărie. Cei şapte fraţi (care erau toţi pitici roşcovani) promiseră că vor veni la serbarea de pe Pajiştea de Dans.

Nu departe de acolo, într-o râpă stâncoasă, era peştera celor cinci pitici negri. Aceştia îl priviră suspicios pe Caspian, dar până la urmă cel mai mare dintre ei spuse:

— Dacă este împotriva lui Miraz, atunci ne poate fi Rege.

Următorul în ordinea vârstei întrebă:

- Vrei să mergem noi mai departe, sus în vârful stâncilor, în locul tău? Locuiesc acolo vreo doi căpcăuni şi o cotoroanță cu care ți-am putea face cunoştință.
  - Oh, nu, spuse Caspian.
- Nu, nici eu nu cred că e cazul, spuse şi Mâncă-trufe. Nu e nevoie să faceţi asta.

Sfrederic nu fu de acord, dar Bunilă şi bursucul îl convinseră până la urmă. Caspian se tot întreba cum se face că şi creaturile îngrozitoare din Vechea Namie mai aveau urmaşi în Namia de acum.

- Dacă o aducem pe zgripţuroaica aia, îl pierdem pe Aslan de prieten, spuse Mâncă-trufe după ce se depărtară de peştera piticilor negri.
- Eh, Aslan! Făcu Bunilă, vesel, dar plin de dispreţ. Mai important este că m-aţi pierde pe mine de prieten.

- Tu crezi în Aslan? Îl întrebă Caspian pe Sfrederic.
- Eu cred în oricine şi în orice, răspunse acesta, care reuşeşte să-i facă bucăți sau măcar să-i alunge din Namia pe barbarii ăştia de Telmarinieni blestemați. Oricine sau orice, Aslan sau Vrăjitoarea Albă, înțelegi?
- Taci din gură, îi spuse Mâncă-trufe. Nu știi ce vorbești. Vrăjitoarea era mai rea decât Miraz împreună cu tot neamul lui.
  - Ba nu, cu piticii n-a fost rea, îl contrazise Sfrederic.

Următoarea vizită fu mai plăcută. Coborâră într-o vale largă, acoperită de pădure, prin care curgea o apă. Malurile erau acoperite de degeței-roşii şi trandafiri sălbatici, iar în aer zburau sumedenie de albine. O dată ajunşi aici, Mâncă-trufe strigă din nou:

### — Vifore! Wore!

După scurt timp Caspian auzi zgomot de copite. Zgomotul deveni tot mai puternic până când valea începu să se cutremere şi, în cele din urmă, rupând tufişurile, apărură cele mai nobile creaturi pe care le văzuse Caspian vreodată, marele centaur, Worul-din-Vale, cu cei trei fii ai săi. Avea pielea castanie, iar barba care-i acoperea pieptul lat era roșcat-aurie. Era profet şi cititor în stele, aşa că ştia de ce veniseră.

— Trăiască Regele! Strigă. Eu și fiii mei suntem gata de luptă. Când începe războiul?

Până acum, nici Caspian nici ceilalţi nu se gândiseră în mod serios la război. Se gândiseră la câte un atac asupra vreunei ferme a oamenilor sau asupra vânătorilor care se aventurau în aceste ţinuturi sălbatice din sud. Dar, în general, se gândiseră doar să trăiască mai departe în păduri şi în peşteri şi să încerce să creeze Vechea Namie în ascuns. Dar vorbele lui Vifor-din-Vale îi puseră serios pe gânduri.

- Vrei să spui un război adevărat, ca să-l alungăm pe Miraz din Namia? Îl întrebă Caspian.
- Da' ce altceva? Întrebă centaurul. De ce altceva poartă Măria ta zale şi sabie?
  - Crezi că se poate? Întrebă bursucul.
- Momentul este propice, răspunse Viforul-din-Vale. Așa cum datoria ta este să ții minte tot ce se întâmplă, bursucule, a mea este să citesc în stele. Tarva și Alambil s-au întâlnit în înaltul cerului, iar pe pământ a apărut un alt fiu al lui Adam care ne va fi conducător. Acum este momentul potrivit. Sfatul nostru de pe Pajiștea de Dans va trebui să fie un sfat de război.

Spuse totul pe un ton atât de convingător încât nici Caspian, nici ceilalți nu ezitară deloc: acum li se părea că pot câştiga războiul și erau aproape convinși că trebuie să-l pornească.

Cum se făcuse vremea amiezii, rămaseră să se odihnească împreună cu centaurii şi mâncară din bucatele aduse de aceştia: plăcinte din făină de ovăz, mere, ierburi, vin şi brânză.

Următorul loc unde trebuia să meargă era destul de aproape, dar fură nevoiţi să facă un lung ocol pentru a nu trece printr-un ţinut locuit de oameni. Ajunseră de-abia după-amiaza târziu în câmpie. Aici, Mâncă-trufe se apropie de o gaură dintr-o movilă acoperită de iarbă de unde ieşi ultimul lu-cru la care s-ar fi aşteptat Caspian: un şoarece vorbitor. Era, desigur, mai mare decât un şoarece obişnuit, avea peste treizeci de centimetri când se ridica pe labele din spate, iar urechile îi erau la fel de lungi (deşi mai late) ca ale unui iepure, îl chema Pişpirici şi era un şoarece vesel şi viteaz. Purta o floretă micuţă şi avea mustăţile lungi şi răsucite.

— Sire, suntem doisprezece, spuse făcând o plecăciune grațioasă. Oamenii mei sunt la dispoziția Maiestății voastre.

Caspian de-abia se putu abţine să nu pufnească în râs; toţi oamenii lui încăpeau cu uşurinţă într-un coş de rufe pe care-l puteai căra apoi în spate.

Ar dura prea mult să vă înşir toate creaturile pe care le-a cunoscut Caspian în ziua aceea: cârtiţa lopătăreasa, cei trei dinţoşi (care erau bursuci ca Mâncă-trufe), iepurele Camillo şi ariciul Porc-cu-ţepi. În cele din urmă, se opriră lângă o fântână de la marginea unei poieni acoperite de iarbă şi mărginite de ulmi înalţi; soarele se pregătea să apună, margaretele îşi închideau petalele, iar ciorile zburau spre cuiburi să se culce. Aici mâncară din merindele pe care le aduseseră cu ei, iar Bunilă îşi aprinse pipa (Sfrederic nu fuma).

- Acum, spuse bursucul, dac-am reuşi să trezim spiritul acestor copaci şi al acestei fântâni, s-ar zice că a fost cu adevărat o zi plină de succes.
  - Şi nu putem? Întrebă Caspian.
- Nu, îi răspunse Mâncă-trufe. Nu avem nici o putere asupra lor. De când au venit aici oamenii şi au început să taie pădurile şi să murdărească apele, driadele şi naiadele au căzut într-un somn adânc. Cine ştie dacă se vor mai trezi vreodată? Este o pierdere grea pentru noi. Telmarinienilor le este foarte teamă de păduri şi, dacă ar vedea copacii mişcându-se furioşi, ar lua-o îngroziți la goană şi nu s-ar mai întoarce în Namia.

— Ce imaginație aveți voi, animalele! Se minună Bunilă, care nu credea în lucruri de felul ăsta. Da' de ce numai copacii și apele? N-ar fi și mai interesant dacă și pietrele ar începe să-l pocnească pe bătrânul Miraz?

Bursucul mormăi ceva în sinea lui, după care se făcu linişte. Caspian aproape că adormise când i se păru că aude o melodie venind din adâncul pădurii din spatele lui. Se gândi că visează și adormi la loc. Dar, de îndată ce-și lipi urechea de pământ, simți sau auzi (nu-și putu da prea bine seama) ritm de tobe. Se ridică. Ritmul se auzi mai slab, dar începu să se audă din nou melodia, de data asta mult mai clar. Păreau să fie fluiere; îl văzu pe Mâncă-trufe stând în capul oaselor și privind fix spre pădure. Luna lumina puternic. Caspian dormise mai mult decât crezuse. Muzica se apropia tot mai tare, o melodie sălbatică și totuși dulce; se auzeau și pași ușori. În cele din urmă, ieșiră din pădure, dansând în lumina lunii, niște făpturi pe care Caspian încercase mereu să și le imagineze. Nu erau mai înalte decât piticii, dar erau mult mai subțiri și mai grațioase. Aveau cornițe, iar capul le era acoperit de bucle. Partea de sus a trupului le strălucea goală în lumina palidă și aveau picioare și copite de țap.

— Fauni! Strigă Caspian sărind în picioare.

Într-o clipă se trezi înconjurat de aceştia. Nu-i trebui prea mult timp să le povestească tot ce se întâmplase; îl acceptară pe dată. Caspian se trezi dansând cu ei. Începu să danseze şi Bunilă, mai greoi şi mai zmucit şi chiar şi Mâncă-trufe sărea şi ţopăia cât putea el de bine. Numai Sfrederic rămase pe loc, urmărind totul de pe margine. Faunii dănţuiau în jurul lui Caspian în ritmul fluierelor de trestie. Chipurile ciudate ale faunilor, triste şi vesele în acelaşi timp, erau toate întoarse spre el. Zeci de fauni, Mentius şi Obentinus, Dumnus, Voluns, Voltinus, Girbius, Nimienus, Nausus şi Oscuns.

Trăncănilă îi anunțase pe toți.

Când se trezi a doua zi dimineață, Caspian se întrebă dacă nu cumva fusese totul un vis; dar în iarbă se vedeau urme de copite.

Capitolul 7

# VECHEA NARNIE ESTE ÎN PERICOL.

Locul unde se întâlniseră cu faunii era, desigur, Pajiştea de Dans; Caspian şi prietenii lui rămaseră aici până la marele sfat. Dormiră sub cerul înstelat, băură numai apă de la fântână şi mâncară numai alune şi fructe sălbatice; toate acestea erau ceva neobişnuit pentru Caspian, deprins să doarmă în patul lui cu așternut de mătase, într-o încăpere plină de tapiserii, la castel, să

mănânce din farfurii de aur şi de argint, cu servitori gata să-i îndeplinească şi cea mai mică dorință. Dar nu se simțise niciodată atât de bine ca acum. Nu dormise niciodată mai bine, iar mâncarea nu i se păruse nicicând mai gustoasă. Începu să se simtă mai puternic şi să capete un aer regesc.

Când sosi noaptea cea mare şi când începură să vină pe furiş toţi supuşii lui, câte unul, câte doi, câte trei ori în grupuri de câte șase-șapte, îi crescu inima de bucurie văzând cât sunt de mulți și auzindu-le urările. Erau pe pajişte toţi cei pe care-i cunoscuse deja: urşii grăsani, piticii roşcovani şi piticii negri, cârtițele și bursucii, iepurii și aricii. Erau și unii pe care nu-i mai văzuse până atunci: cinci satiri roșcați ca niște vulpi, întreg contingentul de şoareci vorbitori, înarmaţi până-n dinţi, mergând în ritmul unei trompete, câteva bufnițe și bătrânul corb din Corbiceni. La urmă de tot (lăsându-l pe Caspian cu gura căscată) sosi, împreună cu centaurii, un uriaș micuț, dar adevărat, Strică Vreme din Dealul Morții, care ducea în spinare un coş plin de pitici ameţiţi, care-i acceptaseră oferta să-i care în spate până acolo, dar care acum tare se mai căiau, dorindu-și să fi venit pe jos. Urșii grăsani erau nerăbdători să înceapă ospățul, vrând să amâne sfatul pentru mai târziu, eventual până a doua zi. Pişpirici şi şoarecii lui veniră cu ideea că ospățul și sfatul mai puteau aștepta în timp ce ei îl atacă pe Miraz chiar în noaptea aceea. Trăncănilă și celelalte veverițe spuseră că pot vorbi și mânca în acelaşi timp, aşa că propuse ca ospățul să se țină împreună. Cârtițele spuseră c-ar fi bine să sape niște tranșee în jurul pajiștii înainte de orice. Faunii credeau că ar fi mai bine să înceapă cu un dans solemn. Bătrânul corb, care era de acord cu urșii grăsani că n-ar fi bine să țină sfatul înaintea ospățului, ceru permisiunea să țină o scurtă cuvântare. Dar Caspian, centaurii și piticii au vrut neapărat să aibă loc un adevărat sfat de război înainte de orice altceva. După ce reuşiră să-i convingă pe toți să se așeze pe jos în cerc și sa facă liniște și după ce îl convinseră și pe Trăncănilă (cu greu) să nu mai alerge încoace și încolo spunând "Liniște, liniște toată lumea, Regele vrea să vă vorbească!", se ridică în picioare, puţin emoţionat, Caspian.

- Namieni! Începu, dar nu apucă să spună mai mult, fiindcă în aceeaşi clipă iepurele Camillo spuse:
  - Psst! E un om undeva prin apropiere.

Erau cu toţii animale sălbatice, ştiau ce înseamnă să fii vânat, aşa că rămaseră nemişcaţi ca nişte statui; îşi întoarseră nasul în direcţia în care arătase Camillo.

- Miroase a om, dar parcă nu e chiar om, spuse Mâncă-trufe în şoaptă.
- Se apropie, spuse Camillo.
- Doi bursuci și voi, cei trei pitici de acolo, luați-vă arcurile și ieșiți-i în întâmpinare, spuse Caspian.
  - Îi venim noi de hac, spuse un pitic negru pregătindu-și arcul și săgeata.
  - Dacă e singur să nu-l omorâți, le spuse Caspian. Prindeți-l viu.
  - De ce? Întrebă Piticul.
  - Faceți ce vi se spune, zise centaurul Viforul-din-Vale.

Rămaseră toți nemișcați în timp ce doi bursuci și trei pitici se furișară spre copacii din partea de nord-vest a Pajiștii. Răsună apoi o voce aspră de pitic:

— Stop! Cine-i acolo?

Se auzi o săritură și, o clipă mai târziu, o voce pe care Caspian o cunoștea prea bine:

- Fiţi liniştiţi, nu sunt înarmat. Legaţi-mi mâinile dacă vreţi, preavrednici bursuci, dar fără să mi le muşcaţi. Vreau să vorbesc cu Regele.
- Doctorul Cornelius! Strigă Caspian bucuros și fugi să-și întâmpine tutorele.

Toți ceilalți se strânseră în jurul lor.

- Pfui! Făcu Sfrederic. Un pitic renegat. Un jumi-juma. Să-i tai capul cu sabia?
- Taci din gură, Sfrederic! Spuse Bunilă. Nu e el vinovat pentru ce au făcut strămoșii lui.
- Acesta este prietenul meu cel mai bun, cel care mi-a salvat viaţa, spuse Caspian. Cui nu-i place de el e liber să plece. Dragă doctore, ce bine îmi pare că te văd. Da' cum ai reuşit să ne găseşti?
- Cu ajutorul magiei, Maiestate, răspunse doctorul, gâfâind încă. Dar acum nu avem timp să vorbim despre asta. Trebuie să fugim de aici imediat. Ați fost trădați și Miraz este pe urmele voastre. Până mâine la amiază veți fi înconjurați.
  - Trădaţi? Întrebă Caspian. De cine?
  - De un alt pitic renegat, sunt sigur, spuse Sfrederic.
- De calul Maiestății voastre, Luptător, răspunse Doctorul Comelius. Bietul animal nu şi-a dat seama ce face. Când v-ați lovit şi-ați căzut, s-a întors la grajd, la castel. Şi aşa s-a aflat că ați fugit. Eu unul m-am făcut nevăzut, fiindcă nu voiam să fiu interogat în camera de tortură a lui Miraz. Ştiam unde sunteți, văzusem în bolul meu de cristal. Toată ziua asta era

alaltăieri – i-am văzut pe oamenii lui Miraz căutând prin pădure. Ieri am aflat că armata a plecat pe urmele Maiestății voastre. Mă tem că unii dintre piticii... Ăăă... Pur-sânge nu prea știu să se ascundă în pădure, cum m-aș fi așteptat. Ați lăsat urme peste tot. Ați umblat cu mare nebăgare de seamă. În orice caz, Miraz și-a dat seama că Vechea Namie nu e chiar atât de moartă cum sperase și a pornit la atac.

- Ura! Se auzi un glas ascuţit de undeva de la picioarele doctorului. Lăsaţi-i să vină! Nu vă cer decât să mă lăsaţi pe mine şi pe oamenii mei să începem lupta.
- Ce-i asta? Întrebă doctorul Cornelius. Aveţi cosaşi sau ţânţari în armată, Maiestate?

Se aplecă și, după ce privi atent prin ochelari, pufni în râs.

- Pe legea mea, spuse, e un şoarece. Senior Şoarece, mi-ar face plăcere să ne cunoaștem mai bine. Mă bucur că am onoarea să cunosc un animal atât de curajos.
- Îţi voi fi prieten, înţeleptule, spuse Pişpirici. Iar orice pitic sau uriaş din această armată care nu-ţi vorbeşte cum se cuvine va avea de-a face cu sabia mea.
- N-avem timp de prostii, spuse Sfrederic. Ce facem? Rămânem aici şi luptăm sau fugim?
- Să luptăm dacă e nevoie, spuse Bunilă. Numai că nu suntem gata de luptă, iar acesta nu este un loc bun pentru apărare.
  - N-aş vrea să fugim, spuse Caspian.
- Ascultați-l! Ascultați-l! Strigară urșii grăsani. Stăm pe loc orice-ar fi. Nu fugim nicăieri înainte de ospăț. Şi nici prea curând după-masă.
- Cei care fug la început nu sunt întotdeauna cei care fug în cele din urmă, spuse centaurul. De ce să lăsăm inamicul să aleagă el locul bătăliei în loc să-l alegem noi? Haideţi să găsim un loc strategic.
  - E o idee înțeleaptă, Maiestate, e o idee înțeleaptă, spuse Mâncă-trufe.
  - Da' unde să mergem? Întrebară mai multe voci.
- Maiestate, spuse doctorul Cornelius şi voi toate celelalte făpturi, eu cred că ar trebui să fugim spre răsărit, de-a lungul apei, spre pădurea cea mare. Telmarinienilor nu le place zona aceea deloc. Le-a fost întotdeauna frică de mare şi de tot ceea ce-ar putea veni dinspre mare. De aceea au lăsat să crească într-acolo aşa de mulţi copaci. Dacă e adevărat ce se povesteşte, vechiul Cair Paravel se înălţa undeva pe lângă gura de vărsare a fluviului.

Toată acea regiune le este ostilă duşmanilor. Trebuie să mergem la Movila lui Aslan.

- Movila lui Aslan? Întrebară mai multe voci. Nu ştim despre ce vorbeşti.
- E o movilă uriașă, în Pădurea cea Mare. A fost ridicată de Namieni în vremurile de odinioară pe un loc magic, unde se afla pe vremuri și poate se mai află și în zilele noastre o Piatră magică. În interiorul movilei sunt galerii și peșteri; Piatra se află în peștera din centru. Este loc pentru toate proviziile, iar aceia dintre noi care au nevoie de o ascunzătoare și sunt obișnuiți cu viața în subteran pot locui în peșteri. Ceilalți pot rămâne în pădure. Dacă e nevoie, ne putem retrage cu toții (cu excepția acestui vrednic uriaș) în interiorul Movilei, unde suntem la adăpost de orice primejdie, în afară de foamete.
- E bine că avem un înțelept printre noi, spuse Mâncă-trufe.

Dar Bunilă mormăi pe sub mustață:

— Aiureli! Conducătorii noștri ar face mai bine să se gândească în primul rând la mâncare și la arme, nu la povești de adormit copiii.

Dar fură toți de acord cu propunerea lui Cornelius și chiar în seara aceea, o jumătate de oră mai târziu, o luară din loc. Înainte de răsăritul soarelui erau la Movila lui Aslan.

Era un loc cu adevărat impresionant, un deal verde așezat pe un alt deal, acoperit de copaci; o intrare mică și joasă ducea spre interiorul dealului. Tunelurile din interior erau un adevărat labirint, cu pereții și acoperișul din pietre netede, iar pe pietre Caspian zări în lumina palidă litere ciudate și desene în care apărea mereu un leu. Totul părea să aparțină unor vremuri și mai îndepărtate decât vremurile despre care îi povestise doica lui.

După ce şi-au aşezat tabăra în interiorul şi în jurul Movilei, nenorocirile începură să se ţină lanţ. Oamenii Regelui Miraz le găsiră curând noua ascunzătoare şi armata sosi la marginea pădurii. Şi, cum se întâmplă adesea, inamicul se dovedi a fi mai puternic decât crezuseră. Lui Caspian i se strânse inima văzând sosind companie după companie. Şi chiar dacă oamenilor lui Miraz le era frică să intre în pădure, le era şi mai teamă de Miraz; conduşi de chiar Regele lor, avansară până în adâncul pădurii. Uneori ajungeau chiar până la Movilă. Caspian şi ceilalţi conducători fură nevoiţi să pornească la atac în câmp deschis de mai multe ori. Luptară zi după zi, uneori chiar şi după căderea întunericului, dar armata lui Caspian avea pierderi mari.

Într-una din nopţi, după o zi cât se poate de grea, în care plouase torenţial, vremea deveni brusc geroasă. În dimineaţa aceea, Caspian pusese la cale ceea ce ar fi trebuit să fie cea mai importantă bătălie şi toţi îşi puseseră mari speranţe în ea. Caspian împreună cu majoritatea piticilor urmau să atace flancul drept al armatei Regelui Miraz în zori, iar în toiul luptei, uriaşul Strică-Vreme împreună cu centaurii şi cu cele mai fioroase animale urmau să atace din altă direcţie, încercând să rupă flancul drept de restul armatei Regelui. Dar eşuaseră. Nimeni nu-l avertizase pe Caspian (fiindcă nimeni nu-şi mai amintea) că uriaşii nu sunt prea deştepţi. Bietul Strică-Vreme, deşi era curajos ca un leu, era un adevărat uriaş în ce priveşte isteţimea. Nu atacase nici la momentul potrivit, nici din direcţia potrivită; oamenii lui şi cei din grupul lui Caspian avură de suferit. Armata duşmanului n-a suferit pierderi prea mari. Cel mai buni dintre urşi fusese lovit rău, un centaur era grav rănit şi mai toţi sângerau. Amărâţi, se târâră sub copacii din care picura încă apă să-şi mănânce cina săracă.

Cel mai necăjit dintre toți era uriașul Strică-Vreme. Știa că fusese vina lui. Stătea tăcut, cu lacrimi mari șiroindu-i pe obraji, de unde cădeau apoi cu zgomot peste locul unde dormeau șoarecii, care tocmai începuseră să se usuce și să se mai încălzească. Aceștia săriră cu toții în picioare, scoţându-și apa din urechi și storcându-și păturile. Cu glasurile lor micuţe, dar răsunătoare îl întrebară pe uriaș dacă nu i se pare că sunt și-așa destul de uzi. Zgomotul îi trezi și pe ceilalți care le amintiră șoarecilor că fuseseră înrolați cercetași, nu cântăreți și le spuseră să facă liniște. Iar uriașul plecă de acolo în vârful picioarelor undeva unde să-și poată vedea de amărăciunea lui în tihnă; dar pe drum calcă pe cineva pe coadă (i s-a spus mai târziu că un vulpoi) și se alese cu o mușcătură. Astfel încât acum era furioasă toată lumea.

În încăperea scundă şi magică din inima Movilei, Regele Caspian, Cornelius, bursucul, Sfrederic şi Bunilă țineau sfat. Acoperişul era susținut de stâlpi groși şi vechi, în centru era Piatra – o Masă de Piatră, crăpată chiar la mijloc, pe care se mai zărea ceea ce fusese odinioară un text; dar secole de vânt, ploi şi zăpezi îl şterseseră de mult, de pe vremea când Masa de Piatră era în vârful dealului, iar Movila nu fusese încă ridicată deasupra ei. Nu foloseau Masa şi nici nu stăteau în jurul ei: era prea magică să o folosească pentru lucruri banale. Stăteau pe niște bușteni, în jurul unei mese

din lemn pe care se afla o lampă din argilă care le lumina chipurile palide şi arunca umbre lungi pe pereți.

— Dacă Maiestatea voastră dorește să sufle în corn, spuse Mâncă-trufe, cred că a sosit momentul să o facă.

Caspian le spusese despre acest obiect preţios cu câteva zile înainte.

- E adevărat că ne aflăm la mare strâmtoare, răspunse Caspian. Dar mie greu să-mi dau seama dacă situația este cu adevărat suficient de rea. Ce ne facem dacă o să ne găsim la şi mai mare strâmtoare mai târziu, după ce ne vom fi folosit de corn?
- Dacă gândim aşa, spuse Sfrederic, înseamnă că Maiestatea voastră n-o să-l folosească niciodată sau numai atunci când va fi prea târziu.
  - De acord, spuse doctorul Cornelius.
  - Tu ce crezi, Bunilă? Întrebă Caspian.
- Dinspre partea mea, răspunse piticul roşcovan, care ascultase până atunci complet indiferent, Maiestatea voastră poate sufla în corn când vrea. Ştiţi că pentru mine Cornul, piatra aceea de acolo, Regele Peter Magnificul ori Leul Aslan sunt toate cai verzi pe pereţi. Tot ce vreau să vă rog este să nu le spuneţi oştenilor nimic despre asta. N-are rost să le daţi speranţe că vor primi cine ştie ce ajutor magic, fiindcă vor fi (după părerea mea) cu siguranţă dezamăgiţi.
- Atunci, în numele lui Aslan, voi sufla în cornul Reginei Susan, spuse Caspian.
- Mai este un lucru, Sire, pe care poate ar trebui să-l facem mai întâi, spuse doctorul Cornelius. Nu ştiu sub ce formă vom primi ajutor. S-ar putea să vină însuşi Aslan de peste mare. Eu cred însă că mai degrabă vor veni Regele Peter Magnificul şi ceilalţi regi şi regine. Oricine-ar veni, însă, nu e sigur că vom primi ajutor chiar aici, în acest loc...
  - Adevăr grăit-a gura ta, îl întrerupse Bunilă.
- Eu cred, continuă înțeleptul, că ei sau el vor veni într-unul din locurile străvechi ale Namiei. Locul acesta, unde ne aflăm acum, este cel mai vechi și cel mai magic, de aceea cred că există șanse să primim un răspuns chiar aici. Dar mai există încă două locuri. Unul este la Felinar, în susul apei, la vest de Barajul Castorilor, unde povestea spune că au apărut prima dată copiii care au devenit apoi regi. Celălalt este jos, la locul unde se varsă fluviul în mare, acolo unde se ridica odinioară castelul Cair Paravel. Dacă vine însuși Aslan, atunci probabil că acolo ar trebui să-l așteptăm;

toate poveştile spun că el este fiul marelui împărat de peste Mare. Cred c-ar trebui să trimitem mesageri în ambele locuri şi la Felinar şi pe ţărm, să-i sau să-l întâmpine.

- Exact cum mă aşteptam, mormăi Bunilă. Prima realizare a acestei nebunii este că, în loc să ne aducă ajutor, ne lasă cu doi oameni în minus.
- La cine te-ai gândit c-ar putea să meargă, doctore Cornelius? Îl întrebă Caspian.
- Veveriţele sunt cele mai pricepute, pot trece pe lângă inamic fără a fi prinse, spuse Mâncă-trufe.
- Toate veveriţele noastre (şi n-avem prea multe), spuse Sfrederic, sunt cam aeriene. Singurul în care aş avea încredere este Trăncănilă.
- Bine, îl trimitem pe Trăncănilă, spuse Regele Caspian. Cine să fie al doilea mesager? Ştiu că ai vrea să mergi, Mâncă-trufe, dar nu eşti destul de rapid. Nici tu, doctore Cornelius.
- Eu nu vreau să merg, spuse Sfrederic. Cu toți oamenii și cu toate animalele astea prin preajmă, trebuie să rămână și un pitic aici, să fim siguri că piticii sunt tratați corect.
- Fir-ar să fie de treabă! Strigă Bunilă furios. Așa se vorbește cu Regele? Trimite-mă pe mine, Maiestate. Eu merg.
  - Bine, dar parcă spuneai că nu crezi în corn, spuse Caspian.
- Chiar nu cred, Maiestate. Dar ce legătură are asta? Mi-e totuna dacă mor alergând după verzi şi uscate sau dacă mor aici. Eşti Regele meu. Ştiu care e diferența între a da un sfat şi a primi un ordin. Eu ţi-am dat un sfat, dar acum a sosit vremea ordinelor.
- Nu voi uita asta niciodată, Bunilă, spuse Caspian. Chemaţi-l pe Trăncănilă, unul dintre voi. Când să suflu în corn?
- Eu aş aştepta răsăritul soarelui, Maiestate, spuse doctorul Cornelius. În cazurile de magie albă, e mai bine.

Trăncănilă sosi în câteva minute şi i se spuse ce are de făcut. Fiind, ca multe veverițe şi veverițoi, plin de curaj, energie, entuziasm şi răutate (ca să nu spunem îngâmfare), de îndată ce auzi ce are de făcut vru să şi plece. Au hotărât ca el să meargă la Felinar, iar Bunilă să meargă la gura de vărsare a fluviului, care era mai aproape. Mâncară ceva în mare grabă, după care porniră la drum. Regele, bursucul şi Cornelius le mulţumiră şi le urară mult noroc.

Capitolul 8

## CUM AU PLECAT DE PE INSULĂ

- Aşa că, spuse Bunilă (care, după cum v-aţi dat probabil seama, era cel care le spusese povestea celor patru copii, aşezaţi în iarbă, în ceea ce mai rămăsese din sala cea mare a castelului), mi-am pus un codru de pâine în buzunar, am lăsat toate armele cu excepţia pumnalelor şi am pornit-o, devreme în zori, spre pădure. Mă furişam printre copaci de multe ore când am auzit un sunet cum nu mai auzisem vreodată. N-am să-l pot uita niciodată. Se umpluse întreg văzduhul. Era un zgomot puternic ca un tunet, dar dură mult mai mult; era plăcut ca o melodie care pluteşte deasupra unei ape, dar atât de puternic că se cutremură pădurea. Şi atunci mi-am zis în sinea mea: "Dacă ăsta nu e cornul, atunci eu sunt iepure". O clipă mai târziu m-am întrebat de ce nu suflase până atunci...
  - Cât era ceasu'? Îl întrebă Edmund.
  - Era între nouă și zece, spuse Bunilă.
- Exact când eram noi la gară! Spuseră copiii, privindu-se cu ochi strălucitori.
  - Continuă, te rog, îi spuse Lucy piticului.
- Cum vă spuneam, m-am întrebat de ce de-abia atunci, dar mi-am văzut de drum. Am mers toată noaptea, dar, când aproape se luminase de zi azi-dimineață, n-am avut minte nici cât un uriaș și am luat-o, la risc, pe o scurtătură, drept peste câmp. Şi am fost prins. Nu de armată, ci de un bătrân nebun și îngâmfat care păzește un castel micuţ, ultimul bastion al lui Miraz dinspre plajă. Cred că nu e nevoie să vă spun că n-a reușit să afle nimic de la mine, dar era destul că sunt pitic. Norocul meu a fost că bătrânul era și prost și fudul. Oricine în locul lui m-ar fi omorât pe loc. Dar el a vrut neapărat o execuţie în stil mare, să mă ducă "la stafii" cu toată ceremonia de rigoare. Şi tocmai atunci această tânără domniţă (arătă spre Susan) trage cu arcul şi, daţi-mi voie să vă spun, trage bine-aşa că iată-mă aici cu voi. Fără armură, fiindcă mi-au luat-o, firește.

Tăcu și-și umplu din nou pipa.

- Dumnezeule mare! Făcu Peter. Deci cornul, cornul tău, Su, ne-a smuls de pe banca de pe peron ieri dimineață! Aproape că nu-mi vine să cred. Şi totuşi, totul se potrivește.
- Nu văd de ce să nu poți crede, spuse Lucy, de vreme ce crezi în magie. Nu sunt atâtea povești despre oameni care au trecut dintr-o lume în alta?

Spre exemplu, când magicianul din O mie şi una de nopţi cheamă o djin, aceasta trebuie să vină. Nimeni nu se întreabă de unde vine.

- Acum ştim ce simte o djin, spuse Edmund râzând. E puţin cam neplăcut să ştii că poţi fi chemat aşa, de oriunde. E mai rău decât să fii la cheremul telefonului, cum spune tata.
- Bine, dar noi vrem să fim aici, nu? Dacă ne cheamă Aslan, spuse Lucy.
- Până una-alta, spuse piticul, ce ar trebui să facem mai întâi? Cred că mai bine mă întorc la Regele Caspian și-i spun că n-a sosit nici un ajutor.
  - Nici un ajutor? Întrebă Susan. Uite-l. Am venit.
- Da, mă rog... Sigur. Văd că aţi venit, spuse piticul, a cărui pipă părea să se fi înfundat (sau, în orice caz, el părea foarte ocupat să o cureţe). Dar... Adică...
- Nu ţi-ai dat încă seama cine suntem? Strigă Lucy. Eşti un prost.
- Bănuiesc că sunteți cei patru copii din poveștile de odinioară, spuse Bunilă. Şi-mi pare bine că v-am cunoscut. Fără îndoială, e foarte interesant. Dar... Fără supărare..., ezită el din nou.
  - Spune ce ai de spus, zise Edmund.
- Bine, da' fără supărare, spuse Bunilă. Ştiţi, Regele şi Mâncă-trufe şi doctorul Cornelius se aşteptau la... Înţelegeţi ce vreau să spun, la... Ajutor. Cred că îşi imaginau că sunteţi mari luptători. Dar aşa... ne plac foarte mult copiii, dar, acum, în timp de război... Sunt sigur că înţelegeţi ce vreau să spun.
  - Vrei să spui că nu suntem buni de nimic, strigă Edmund, roşu la față.
- Vă rog mult, nu vă supărați, îl întrerupse piticul. Vă asigur, micuții mei prieteni...
- E puţin cam mult ca unul ca tine să ne facă micuţi, spuse Edmund sărind în picioare. Bănuiesc că nu crezi că noi am câştigat Bătălia de la Beruna? Ei bine, poţi spune ce vrei despre mine, eu ştiu...
- N-are rost să ne ieşim din fire, spuse Peter. Hai să-i dăm o armură nouă și să ne găsim și noi armuri jos, în tezaur. Mai vorbim după aceea.
  - Nu înțeleg..., începu Edmund.

Dar Lucy îi şopti la ureche:

— N-ar fi mai bine să facem ce ne spune Peter? El este Regele cel mare. Şi cred că i-a venit o idee.

Așa că Edmund fu și el de acord și, la lumina lanternei lui, coborâră toți, împreună cu Bunilă, în întunericul rece al minunatului tezaur acoperit de

praf.

Piticului începură să-i sticlească ochii la vederea bogățiilor care se aflau pe rafturi (deşi trebuia să se ridice pe vârfuri să poată vedea) şi mormăi în sinea lui:

— Sfrederic nu trebuie să vadă asta niciodată, niciodată.

Îi găsiră repede o cămaşă de zale, sabie, coif, arc şi o tolbă cu săgeţi, toate micuţe. Coiful era din aramă, împodobit cu rubine, iar mânerul sabiei era suflat în aur. Bunilă nu mai văzuse şi nici nu mai purtase asemenea bogăţii în viaţa lui. Îşi puseră şi copiii cămăşi din zale şi coifuri; găsiră o sabie şi un scut pentru Edmund şi un arc pentru Lucy. Susan şi Peter aveau la ei, fireşte, darurile. În timp ce urcau pe scară, cu zalele zăngănind, arătând şi simţinduse tot mai Namieni şi tot mai puţin elevi de şcoală, cei doi băieţi rămaseră în urmă, să pună ceva la cale. Lucy îl auzi pe Edmund spunând:

- Nu, lasă-mă pe mine! O să fie şi mai ruşinos pentru el dacă-l înving. Iar dacă pierd, va fi o ruşine mai mică pentru noi.
  - Bine, Ed, spuse Peter.

Când ajunseră sus la lumina zilei, Edmund se întoarse spre pitic şi-i spuse foarte politicos:

- Aş vrea să te rog ceva. Copiii nu au prea des ocazia să întâlnească mari luptători ca tine. Vrei să te duelezi cu mine? Ar fi foarte drăguţ din partea ta.
  - Dar, băiete, spuse Bunilă, săbiile astea sunt ascuțite.
- Ştiu, spuse Edmund. N-o să mă apropii prea tare de tine, iar tu eşti suficient de priceput să-mi iei sabia fără să mă răneşti.
- E un joc periculos, spuse Bunilă. Dar dacă vrei cu tot dinadinsul, bine. Cele două săbii fură scoase din teacă într-o clipă, iar ceilaţi trei copii săriră de pe podium, urmărind duelul. Şi chiar aveau ce urmări. Nu era un duel stupid, cu săbii, cum sunt cele pe care le vedeţi la teatru. Nu era nici ca duelurile cu florete, pe care poate le-aţi văzut vreodată. Acesta era un duel adevărat. Cel mai important lucru este să încerci să loveşti picioarele adversarului, fiindcă sunt singura parte care nu este apărată de armură. Iar când încearcă el să te lovească la picioare, sari astfel încât să lovească sub ele. Acest lucru îl avantaja pe pitic fiindcă Edmund, fiind puţin mai înalt, trebuia să stea mereu un pic aplecat. Nu cred că Edmund ar fi avut vreo şansă dacă s-ar fi duelat cu Bunilă cu douăzeci şi patru de ore mai devreme. Dar aerul din Namia începuse să-şi facă efectul asupra lui, aşa că îi veniră în minte toate luptele de odinioară, iar braţele şi degetele începură să-şi

recapete iscusința de altădată. Era din nou Regele Edmund. Cei doi luptători săreau în cerc, dând o lovitură după alta, iar Susan (căreia nu-i plăcuseră asemenea lucruri niciodată) strigă:

— Te rog, fii atent!

Atunci, atât de repede încât nimeni n-ar fi putut vedea când s-a întâmplat (dacă nu s-ar fi priceput, ca Peter), Edmund îşi roti sabia în aer din încheietura mâinii, piticului îi zbură sabia şi începu să-şi frece mâna ca după o lovitură cu bătătorul de cricket.

- Sper că nu te-am rănit, micuţul meu prieten? Întrebă Edmund, gâfâind uşor în timp ce-şi punea sabia în teacă.
- Înțeleg, spuse Bunilă pe un ton sec. Știi o şmecherie pe care eu n-am învățat-o.
- Exact, interveni Peter. Chiar şi cel mai bun spadasin din lume poate fi învins cu o şmecherie pe care n-a învăţat-o. Cred că ar fi corect să-i dăm lui Bunilă încă o şansă. Vrei să te iei la întrecere cu sora mea, la tras cu arcul? La trasul cu arcul nu sunt şmecherii.
- Aha, înțeleg, vă arde de glume, spuse piticul. Ce, eu n-am văzut cum trage, azi-dimineață? Dar, ca să nu ziceți, o să-ncerc.

Vorbise pe un ton aspru, dar începuseră să-i sclipească ochii, fiindcă era un arcaş renumit printre ai lui.

Ieşiră cu toții în curte.

- Care să fie ţinta? Întrebă Peter.
- Cred că mărul acela, de pe creanga care atârnă deasupra zidului, ar fi o țintă bună, propuse Susan.
- Perfect, copila mea, spuse Bunilă. Cel galben de lângă mijlocul bolții?
- Nu, nu acela, spuse Susan. Cel roşu de deasupra, cel de deasupra parapetului.

Piticul fu dezamăgit.

— Arată mai degrabă a cireaşă decât a măr, mormăi el, dar nu spuse nimic cu voce tare.

Dădură cu banul să vadă cine trage primul (spre marea mirare a lui Bunilă, care nu mai văzuse așa ceva) și Susan pierdu. Urmau să tragă de pe ultima treaptă a scării care ducea din sala mare în curte. Fu clar pentru toți, din modul în care piticul își luă poziția și-și pregăti arcul, că se pricepe.

Arcul zbârnâi. Piticul trăsese excelent. Mărul cel micuţ se cutremură când săgeata trecu pe lângă el; căzu o frunză, plutind în aer.

Fu apoi rândul lui Susan să meargă pe scară şi să-şi pregătească arcul. Nu-i făcea plăcere să lupte împotriva piticului; nu pentru că s-ar fi temut că n-o să nimerească mărul, ci pentru că era atât de bună la inimă încât îi era milă să învingă pe cineva care mai fusese învins o dată. Piticul o urmărea atent cum îşi aranjează săgeata. O clipă mai târziu, auziră o bufnitură uşoară; mărul căzu în iarbă cu săgeata lui Susan înfiptă în el.

- Bravo, Su! Strigară ceilalți copii.
- N-am tras mai bine ca tine, îi spuse Susan piticului. Cred că a bătut un pic vântul când ai tras tu.
- Nu, n-a bătut, spuse Bunilă. Nu-mi spune asta. Ştiu când am fost învins pe drept. N-am să spun nici măcar că m-a ţinut puţin rana de la braţ...
  - Cum, eşti rănit? Întrebă Lucy. Lasă-mă să văd şi eu.
- Nu e pentru copii, începu Bunilă, dar apoi se controlă. Iar vorbesc ca un prost. Bănuiesc că eşti un doctor tot atât de bun pe cât de bun spadasin este fratele tău sau pe cât de bun arcaş este sora ta.

Se așeză pe trepte, își scoase cămașa de zale, apoi cămașa, lăsând să se vadă un braţ păros și musculos ca al unui marinar, deși nu mai mare ca al unui copil. Umărul fusese pansat fără prea multă pricepere; Lucy începu să-i scoată bandajul. Tăietura părea destul de serioasă și se umflase mult.

- Oh, bietul de tine, spuse Lucy. Ce groaznic! Turnă apoi cu mare băgare de seamă o picătură din sticla pe care o avea.
  - Hei, ce mi-ai făcut? Întrebă Bunilă.

Dar, deşi îşi tot întoarse capul şi încercă să se uite cu coada ochiului, fluturându-şi barba încoace şi-ncolo, nu-şi putu vedea umărul. Începu apoi să şi-l pipăie cum putea, ţinându-şi braţele şi degetele în tot felul de poziţii ciudate, ca atunci când încerci să te scarpini într-un loc unde ţi-e greu să ajungi. Apoi îşi ridică braţul şi-şi încercă muşchii, după care sări în picioare strigând:

— Pe legea mea! S-a vindecat! E ca nou.

Izbucni în râs și spuse:

— M-am făcut de râs ca nici un alt pitic. Sper că nu sunteți supărați pe mine? Servitorul umil al Maiestăților voastre – servitorul vostru umil. Şi mulţumesc că mi-ați salvat viaţa, m-aţi vindecat, mi-aţi dat de mâncare şi... A fost o lecţie pentru mine.

Copiii îi spuseră toți să nu-și facă nici o grijă.

— Iar acum, spuse Peter, dacă te-ai hotărât că poți avea încredere în noi...

- Am, zise piticul.
- E clar ce avem de făcut. Trebuie să mergem la Regele Caspian imediat.
- Cu cât mai repede cu atât mai bine, spuse Bunilă. Prostia mea ne-a şi costat o oră.
- Ne ia două zile să ajungem dac-o luăm pe unde ai venit tu, spuse Peter. Nouă, vreau să zic. Noi nu putem merge zi şi noapte ca voi, piticii. Ceea ce Bunilă numește Movila lui Aslan, li se adresă apoi celorlați, este evident Masa de Piatră. Mai țineți minte? Îți lua cam o jumătate de zi, poate chiar mai puțin, să mergi de acolo la Vadul de la Beruna...
  - Noi îi spunem Podul de la Beruna, zise Bunilă.
- Pe vremea noastră nu era nici un pod, spuse Peter. Iar de la Beruna până aici îţi mai lua o zi şi ceva. Ajungeam acasă cam la ora ceaiului a doua zi, dacă mergeam încet. Dacă mergem mai repede, poate reuşim să ajungem într-o zi şi jumătate.
- Nu uitați că acum sunt păduri peste tot, le aminti Bunilă. Şi va trebui să ne ferim de duşmani.
- Da' trebuie să mergem pe unde a venit micuţul nostru prieten? Întrebă Edmund.
- Vă rog, Maiestate, nu-mi mai spuneți așa dacă țineți la mine, îl rugă piticul.
- Bine, spuse Edmund. Pot să-ți spun M. N. P.?
- Vai, Edmund, spuse Susan, nu-l mai necăji atâta!
- Nu-i nimic, copila mea, adică Maiestate, spuse Bunilă râzând. Gluma nu strică niciodată.

(După asta, i-au spus adesea M. N. P., până când aproape că au uitat ce înseamnă.)

- Aşa cum vă spuneam, continuă Edmund, nu trebuie să ne întoarcem pe acolo. De ce să nu mergem cu barca spre sud până la Golful Apei de Sticlă, iar de acolo s-o luăm în susul apei? În felul ăsta ajungem în spatele dealului pe care este Masa de Piatră, iar, atâta vreme cât ne aflăm pe mare, suntem în siguranță. Dacă plecăm chiar acum, putem ajunge la golf înainte de a se lăsa întunericul, dormim câteva ore, iar mâine destul de devreme o să ajungem la Caspian.
- Ce bine e să cunoști coasta, spuse Bunilă. Noi nu știm nimic despre golful ăsta.
- Ce facem cu mâncarea? Întrebă Susan.

- Trebuie să ne mulţumim cu nişte mere, zise Lucy. Hai să pornim odată! N-am făcut încă nimic şi suntem aici de două zile.
- Oricum, nimeni nu mai are voie să-mi folosească pălăria în chip de coş pentru peşte, spuse Edmund.

Au transformat una din hainele de ploaie într-un fel de sacoşă în care au pus multe mere. Băură apoi multă apă din fântână (fiindcă nu mai aveau de unde să bea apă înainte de a ajunge în golf) şi se duseră la barcă. Copiii erau amărâți că trebuie să plece de la Cair Paravel unde, aşa în ruine cum era, începuseră să se simtă iar ca acasă.

— M. N. P. ar face bine să ţină cârma, spuse Peter, iar Ed şi cu mine o să vâslim. Numai o clipă, vă rog. Ar fi mai bine să ne scoatem cămăşile din zale: o să ne fie prea cald. Fetele să stea la cârmă, să-i spună lui M. N. P. pe unde s-o ia, fiindcă el nu cunoaşte drumul. Ar trebui să fim deja în larg înainte de-a trece de insulă.

Curând, insula verde, acoperită de păduri, rămase în urmă, iar golfurile micuţe şi promontoriile începură să pară tot mai mici. Barca se ridica şi cobora pe apa mării care era tot mai albastră în depărtare, dar verde şi înspumată în jurul bărcii. Se simţea mirosul puternic de sare şi nu se auzea decât apa lovindu-se de barcă, vâslele plesnind apa şi zăngănitul furcheţilor. Soarele ardea tot mai puternic.

Lucy şi Susan se distrau de minune la cârmă; se aplecau în afara bărcii încercând să atingă apa mării cu mâna, dar nu reuşeau. Se vedea fundul apei, acoperit de nisip palid, iar ici şi colo de alge purpurii.

- E ca pe vremuri, spuse Lucy. Mai ții minte când am fost la Terebinthia și la Gâlma și la Cele Şapte Insule și la Insulele îndepărtate?
- Da, răspunse Susan. Da' mai ții minte corabia noastră Hyaline cea Frumoasă, cu un cap de lebădă la provă şi cu aripi de lebădă de o parte şi de alta?
  - Şi pânzele de mătase şi felinarele mari şi simple?
  - Şi ospeţele şi muzicanţii...
- Mai ții minte când am pus muzicanții să cânte la flaut sus pe vele, ca să pară că vine muzica din cer?

Susan trecu în locul lui Edmund la vâslă, iar el veni lângă Lucy. Trecuseră de-acum de insulă şi vâsleau aproape de țărmul acoperit de păduri şi pustiu. Li s-ar fi părut frumos dacă nu şi-ar fi amintit cum fusese odinioară, când era plin de veselia prietenilor.

- Pfui! Arată înspăimântător, zise Peter.
- Pot să vâslesc și eu un pic? Îl întrebă Lucy.
- Sunt prea mari vâslele pentru tine, spuse scurt Peter, nu pentru c-ar fi fost supărat, ci pentru că avea nevoie de toată forța pentru vâslit.

Capitolul 9

### LUCY VEDE CEVA.

Susan şi cei doi băieţi erau frânţi de oboseală din pricina vâslitului când trecură de ultimul promontoriu şi ajunseră în apele golfului. Pe Lucy o durea capul după atâtea ore de stat în soare. Chiar şi Bunilă de-abia aştepta să se termine călătoria. Locul pe care stătuse la cârmă fusese făcut pentru oameni, nu pentru pitici şi nu-i ajungeau picioarele pe fundul bărcii. Şi ştiţi şi voi ce incomod este să stai aşa, fie şi numai câteva minute. Cu cât se simţeau mai obosiţi, cu atât le scădea curajul. Până acum, copiii nu se gândiseră decât la cum să facă să ajungă la Caspian. Acum începură să se întrebe ce-au să facă după ce ajung la el şi cum ar putea o mână de pitici şi de animale să învingă o armată de oameni mari.

În timp ce vâsleau în apa golfului, începu să se lase întunericul; și se întunecă tot mai tare pe măsură ce malurile se apropiau tot mai mult până când crengile copacilor de pe o parte și de alta începură să se atingă deasupra capetelor lor. Aici liniștea era deplină; vuietul mării rămăsese undeva în urmă. Se putea auzi clipocitul pârâiașelor care șiroiau prin pădure și se vărsau apoi în golf.

În sfârşit, ajunseră pe mal, mult prea obosiţi să încerce să facă un foc; o cină de mere (deşi mai toţi aveau sentimentul că nu mai vor să vadă mere în viaţa lor) li se păru mai bună decât să încerce să prindă sau să vâneze ceva. După ce mâncară o vreme în linişte, se culcară unul lângă altul, pe muşchiul şi frunzele uscate de sub patru fagi mari. Toţi adormiră pe dată. Numai Lucy, care era mult mai puţin obosită, nu-şi putea găsi locul. Uitase că piticii sforăie. Ştia că, dacă vrei să adormi, cel mai bine e să nu mai încerci cu tot dinadinsul, aşa că deschise ochii. Printre crengi se vedea o porţiune din apa golfului şi cerul de deasupra acesteia. Apoi revăzu cu emoţie, după atâţia ani, stelele strălucitoare din Namia. Odinioară ajunsese să le cunoască mai bine decât stelele din lumea noastră, fiindcă pe vremea când era regină în Namia se culca mai târziu decât se culca în Anglia. De unde era ea, se puteau zări trei dintre constelaţiile de vară: Corabia, Ciocanul şi Leopardul.

— Dragul meu Leopard, murmură fericită.

În loc să adoarmă, se simțea tot mai trează – era o stare ciudată, de parc-ar fi fost un vis. Golful devenea tot mai strălucitor. Își dădu seama că acum luna strălucea chiar deasupra lui, deși n-o putea vedea. Începu să simtă cum întreaga pădure se trezește, la fel ca ea. Fără să-și dea seama, se ridică repede în picioare și se depărta puțin de locul unde dormeau ceilalți.

— Ce minunat! Îşi spuse Lucy în sinea ei. Aerul era răcoros şi curat; din toate părțile se simțeau miresme îmbietoare. De undeva din apropiere se auzi o privighetoare care se pregătea să cânte; se opri, apoi o luă iar de la capăt, în față, locul era mai luminat. Se apropie de lumină şi ajunse într-un fel de luminiş, cu pete mari de lumină; dar lumina lunii şi umbrele se amestecau atât de tare încât aproape că nu-ți puteai da seama ce vezi ori unde anume este ceea ce vezi. În acelaşi moment, privighetoarea, mulţumită în sfârşit de cântecul ei, începu să cânte din tot sufletul.

Lucy se obişnui cu lumina şi începu să vadă mai limpede copacii care erau mai aproape de ea. O cuprinse un dor de vremurile când copacii puteau vorbi în Namia. Ştia exact cum ar vorbi fiecare copac dacă l-ar trezi şi cum s-ar putea toţi transforma în oameni. Se uită la un mesteacăn argintiu: vocea lui ar fi fost blândă, curgătoare şi ar fi luat chipul unei fete subţiri, cu părul căzându-i pe faţă, amatoare de dans. Se uită apoi la un stejar: el ar fi luat forma unui bătrân înţelept şi inimos, cu barba cârlionţată şi cu negi – din care ieşeau fire de păr – pe faţă şi pe mâini. Se uită la fagul sub care stătea. Ar fi fost cel mai grozav dintre toţi! Ar fi fost o zeiţă plină de graţie, blajină şi maiestuoasă, doamna pădurii.

— Oh, copacilor, copacilor, spuse Lucy (deşi nu intenţionase deloc să le vorbească). Copacilor, treziţi-vă, treziţi-vă, treziţi-vă! Nu mai ţineţi minte? Nu mă mai ţineţi minte? Driadelor şi hamadriadelor, veniţi, veniţi la mine!

Deşi nu era nici o adiere de vânt, toţi copacii foşniră în jurul ei. Foşnetul frunzelor semăna cu nişte cuvinte. Privighetoarea se opri din cântat de parcă ar fi vrut şi ea să asculte. În clipa aceea, Lucy avu sentimentul că dintr-o clipă în alta o să poată înţelege ce spun copacii. Dar nu putu. Foşnetul încetă. Privighetoarea începu din nou să cânte. În lumina lunii chiar şi pădurea arăta acum a pădure obişnuită. Cu toate acestea, Lucy avea senzaţia (pe care o încercaţi şi voi câteodată când vreţi să vă amintiţi o dată sau un nume şi, chiar în clipa în care credeţi că v-aţi amintit, le uitaţi iar) că ceva anume nu fusese făcut cum trebuie: poate că le vorbise copacilor cu o

fracțiune de secundă prea devreme sau cu o fracțiune de secundă prea târziu, ori poate unul dintre cuvinte nu fusese cel potrivit sau poate rostise prea multe cuvinte.

Dintr-o dată începu să se simtă obosită. Se întoarse la locul unde dormeau ceilalți, se strecură între Susan și Peter și adormi și ea în câteva minute.

A doua zi dimineață, când se treziră, era o vreme posomorâtă şi rece şi era încă destul de întunecat în pădure (soarele nu răsărise încă); totul era umed şi murdar.

- Hei, nişte mere? Spuse Bunilă, zâmbind trist. Nu s-ar spune că în calitate de vechi regi şi regine le daţi prea multă mâncare curtenilor! Se ridicară, îşi scuturară hainele şi se uitară în jur. Pădurea era deasă, nu se vedea nimic în nici o direcţie la depărtare mai mare de câţiva metri.
  - Bănuiesc că Maiestățile voastre știu drumul, spuse piticul.
- Eu nu, răspunse Susan. N-am mai văzut pădurile astea în viața mea. De fapt, m-am gândit de la început că ar fi mai bine să mergem de-a lungul fluviului.
- Şi de ce n-ai spus? Acum e prea târziu, zise Peter, cu o supărare uşor de înțeles.
- N-o lua în seamă, spuse Edmund. Ştii că-i place să ne strice cheful. Peter, nu cumva ai la tine busola? Fiindcă, dac-o ai, e perfect. Nu trebuie decât să mergem spre nord-vest traversăm râul ăla micuţ, cum îi zice... Repedea...
- Ştiu care, spuse Peter, cel care se uneşte cu fluviul la Vadul de la Beruna sau la Podul de la Beruna, cum îi zice M. N. P.
- Exact, îl traversăm şi-o luăm apoi în sus pe deal şi ajungem la Masa de Piatră (la Movila lui Aslan, vreau să spun) pe la opt sau nouă. Sper că Regele Caspian ne va da un mic dejun copios.
  - Sper să ai dreptate, spuse Susan. Eu nu mai țin minte drumul ăsta deloc.
- Asta nu-mi place mie la fete, le spuse Edmund lui Peter şi piticului, că nu au niciodată harta în minte.
  - Fiindcă avem alte lucruri mai bune în minte, i-o întoarse Lucy.

La început, totul decurse bine. Li se păru chiar că merg pe un drum cunoscut; dar, dacă ştiţi câte ceva despre păduri, atunci ştiţi că poţi găsi în ele o mulţime de drumuri înşelătoare. După cinci minute acestea dispar, apoi crezi că ai găsit un altul (şi speri că nu e de fapt altul, ci cel dinţii, pe care credeai că l-ai pierdut), dar dispare şi ăsta, iar după ce te-ai lăsat păcălit

și ai luat-o într-o cu totul altă direcție decât cea bună îți dai seama, în sfârșit, că niciunul nu fusese cu adevărat drumul cel bun. Dar băieții și piticul erau obișnuiți să umble prin pădure și nu se lăsară păcăliți mai mult de câteva secunde.

După vreo jumătate de oră de mers greoi (trei dintre ei se resimțeau după vâslitul din ziua precedentă), Bunilă le spuse dintr-o dată în șoaptă:

— Stop.

Se opriră cu toții.

— Ne urmărește ceva, spuse el cu glas scăzut. Sau parcă merge pe lângă noi: acolo, în stânga.

Rămaseră toți nemișcați, cu urechile ciulite și cu ochii ațintiți într-acolo.

— Noi doi mai bine ne-am pregăti arcul, îi spuse Susan lui Bunilă.

Piticul dădu din cap aprobator şi, după ce arcurile fură pregătite, o porniră din nou la drum. Urmară vreo zece metri printr-o porțiune de pădure cu puține tufișuri sau arbuști. Mergeau toți cu ochii-n patru. Urmă apoi o zonă unde tufișurile şi arbuștii erau tot mai deşi, pe care nu o puteau ocoli. Aici, apăru dintr-o dată dintre tufișuri o creatură, mârâind şi rupând crengile cu viteza unui fulger. Lucy fu trântită la pământ; i se tăie respirația. În timp ce cădea, auzi zbârnâind coarda unui arc. Când își veni în fire, văzu un urs cenușiu, fioros, care zăcea mort cu săgeata lui Bunilă înfiptă într-o parte.

— Competiția asta a câștigat-o Bunilă, Su, îi spuse Peter, cu un zâmbet ușor forțat.

Chiar şi el fusese impresionat de cele întâmplate.

— Am... Am tras prea târziu, spuse Susan, încurcată. Mi-era teamă ca nu cumva să fie un urs de-al nostru, știi tu, un urs care vorbește.

Nu-i plăcea deloc să omoare animale.

- Asta e o problemă, spuse Bunilă, acum când cele mai multe animale au devenit rele şi mute. Numai că mai sunt şi câteva dintre cele care vorbesc. N-ai de unde să ştii din care e, dar nici nu ai curajul să aştepţi să te lămureşti.
  - Bietul Ursilă! Spuse Susan. Vrei să spui că era...?
- Nu, el nu, răspunse piticul. I-am văzut faţa şi i-am auzit mârâitul. Voia s-o mănânce pe fetiţă la micul-dejun. Şi, fiindcă veni vorba de micul-dejun, n-am vrut să le dezamăgesc pe Maiestăţile voastre când aţi spus că Regele Caspian o să vă ofere o masă copioasă; nu prea mai e carne în tabără. Dar ai ce mânca dintr-un urs. Ar fi păcat să-l lăsăm aici fără să luăm nimic cu noi

şi nu ne ia mai mult de jumătate de oră. Îndrăznesc să sper că voi, cei doi tineri – regi, adică – știți să jupuiți un urs.

— Hai să mergem puţin mai încolo, îi spuse Susan lui Lucy. Ştiu ce groaznic o să fie.

Lucy se cutremură și dădu aprobator din cap. După ce se așezară, îi spuse lui Susan:

- Mi-a venit o idee îngrozitoare, Su.
- Ce idee?
- N-ar fi groaznic dacă într-o bună zi, în lumea noastră, oamenii ar deveni dintr-o dată sălbatici pe dinăuntru, ca animalele de aici, dar ar arăta a oameni şi n-ai mai şti care-i bun şi care nu?
- Avem destule la care să ne gândim aici în Namia, spuse Susan, care era o fire mai practică, fără să ne mai imaginăm şi lucruri din astea.

Când se întoarseră la băieţi şi la pitic, aceştia tăiaseră deja câtă carne credeau că vor putea căra. Nu e prea plăcut să-ţi umpli buzunarele cu carne crudă, dar o înveliră în frunze verzi şi se descurcară cum putură. Trecuseră de-acum prin multe şi ştiau că vor avea o atitudine diferită faţă de aceste pachete neplăcute şi zemoase după ce vor merge destul de mult ca să-i cuprindă foamea.

Porniră din nou la drum (oprindu-se la primul pârâiaş pe lângă care trecură ca trei dintre ei să se spele pe mâini). Răsări soarele, păsările începură să cânte, iar muştele bâzâiau enervante printre ferigi. Începu să le mai treacă din oboseala din ajun şi păreau cu toții mai veseli. Soarele strălucea şi se făcuse tot mai cald, aşa că-şi scoaseră coifurile.

- Sper că mergem în direcţia bună, spuse Edmund după vreo jumătate de oră.
- Nu văd cum am putea să ne rătăcim atâta vreme cât n-o luăm la stânga, spuse Peter. Dacă o luăm un pic la dreapta, cel mai rău lucru care ni se poate întâmpla este să pierdem puţin timp, fiindcă am putea ajunge la fluviu prea devreme şi ar trebui să ocolim puţin.

Merseră tăcuți mai departe. Nu se auzea decât zgomotul paşilor şi zăngănitul cămăşilor de zale.

- Unde-o fi Repedea? Întrebă Edmund după o bună bucată de vreme.
- Ar fi trebuit să ajungem la el de-acum, spuse Peter. N-avem ce face, trebuie să mergem mai departe.

Văzură amândoi că piticul îi privește îngrijorat, dar nu le spuse nimic.

Mai merseră o vreme. Cămăşile de zale se încinseseră pe ei şi păreau grele. Fără să bage de seamă se treziră la marginea unei prăpăstii pe fundul căreia curgea o apă. În depărtare erau stânci înalte. În afară de Edmund (şi poate de Bunilă), nimeni nu ştia să se caţere pe stânci.

— Îmi pare rău, spuse Peter. E vina mea că am venit pe drumul ăsta. Neam rătăcit. N-am mai văzut locul ăsta niciodată în viața mea.

Piticul fluieră încet printre dinți.

- Vă rog, haideţi să mergem înapoi şi s-o luăm pe celălalt drum, propuse Susan. Am ştiut de la început c-o să ne rătăcim în pădurile astea.
- Susan, o certă Lucy, nu-l mai cicăli pe Peter atâta. E neplăcut. Face și el ce îi stă în putință.
- Şi nu te răsti nici tu la Su, spuse Edmund. Cred că are dreptate.
- Dumnezeule mare! Exclamă Bunilă. Dacă ne-am rătăcit venind încoace, cum credeţi c-o să putem găsi drumul înapoi? Iar dacă-i vorba să ne întoarcem la Insulă şi s-o pornim din nou la drum presupunând că putem atunci mai bine renunţăm de la bun început. Miraz o să-l învingă pe Caspian până ajungem noi la el în ritmul ăsta.
  - Crezi c-ar trebui să mergem mai departe? Îl întrebă Lucy.
- Nu sunt sigur că Regele Peter Magnificul s-a rătăcit, spuse Bunilă. De ce n-ar putea fi apa asta Repedea?
- Pentru că Repedea nu e într-o prăpastie, spuse Peter, care de-abia îşi putea ascunde enervarea.
- Maiestatea voastră spune că nu este într-o prăpastie, continuă Bunilă. Dar n-ar fi mai bine să spuneți a fost? Ați cunoscut aceste tărâmuri acum sute, poate mii de ani. Nu e posibil să se fi schimbat? Poate că a avut loc o alunecare de teren care a dus la formarea defileului și a prăpăstiilor. Sau poate a avut loc un cutremur.
  - Nu m-am gândit la asta, recunoscu Peter.
- Şi oricum, continuă Bunilă, chiar dacă nu e Repedea, curge spre nord, deci se varsă în Marele Fluviu oricum. Cred că am trecut pe lângă el când am plecat din tabără, aşa că, dacă mergem de-a lungul apei, o să ajungem la Marele Fluviu. Poate nu ajungem aşa curând cum aţi crezut, dar nici n-o să facem mai mult decât dacă am fi mers pe unde am venit eu.
- Bunilă, eşti nemaipomenit, îi spuse Peter. Haideţi să mergem! Coborâm pe aici în defileu.
  - Uitaţi-vă! Uitaţi-vă! Strigă Lucy.

- Ce e? Unde? O întrebară toţi.
- Leul, spuse Lucy. Aslan în persoană. Nu l-ați văzut?

Era total transfigurată, iar ochii îi străluceau.

- Chiar?... Începu Peter.
- Unde ți s-a părut că l-ai văzut? O întrebă Susan.
- Nu vorbi ca oamenii mari, spuse Lucy, bătând din picior. Nu mi s-a părut că l-am văzut. Chiar l-am văzut.
- Unde, Lu? O întrebă Peter.
- Acolo, între frasinii aceia de munte. Nu, pe partea asta a defileului. Era sus, nu în defileu, în direcția opusă celei în care vrei tu să mergi. Şi voia să mergem acolo unde era el.
  - De unde știi că asta voia? O întrebă Edmund.
  - A... Ştiu, pur şi simplu ştiu, spuse Lucy, am văzut pe faţa lui.

Toți ceilalți se priviră tăcuți și nedumeriți.

- Se prea poate ca Maiestatea sa să fi văzut un leu, spuse Bunilă. Am auzit că sunt lei în aceste păduri. Dar nu e sigur că era un leu prietenos, din cei care cuvântă; nici ursul pe care l-am omorât nu era.
  - Nu fi prost, spuse Lucy. Crezi că nu-l recunosc pe Aslan?
- Ar trebui să fie un leu destul de bătrân, continuă Bunilă, dacă e cel pe care l-ați întâlnit când ați mai fost aici. Şi chiar dacă ar fi același, să zicem, ce credeți că l-ar fi împiedicat să se sălbăticească și el și să devină mut, ca atâția alții?

Lucy se înroşi la faţă şi, dacă n-ar fi intervenit Peter, apucând-o de braţ, cred că s-ar fi repezit la Bunilă.

- M. N. P. nu înțelege. N-are cum. Bunilă, trebuie să ne crezi pe cuvânt că îl cunoaștem foarte bine pe Aslan. Adică știm câte ceva despre el, vreau să spun. Şi nu mai vorbi așa despre el niciodată. Pentru că, pe de o parte, aduce ghinion, iar pe de altă parte, fiindcă nu ai dreptate. Singura întrebare este dacă Aslan a fost acolo cu adevărat.
  - Dar ţi-am spus că a fost! Spuse Lucy, cu ochii plini de lacrimi.
  - Ştiu, Lu, dar noi nu l-am văzut, spuse Peter.
  - Nu ne rămâne decât să votăm, spuse Edmund.
- Bine, fu de acord Peter. M. N. P., tu eşti cel mai mare. Tu pentru ce votezi? Urcăm sau coborâm?
- Coborâm, răspunse piticul. Eu nu ştiu nimic despre Aslan. Dar ştiu că, dacă o luăm la stânga şi urcăm prin defileu, s-ar putea să ne ia o zi până ce o

să găsim un loc unde să-l putem traversa, în timp ce, dacă o luăm la dreapta și coborâm, e sigur că ajungem la Marele Fluviu în câteva ore. Şi, dacă este vreun leu prin preajmă, prefer să merg departe de el, nu spre el.

- Susan, tu ce crezi?
- Nu te supăra, Lu, spuse Susan, dar şi eu cred că e mai bine să coborâm. Sunt frântă de oboseală. Haideţi să ieşim din pădurea asta nenorocită cât de repede putem. Eşti singura care l-a văzut.
  - Edmund? Întrebă Peter.
- Vreau să vă reamintesc, spuse Edmund repede, roşind un pic, că acum un an sau acum o mie de ani, când o fi fost, când am descoperit Namia, Lucy a fost prima care a descoperit-o şi niciunul dintre noi n-a crezut-o. Iar eu am fost cel mai rău dintre toţi. Şi până la urmă s-a dovedit că a avut dreptate. N-ar fi corect ca de data asta s-o credem? Eu votez pentru urcat.
  - Oh, Ed, spuse Lucy, strângându-l de mână.
  - E rândul tău, Peter, spuse Susan și sper...
- Taci din gură și lasă omul să se gândească, o întrerupse Peter. Aș prefera să nu votez.
- Eşti Marele Rege, spuse Bunilă cu severitate în glas.
- Coborâm, zise Peter după o lungă pauză. Ştiu că s-ar putea ca Lucy să aibă dreptate până la urmă, dar n-am ce face. Trebuie să aleg.

Aşa că o luară la dreapta, de-a lungul apei. Lucy mergea în urma celorlați, plângând amarnic.

Capitolul 10

### ASLAN SE ÎNTOARCE.

Se dovedi că nu e chiar atât de uşor să mergi pe marginea unui defileu, cum crezuseră. Nici nu merseră mai mult de câţiva metri că dădură de păduri de brazi micuţi; încercară întâi să meargă printre ei, dar după vreo zece minute îşi dădură seama că în ritmul ăsta mergeau cam un kilometru într-o oră. Se întoarseră şi hotărâră să ocolească pădurile de brad. Ceea ce îi îndepărtă de drumul lor şi mai tare; ajunseră într-un loc de unde nu se mai puteau vedea stâncile şi unde nu se mai auzea zgomotul apei. Începură să se teamă că n-au să mai găsească fluviul deloc. Nimeni nu ştia cât e ceasul, dar era partea cea mai călduroasă a zilei.

Când reuşiră sa se întoarcă pe marginea defileului (aproape un kilometru mai jos de locul de unde porniseră) văzură că aici stâncile erau mai joase şi mai erodate. Curând găsiră un drum pe care să coboare în defileu şi să

meargă în continuare pe marginea apei. Dar mai întâi, se odihniră şi îşi potoliră setea. Nu mai vorbea nimeni despre micul-dejun, nici măcar despre masa de seară pe care le-o va oferi Caspian.

Poate ar fi fost mai bine să nu se depărteze deloc de Repedea şi să n-o ia pe sus. Acum era sigur că nu merg încotro trebuie; iar de când trecuseră prin pădurea de brazi începuseră toți să se teamă că se vor îndepărta prea tare de drumul bun şi că se vor rătăci. Era o pădure bătrână, fără nici un fel de cărărui, plină de tufișuri şi de copaci căzuți care îți făceau mersul anevoios. Dar nici defileul prin care curgea Repedea nu era un loc mai prielnic călătoriilor. Vreau să spun că nu era un loc prin care să poți avansa ușor atunci când te grăbeşti. Altfel, era un loc minunat pentru un picnic într-o după-amiază. Găseai aici tot ce-ți puteai dori pentru o asemenea ocazie; ape repezi, cascade argintii, ochiuri de apă adânci de culoarea chihlimbarului, stânci acoperite de mușchi şi maluri unde piciorul ți se afunda până la gleznă în mușchiul adânc, fel de fel de ferigi, libelule frumoase ca niște bijuterii, din când în când câte un șoim în zbor, ba chiar şi câte (Peter şi Bunilă chiar au văzut) un vultur. Dar, fireşte, ceea ce copiii şi piticul își doreau cel mai mult era să vadă Marele Fluviu, Beruna și Movila lui Aslan.

Pe măsură ce avansau, albia apei devenea tot mai abruptă. Pe alocuri, fură nevoiţi să se caţere pe stânci, o dată chiar pe o stâncă alunecoasă de pe care se vedeau prăpăstii întunecoase în care curgea bolborosind furios râul.

Puteți fi siguri că se uitau mereu la stâncile din partea stângă cu speranța că vor zări un loc prin care să le poată traversa; dar stâncile rămâneau de neînvins. Ceea ce îi înnebunea, fiindcă știau toți că, o dată ieșiți din defileu în partea aceea, nu i-ar mai fi despărțit de Caspian decât o pantă domoală și apoi un drum scurt.

Băieţii şi piticul propuseră să se oprească şi să facă un foc, să poată pregăti carnea de urs. Dar Susan se opuse; le spuse că ea vrea doar "să meargă mai departe până ies din pădurea aceea nenorocită". Lucy era mult prea obosită şi prea tristă ca să mai aibă vreo opinie despre ceva. Dar, cum oricum nu aveau de unde aduna lemne uscate, nici nu mai conta ce crede fiecare. Băieţii începură să se întrebe dacă gustul cărnii crude e chiar aşa groaznic cum auziseră. Bunilă îi asigură că e cu adevărat groaznic.

Dacă ar fi plecat într-o asemenea călătorie, cu numai câteva zile în urmă, în Anglia, copiii ar fi fost, fireşte, răpuşi de oboseală. Dar cred că v-am mai spus că o dată ajunşi în Namia, erau altfel. Chiar şi Lucy era acum numai o

treime o fetiță care mergea pentru prima dată la internat și două treimi Regina Lucy a Namiei.

- În sfârşit! Exclamă Susan.
- Ura! Strigă Peter.

În față se vedea câmp deschis până la orizont și, între acest câmp și locul unde se aflau, curgea Marele Fluviu, ca o panglică lată, argintie.

Copiii zăriră şi porțiunea mai largă, unde apa nu era aşa adâncă, Vadul de la Beruna, peste care era acum un pod mare, cu multe arcade. Iar dincolo de pod era un mic orășel.

— Dumnezeule! Exclamă Edmund. Bătălia de la Beruna a avut loc exact pe locul unde este acum orașul de-acolo.

Băieții erau foarte veseli. Nu ai cum să nu te simți mai puternic atunci când te uiți la locul unde ai câștigat o bătălie glorioasă, ca să nu mai spunem și un regat, cu sute de ani în urmă. Peter și Edmund se aprinseră atât de tare vorbind despre bătălie încât uitară că-i dureau picioarele; nici cămășile de zale nu li se mai păreau grele. Piticul părea și el interesat.

Mergeau mai repede acum. Drumul devenea tot mai uşor. Deşi în partea stângă mai erau încă stânci ascuţite, în dreapta terenul era tot mai jos. Curând, nu mai mergeau printr-un defileu, ci printr-o vale. Nu mai erau cascade şi pătrunseră din nou într-o pădure deasă.

Apoi – dintr-o dată – vâj! Şi apoi un zgomot ca de ciocănitoare. Copiii se mai întrebau încă unde oare mai auziseră un zgomot asemănător (cu secole în urmă) şi de ce era atât de neplăcut, când Bunilă strigă:

#### — Culcat!

Şi o împinse pe Lucy cu forţa să se trântească în tufişurile de sub copaci. Peter, care fusese cu ochii pe sus, uitându-se după veveriţe, văzuse ce era: o săgeată nemiloasă se înfipsese în trunchiul unui copac, chiar deasupra capului său. În timp ce o trăgea pe Susan în jos, mai trecu o săgeată pe lângă umărul său şi se înfipse în pământ, lângă el.

— Repede! Repede! Înapoi! Mergeţi târâş! Spuse Bunilă gâfâind.

Se întoarseră și o porniră pe burtă pe sub tufișurile pline de muşte care bâzâiau îngrozitor. Săgețile vâjâiau din toate direcțiile. Una nimeri coiful lui Susan și căzu. Se târâră mai repede. Erau uzi de transpirație. O luară apoi la fugă, ghemuiți cât puteau ei de tare. Băieții își luară săbiile în mână ca să nu se împiedice în ele.

Erau frânţi: începură din nou să urce pe stânci, fugind înapoi de unde veniseră. Când îşi dădură seama că, orice-ar fi, nu mai pot fugi, se trântiră toţi în muşchiul umed, în spatele unui bolovan imens, gâfâind. Se mirară şi ei cât de sus erau iar.

Ascultară cu urechile ciulite, dar nu auziră nimic; nu erau urmăriți.

- Asta-i bine, spuse Bunilă. Înseamnă că nu intră în pădure. Erau probabil nişte santinele. Dar asta înseamnă şi că Miraz are un avanpost undeva prin apropiere. Of, bine c-am scăpat!
  - Merit să-mi dați una în cap că v-am adus pe drumul ăsta, spuse Peter.
- Ba nu, Maiestate, spuse piticul. În primul rând, nu dumneavoastră, ci fratele Maiestății voastre, Regele Edmund, a fost primul care a propus s-o luăm pe lângă golf.
- Mă tem că M. N. P. are dreptate, spuse Edmund, care şi uitase de asta de când începuseră să aibă probleme.
- În al doilea rând, continuă Bunilă, dacă am fi mers pe unde venisem eu, am fi ajuns drept la noul avanpost, aproape cu siguranță. Sau, în orice caz, ne-ar fi fost la fel de greu să-l evităm. Cred că până la urmă n-a fost rău că am luat-o pe la golf.
  - Tot răul spre bine, spuse Susan.
  - Cam mult rău, zise Edmund.
  - Cred că acum trebuie s-o luăm din nou prin defileu, spuse Lucy.
- Lu, eşti o eroină, zise Peter. Astăzi n-ai spus niciodată v-am spus eu... Acum ai fost pe-aproape, dar tot n-ai spus... Haideţi să mergem.
- Şi, de cum ne vom afla în pădure, interveni Bunilă, indiferent cine ce-ar zice, eu mă pun pe făcut focul, ca să pregătesc cina. Dar mai întâi s-o luăm la picior de-aici.

Nu mai e nevoie să vă spun cum au pornit-o iar prin defileu. Era un urcuş greu, dar, ciudat, se simțeau cu toții mai veseli. Erau din nou plini de elan; iar cuvântul cină avusese un efect miraculos.

Ajunseră în pădurea de brazi care le dăduse atâta bătaie de cap când era încă lumină şi se adăpostiră într-o vâlcea. Adunară cu greu lemne de foc; dar, după ce făcură focul şi începură să scoată din buzunare pachetele umede şi unsuroase de carne de urs, care ar fi fost foarte puţin apetisantă pentru cineva care stătuse în casă toată ziua, se simţiră cu mult mai bine. Piticul avu o idee grozavă. Înveliră fiecare măr (mai aveau câteva) în carne de urs – ca nişte găluşte cu mere făcute din carne în loc de aluat şi mult mai

mari – după care înfipseră un băţ bine ascuţit în fiecare şi le puseră la prăjit. Zeama din mere pătrunse în carne, ca sosul de mere în friptura de porc la cuptor. Carnea unui urs care a mâncat alte animale nu e prea bună, spre deosebire de cea de urs care a mâncat mai mult miere şi fructe, care este excelentă. Cea pe care o aveau ei era din cea din urmă. Aşa că mâncară o masă pe cinste. În plus, nu avură nici vase de spălat; s-au culcat pe jos, privind fumul care ieşea din pipa lui Bunilă, şi-au întins picioarele ostenite şi au stat la poveşti. Erau toţi siguri că a doua zi au să reuşească să ajungă la Caspian şi că-l vor învinge pe Regele Miraz în numai câteva zile. Poate că nu era prea înţelept din partea lor să fie chiar atât de optimişti, dar asta era starea lor de spirit.

Adormiră pe rând, unul câte unul, dar toți foarte repede.

Lucy se trezi din cel mai adânc somn, pe care vi-l puteți imagina, cu sentimentul că și-a auzit numele strigat de vocea care îi era cea mai dragă. La început, crezu că e vocea tatălui ei. Apoi i se păru că e al lui Peter. Nu avea chef să se scoale; nu fiindcă ar fi fost încă obosită – dimpotrivă, era odihnită și nu mai simțea nici urmă de durere de oase – ci pentru că se simțea extrem de bine și de fericită. Stătea cu ochii ațintiți spre luna din Namia, care este mai mare decât aceea din lumea noastră și la cerul înstelat, care se puteau vedea bine din locul unde se culcaseră.

— Lucy, auzi din nou şi nu era nici vocea tatălui ei, nici a lui Peter. Se ridică în capul oaselor, tremurând de emoţie, dar fără pic de teamă. Luna strălucea atât de puternic încât pădurea din jur era luminată aproape ca ziua; părea doar un pic mai sălbatică. În spatele ei se întindea pădurea de brazi; departe, în dreapta, se ridicau stâncile ascuţite din capătul celalalt al defileului; iar în faţă, o poiană înconjurată de copaci. Lucy privi atentă copacii de-acolo.

"Hei, am impresia că se mişcă, își spuse în sinea ei. Umblă."

Inima începu să-i bată mai tare; se ridică şi se apropie de ei. Dinspre poiană venea un zgomot care semăna cu cel pe care-l fac copacii când bate tare vântul, deşi acum nu bătea deloc. Cu toate acestea, nu era un zgomot de copaci obișnuiți. Lui Lucy i se păru că aude o melodie, dar nu putu să-şi dea seama ce melodie, cum nu putuse să desluşească nici vorbele copacilor care aproape că îi vorbiseră noaptea trecută. Dar putu cel puțin să-şi dea seama că este o melodie veselă; pe măsură ce se apropie de copaci, simți cum

picioarele ei încep să danseze. Văzu copacii mişcându-se, trecând unul pe lângă celălalt, ca într-un dans popular.

"Şi cred, se gândi Lucy, că atunci când dansează, dansul lor e cu adevărat un dans popular."

Era deja foarte aproape de ei.

Primul copac la care se uită i se păru, la început, că nu e copac, ci un om voinic cu barba aspră şi părul vâlvoi. Nu se sperie: mai văzuse asemenea lucruri şi altădată. Dar când se uită mai bine, văzu că e un simplu copac, care se mişcă. Fireşte, nu-ți puteai da seama dacă are picioare ori rădăcini, pentru că, atunci când umblă, copacii nu calcă pe suprafața pământului; avansează prin pământ, așa cum facem noi atunci când umblăm prin apă. La fel păți cu fiecare copac la care se uită. O clipă, păreau să aibă formele prietenoase, frumoase și mari pe care le aveau oamenii-copaci atunci când, datorită unei magii minunate, prindeau viață. Dar în clipa următoare, păreau toți din nou copaci obișnuiți. Numai că, atunci când păreau copaci obișnuiți, aveau aerul că sunt oameni, niște oameni ciudați, cu crengi și frunze – și se auzea încontinuu melodia aceea veselă și foșnitoare.

"Sunt aproape treji, îşi spuse Lucy."

Ea era cu siguranță trează de-a binelea, mai trează decât poate fi cineva de obicei.

O luă curajoasă printre ei, dansând şi ea în timp ce era nevoită să sară în toate părțile, ca să nu se ciocnească de aceşti parteneri imenşi de dans. Acum nu o mai interesau copacii atât de mult. Voia să ajungă dincolo de ei, acolo de unde o strigase vocea care îi era atât de dragă.

Trecu repede printre ei (fără să-şi dea seama prea bine dacă fusese nevoită să dea crengile la o parte cu mâinile ori dacă se ținuse de mână să formeze marele lanț cu aceşti dansatori imenşi, care trebuia să se aplece ca să ajungă la ea) pentru că nu erau, de fapt, decât câțiva copaci care înconjurau o poiană. Reuşi să iasă dintre luminile şi umbrele lor mişcătoare.

Zări un cerc acoperit de iarbă netedă ca aceea de pe peluza din faţa unei case, înconjurat de copaci întunecoşi care dansau în jurul lui. Iar apoi, ce fericire! Îl văzu pe El, era acolo: Leul imens, strălucind alb în lumina lunii şi umbra lui, neagră şi mare.

Dacă nu şi-ar fi mişcat coada, ai fi putut crede că e un leu din piatră, dar lui Lucy nu-i trecu aşa ceva prin cap. Nu se gândi nici o clipă dacă o fi un leu prietenos sau nu. Alergă spre el. Avea sentimentul că dacă pierde o singură clipă o să i se spargă inima în piept; într-o secundă fu lângă el; îl sărută, îşi trecu brațele în jurul gâtului lui şi-şi îngropă fața în mătasea bogată a frumoasei lui coame.

— Aslan, Aslan. Dragul meu Aslan, suspină Lucy. În sfârșit!

Animalul se rostogoli pe o parte, iar Lucy căzu; acum stătea între labele lui din față. Leul se aplecă și-i atinse vârful nasului cu limba. Simți cum o învăluie respirația lui caldă, își ridică privirea spre fața lui mare și înțeleaptă.

- Bun-venit, copila mea, spuse el.
- Aslan, observă Lucy, eşti mai mare.
- Ți se pare, e din pricină că și tu ești mai mare, îi răspunse.
- Deci nu eşti mai mare?
- Nu. Dar cu fiecare an cu care crești, o să ți se pară că sunt mai mare.

O vreme, se simți atât de fericită încât nu spuse nimic. Vorbi, în schimb, Aslan.

- Lucy, spuse el, nu putem sta aici prea mult. Ai multe de făcut și ați pierdut o groază de timp astăzi.
- Da, ce păcat, nu-i așa? Spuse Lucy. Eu te-am văzut. Dar n-au vrut să mă creadă. Sunt toți atât de...

De undeva din adâncul lui Aslan se auzi un mârâit slab.

— Îmi pare rău, spuse Lucy, care învățase să-şi dea seama în ce dispoziție se află leul. N-am vrut să-i vorbesc de rău pe ceilalți. Dar, oricum, n-a fost vina mea, ești de acord?

Leul o privi drept în ochi.

— Oh, Aslan, făcu Lucy, doar nu vrei să spui că a fost vina mea? Cum aş fi putut... Nu puteam să mă despart de ceilalţi şi să vin singură la tine, cum aş fi putut face asta? Nu te uita aşa la mine... Ei bine, poate aş fi putut. Da, ştiu, n-aş fi fost singură, aş fi fost cu tine. Dar ce-am fi câştigat?

Aslan nu-i răspunse.

- Vrei să spui, zise Lucy cu voce slabă, că, până la urmă, ar fi fost bine? Dar cum? Te rog, Aslan! N-o să pot afla asta?
- Să afli ce s-ar fi putut întâmpla, copila mea? Întrebă Aslan. Nu. Asta nu i se spune nimănui.
  - Of, Doamne! Făcu Lucy.
- Dar toată lumea poate afla ce se va întâmpla, spuse Aslan. Ce-o să se întâmple dacă te duci acum la ceilalți și îi trezești, le spui că m-ai văzut iar

și că trebuie să vă sculați toți imediat și să veniți cu mine? Nu există decât un singur mod de a afla.

- Vrei să spui că asta vrei să fac? Întrebă Lucy mirată.
- Da, micuţa mea, îi răspunse Aslan.
- Şi-au să te vadă şi ceilalţi? Întrebă Lucy.
- Cu siguranță că nu de la început, răspunse Aslan. Mai târziu, poate. Depinde.
- Bine, dar n-au să mă creadă, spuse Lucy.
- N-are importanță, zise Aslan.
- Of, Doamne! Of, Doamne! Făcu Lucy. Şi eu care mă bucurasem atât de mult că te-am găsit iar! Credeam c-o să pot rămâne cu tine. Şi credeam c-ai să apari şi-ai să-i sperii pe toţi duşmanii, ca data trecută. Iar acum totul va fi îngrozitor.
- Ştiu că ți-e greu, micuța mea, spuse Aslan. Dar nimic nu se întâmplă la fel de două ori. Ne-a fost greu tuturor în Namia până acum.

Lucy îşi ascunse capul în coama lui. Dar probabil că era ceva magic în coamă, fiindcă simți cum crește în ea o forță ca de leu. Se ridică repede.

- Îmi pare rău, Aslan, spuse. Acum sunt gata.
- Acum ai devenit leoaică, îi spuse Aslan. Namia întreagă se va întoarce la viață. Acum gata, nu mai avem timp de pierdut.

Se ridică şi o porni maiestuos spre copacii mişcători printre care venise Lucy; iar ea merse cu el, punându-şi o mână tremurândă pe coama lui. Copacii se dădură la o parte ca să-i lase să treacă şi, timp de o clipă, căpătară cu toții forme de om. Lucy zări zei şi zeițe ale pădurii, înalți şi chipeşi, plecându-se în fața Leului; în clipa următoare, deveniră iar copaci, dar continuară să se aplece, mişcându-şi grațios crengile şi trunchiul, încât totul părea un fel de dans.

— Copila mea, spuse Aslan după ce trecură de copaci. Vă aştept aici. Dute și trezește-i pe ceilalți și spune-le să vină. Dacă nu vor, atunci cel puțin tu va trebui să vii cu mine, fie și singură.

E îngrozitor să fii obligat să trezeşti patru persoane, toate mai mari decât tine şi toate foarte obosite, să le spui ceva ce probabil n-au să creadă şi să-i pui să facă un lucru pe care cu siguranță că nu vor vrea să-l facă.

"Nu trebuie să mă gândesc, trebuie doar să fac ce am de făcut", se gândi Lucy.

Se duse mai întâi la Peter și-l zgâlţâi.

- Peter, îi şopti la ureche, trezeşte-te! Repede! A venit Aslan. Spune că trebuie să plecăm cu el imediat.
  - Sigur, Lu. Cum vrei tu, spuse Peter în mod neașteptat.

Asta îi dădu puţin curaj, numai că Peter se întoarse pe partea cealaltă şi adormi la loc.

Încercă apoi să o trezeacă pe Susan, care se trezi cu adevărat, dar îi spuse cu vocea ei enervantă de om mare:

— Ai visat, Lucy. Culcă-te la loc.

Încercă apoi cu Edmund. Fu greu să-l trezească, dar până la urmă reuşi. Edmund se ridică în capul oaselor.

— Ce-i? Mormăi. Ce spui?

Îi spuse şi lui. Ce era cel mai rău era că, de fiecare dată când spunea ce avea de spus, părea tot mai puţin convingătore.

— Aslan! Strigă Edmund. Ura! Unde?

Lucy se întoarse spre locul unde îi aștepta Aslan, cu ochii ațintiți spre ea.

- Acolo, spuse, arătând spre el.
- Unde? Mai întrebă o dată Edmund.
- Acolo! Acolo! Nu vezi? În partea asta a copacilor.

Edmund se uită atent o vreme, după care spuse:

- Nu. Nu-i nimic acolo. Ți se pare din pricina luminii lunii. Se mai întâmplă. Şi mie mi s-a părut că văd ceva timp de o clipă. E o şmecherie optică.
  - Dar eu îl văd tot timpul, spuse Lucy. Se uită drept la noi.
  - Atunci eu de ce nu-l văd?
  - Mi-a spus că s-ar putea să nu-l vedeți.
  - De ce?
  - Nu ştiu. Aşa a spus.
- Of, fir-ar să fie, spuse Edmund. Ar fi tare bine dacă n-ai mai tot vedea fel de fel de lucruri. Dar cred că trebuie să-i trezim pe ceilalți.

Capitolul 11

#### CHEMAREA LEULUI.

După ce se treziră toţi, Lucy trebui să repete povestea pentru a patra oară. Liniştea care se lăsă după ce termină era cât se poate de descurajantă.

— Eu nu văd nimic, spuse Peter după ce se uită cât putea el de atent. Tu vezi ceva, Susan?

- Nu, bineînțeles că nu văd nimic, se rățoi ea. Fiindcă nu e nimic de văzut. A visat. Culcă-te și dormi, Lucy.
- Şi sper, zise Lucy cu vocea tremurândă, că o să veniţi toţi cu mine. Fiindcă... Fiindcă eu trebuie să merg cu el chiar dacă nu vine niciunul dintre voi.
- Lucy, nu vorbi prostii, spuse Susan. Bineînţeles că nu poţi să pleci singură. Peter, n-o lăsa. Nu vezi că e neascultătoare?
- Dacă trebuie să meargă neapărat, o să merg eu cu ea. Altădată a avut dreptate, zise Edmund.
- Ştiu că a avut, spuse Peter. Poate a avut dreptate şi azi-dimineață. Şi e clar că nu a fost bine c-am luat-o prin defileu. Totuşi, la ora asta? Noaptea? Şi de ce nu-l putem vedea şi noi pe Aslan? Înainte îl puteam vedea toţi. El n-ar face aşa ceva. Tu ce spui, M. N. P.?
- Oh, eu nu spun nimic, răspunse piticul. Dacă mergeți toți, bineînțeles că merg și eu cu voi; iar dacă vă despărțiți, eu rămân cu Marele Rege. E datoria mea față de el și față de Regele Caspian. Dar, dacă vreți să știți ce cred eu, ei bine, eu, un biet pitic ca oricare altul, cred că nu avem prea multe șanse să găsim drumul pe întuneric dacă nu l-am putut găsi pe lumină. Iar eu nu cred în lei magici care vorbesc, dar nu vorbesc, ori în lei prietenoși care nu ne fac nici un bine și nici în lei mari cât casa pe care nu-i vede nimeni. După părerea mea, toate astea sunt aiureli.
- Bate cu laba în pământ să ne grăbim, spuse Lucy. Trebuie să mergem acum. Cel puţin, eu trebuie să merg.
- N-ai nici un drept să ne obligi pe toți să mergem. Suntem patru la unu şi ești cea mai mică dintre noi, spuse Susan.
- Termină! Urlă Edmund. Trebuie să mergem. Dacă nu mergem, n-o să putem fi liniştiţi.

Dorea din tot sufletul s-o susţină pe Lucy, dar se enervase că nu poate dormi şi din pricina asta era aşa bosumflat.

— Atunci, la drum, spuse Peter, trecându-şi încet braţul pe sub cureaua de la scut şi punându-şi coiful. În alte condiţii, i-ar fi spus o vorbă prietenoasă lui Lucy, care era sora lui favorită, fiindcă îşi dădea seama cât de amărâtă e şi ştia că tot ce se întâmplase nu fusese din pricina ei. Dar, cu toate acestea, era şi puţin enervat pe ea.

Cea mai rea fu Susan.

- Ce-ar fi să fac şi eu ca Lucy? Întrebă. Să spun că eu rămân aici chiar dacă voi toți plecați. Ceea ce și cred c-o să fac.
- Ascultaţi-l pe Marele Rege, Maiestate, spuse Bunilă şi haideţi s-o luăm din loc. Dacă tot nu sunt lăsat să dorm, prefer să merg în loc să stau aici şi să vorbesc.

În cele din urmă, porniră la drum. Lucy mergea prima, muşcându-şi buza şi abţinându-se cu greu să nu-i spună lui Susan ce-avea pe inimă. Dar uită de toate astea de îndată ce-l zări din nou pe Aslan. Acesta se întoarse şi porni şi el la drum, la treizeci de metri în faţa lor. Ceilalţi trebuia să se bazeze pe ce le spunea Lucy ca să ştie pe unde s-o ia, pentru că nu numai că nu-l vedeau pe Aslan, dar nici nu-l puteau auzi. Ghearele lui mari ca de pisică nu făceau nici un zgomot pe iarbă.

Îi duse undeva în dreapta copacilor mişcători – nu-şi putu da nimeni seama dacă aceştia mai dansau sau nu, fiindcă Lucy nu avea ochi decât pentru Aslan, iar ceilalţi se uitau la ea – apoi se apropiară de marginea defileului.

"La naiba! Îşi spuse Bunilă în sinea lui. Sper că nebunia asta nu se va termina cu nişte căzături în lumina lunii şi cu câteva gâturi frânte."

Aslan merse mult timp de-a lungul marginii prăpastiei. Ajunseră apoi întrun loc unde creșteau niște copăcei chiar pe margine. Aslan se întoarse și dispăru printre ei. Lui Lucy i se tăie respirația, fiindcă i se păru că a căzut de pe stâncă. Dar nu avea timp să se oprească și să se gândească la asta, trebuia să nu-l piardă din ochi. Grăbi pasul și ajunse și ea imediat printre copaci. Se uită în jos; văzu o cărare îngustă și abruptă care cobora pieziș, printre stânci, în defileu și pe care mergea Aslan. Lucy o privi cu ochii plini de fericire, bătu din palme și coborî după el. Din spate, auzi vocile celorlați strigând:

— Hei, Lucy, fii atentă, pentru numele lui Dumnezeu! Eşti chiar pe margine, întoarce-te!

Apoi, o clipă mai târziu, auzi vocea lui Edmund:

— Are dreptate, este un drum pe care putem coborî.

Pe la jumătatea coborâșului, Edmund o ajunse din urmă.

- Ia te uită! Exclamă. Ce e umbra aia care merge în fața noastră?
- E umbra lui, îi răspunse Lucy.
- Cred că ai dreptate, Lu, spuse Edmund. Nu înțeleg cum n-am văzut mai înainte. Da' el unde e?
  - Acolo unde-i e umbra, bineînțeles. Nu-l vezi?
  - Am avut impresia că-l văd, doar un moment. Te păcăleşte lumina.

— Tot înainte, Rege Edmund, tot înainte, se auzi de sus din spate glasul lui Bunilă.

De undeva de şi mai departe, de sus de pe margine, se auzi vocea lui Peter:

— Hai, Susan, curaj. Dă-mi mâna. Şi un bebeluş ar putea coborî pe aici. Şi nu te mai văicări atâta.

Câteva minute mai târziu erau jos şi puteau auzi zgomotul apei. Păşind cu grijă, ca o pisică, Aslan traversă râul, mergând din piatră în piatră. Când ajunse la mijloc, se opri să bea apă, apoi îşi întoarse capul, pe care şiroia apa, spre ei. De data asta, Edmund îl văzu.

— Oh, Aslan! Strigă, fugind spre el.

Dar Leul se întoarse și o porni pe panta de pe celălalt mal al Repedei.

- Peter! Peter! Ai văzut? Îl întrebă Edmund.
- Am văzut ceva, spuse Peter, dar e greu de spus la lumina asta. Mergem mai departe şi de trei ori "ura" pentru Lucy. Acum nici nu mai sunt aşa de obosit.

Aslan îi călăuzi spre stânga, în sus, prin defileu. Era o călătorie ciudată, de parcă ar fi fost un vis, apa tumultuoasă, iarba umedă și cenuşie, stâncile scânteinde de care se apropiau, și, în fața lor, Animalul glorios, pășind în liniște. Numai Susan și piticul nu-l puteau vedea.

Curând, ajunseră la altă cărare abruptă, care urca pe peretele unei prăpăstii. Aici stâncile erau şi mai înalte decât cele de pe care coborâseră, iar drumul era lung, greu şi în zigzag. Din fericire, luna strălucea chiar deasupra defileului astfel încât lumina stâncile de pe ambele părți.

Lucy aproape că rămase fără suflare când văzu că picioarele din spate şi coada lui Aslan dispar dincolo de margine; dar, cu un ultim efort, se caţără în urma lui şi ajunse, cu răsuflarea tăiată şi cu picioarele tremurânde pe dealul pe care voiau să ajungă de când plecaseră din golf. Urcuşul era lung şi domol (cu iarbă, tufişuri şi câteva pietre mari care străluceau albe în lumina lunii) şi se pierdea într-un pâlc de copaci, undeva la o jumătate de kilometru depărtare. Lucy recunoscu dealul. Era dealul pe care se afla Masa de Piatră.

Cu zalele zăngănind, ceilalți urcau în urma ei. Aslan mergea în continuare în față.

- Lucy! O strigă Susan aproape în şoaptă.
- Ce e? Întrebă ea.
- Acum îl văd și eu. Iartă-mă!
- Nu-i nimic.

- Dar am fost cu mult mai rea decât crezi. Eu chiar am crezut că a fost el, ieri adică. Atunci când ne-a avertizat să nu coborâm prin pădurea de brazi. Şi am crezut că venise şi azi-noapte, când ne-ai trezit. Undeva în adâncul sufletului. Sau aş fi putut crede, dacă aş fi vrut. Dar eu nu voiam decât să ieşim din pădure şi... Of, nu ştiu. Şi acum, ce-o să-i spun?
  - Poate că n-o să fie nevoie să-i spui mare lucru, sugeră Lucy.

Ajunseră curând la copaci, iar printre ei copiii zăriră Movila cea mare, Movila lui Aslan, care fusese ridicată deasupra Mesei după plecarea lor.

- Ai noştri nu sunt destul de vigilenţi, mormăi Bunilă. Ar fi trebuit să ne vadă până acum...
  - Pst! Făcură ceilalți patru.

Aslan se oprise şi se întorsese spre ei; arăta atât de maiestuos încât copiii se simţiră cuprinşi de câtă bucurie poţi fi cuprins atunci când ţi-e teamă şi de câtă teamă poţi fi cuprins când eşti bucuros. Băieţii păşiră în faţă. Lucy le făcu loc. Susan şi piticul rămaseră în spate.

- Oh, Aslan, spuse Regele Peter îngenunchind şi punându-şi gheara grea a leului pe obraz, îmi pare atât de bine! Şi-mi pare atât de rău! I-am condus greşit de când am pornit la drum, dar mai ales ieri dimineață.
  - Dragul meu fiu, spuse Aslan.

Apoi se întoarse spre Edmund.

— Bravo, îi spuse.

Apoi, după o pauză îngrozitoare, spuse cu glas pătrunzător:

— Susan!

Susan nu răspunse nimic, dar celorlalți li se păru că plânge.

- Te-ai lăsat condusă de teamă, copila mea, spuse Aslan. Hai, vino să suflu asupra ta. Uită-ți teama. Acum ești din nou curajoasă?
  - Un pic, Aslan, răspunse Susan.
- Şi acum, spuse Aslan cu o voce mult mai puternică, lovindu-şi trupul cu coada, unde este piticul ăla mic, spadasinul şi arcaşul ăla renumit care nu crede în lei? Vino aici, fiu al Pământului, vino AICI!

Ultimul cuvânt fu un adevărat urlet.

— Mamă! Exclamă Bunilă mai mult în șoaptă și cu sufletul la gură.

Copiii, care îl cunoșteau pe Aslan destul de bine ca să-și dea seama că de fapt îl place foarte mult de pitic, erau liniștiți; dar pentru Bunilă, care nu mai văzuse nici un leu niciodată și nici vorbă să-l fi văzut pe leul ăsta

înainte, totul părea diferit. Făcu singurul lucru inteligent pe care îl putea face și anume, în loc să ţâșnească spre Aslan, o porni spre el încet, clătinându-se.

Aslan se repezi spre el. Aţi văzut vreodată un pisoi mic-mic purtat de mama lui în gură? Cam asta aţi fi putut vedea şi acum. Piticul, adunat grămadă, atârna din gura lui Aslan. Leul îl scutură o dată de-i zăngăni toată armura, de parc-ar fi fost uneltele unui spoitor de cazane. După care, piticul zbură în aer. Se afla în siguranţă de parcă ar fi fost în pat, numai că el nu avea acest sentiment. Când se apropie de pământ, ghearele mari şi catifelate îl prinseră cu blândeţe, ca braţele unei marne, şi-l puseră (în picioare) pe pământ.

- Fiu al Pământului, vrei să fim prieteni? Îl întrebă Aslan.
- D... d... da, gâfâi piticul, care nu-şi recăpătase încă suflul.
- Acum, spuse Aslan, apune luna. Uitaţi-vă în spatele vostru: se crapă de ziuă. N-avem timp de pierdut. Voi trei, fiii lui Adam şi tu, fiu al Pământului, duceţi-vă repede la Movilă şi vedeţi ce se poate face acolo.

Piticul era încă fără glas şi niciunul dintre băieţi nu îndrăzniră să întrebe dacă Aslan vine şi el cu ei. Îşi luară sabia în mână, salutară, se întoarseră şi dispărură în lumina răsăritului. Lucy observă că nu era nici urmă de oboseală pe chipurile lor: şi Regele Peter şi Regele Edmund arătau mai degrabă bărbaţi, nu băieţei.

Fetele, rămase lângă Aslan, se uitară după ei până când nu-i mai putură vedea. Lumina se schimba acum. La răsărit, Aravir, luceafărul din Namia, strălucea ca o lună micuţă. Aslan, care părea mai mare ca oricând, îşi ridică încet capul, îşi scutură coama şi scoase un răget.

Sunetul, la început adânc şi vibrant, ca al unei orgi care începe încet, deveni mai puternic, apoi şi mai puternic, până când începură să se cutremure şi pământul şi aerul. Se ridică de pe deal şi pluti deasupra întregii Namii. În tabăra lui Miraz se trezi toată lumea, se priviră palizi unii pe alţii şi îşi luară armele în mână. Puţin mai încolo, în Marele Fluviu, unde apa era acum rece ca gheaţa, se ridicară din ape capetele şi umerii nimfelor, la fel şi capul bărbos al zeului fluviului. Dincolo de fluviu, în toate câmpiile şi pădurile, ieşiră din vizuini urechile ciulite ale iepurilor, păsările îşi ridicară capetele somnoroase de sub aripi, bufniţele începură să ţipe, vulpile să latre, aricii să mârâie, iar copacii să se legene. În orașe şi sate, mamele îşi strânseră copilaşii la piept, cu ochii îngroziţi, câinii schelălăiră, iar bărbaţii începură să bâjbâie ca să aprindă lumina. Departe, la hotarul din nord,

uriașii din munți încercară să vadă ce se întâmplă dincolo de porțile întunecoase ale castelelor lor.

Lucy şi Susan văzură cum ceva întunecos vine spre ele din toate direcţiile, de peste dealuri. La început li se păru că e o ceaţă întunecoasă care se întinde deasupra pământului, apoi că sunt valurile unei mări negre pe timp de furtună ce se ridică mai mult, tot mai mult, iar în cele din urmă îşi dădură seama că erau de fapt păduri mişcătoare. Avură senzaţia că toţi copacii de pe pământ veneau alergând spre Aslan. Dar, cu cât se apropiau mai tare, arătau tot mai puţin a copaci; când se adunară cu toţii în jurul lui Lucy, făcând plecăciuni şi unduindu-şi braţele în faţa lui Aslan, fetiţa îşi dădu seama că arată a oameni. Fete-mesteceni cu chipuri palide îşi plecau capetele, femei-sălcii cu feţe gânditoare îşi dădeau părul pe spate ca să-l poată vedea pe Aslan, fagii cu aer regesc îl adorau, bărbaţi-stejari cu ramuri încâlcite, ulmi melancolici şi slabi, tufişuri cu părul zbârlit (negricioşi, cu soţii împodobite cu bobiţe colorate) şi scoruşi veseli, toţi se aplecau şi se ridicau la loc, strigând numele lui Aslan cu glasurile lor de tot felul, răguşite, ascuţite ori domoale.

Mulţimea care dansa acum în jurul lui Aslan (fiindcă şi de data asta totul devenise un dans) creştea atât de repede, încât Lucy nu mai înţelegea nimic. Nu-şi putea da seama de unde apăruseră câţiva oameni care, în clipa următoare, dănţuiau şi ei printre copaci. Unul era un tânăr, îmbrăcat în piele de cerb, cu o coroană din frunze de viţă în părul cârlionţat. Ai fi zis că e prea frumos să fie băiat, dacă n-ar fi avut un aer atât de sălbatic. Privindu-l, aveai senzaţia, cum spuse Edmund câteva zile după aceea, "că e un tip care e în stare de orice, absolut de orice." Avea o mulţime de nume: Bromios, Bassareus şi Straşnicul erau numai trei dintre ele. Îl însoţeau o mulţime de fete, la fel de sălbatice ca şi el. Era chiar şi cineva călare pe un măgar. Toată lumea râdea şi striga:

- Euan, euan, eu-oi-oi-oi!
- Aslan, ce fac, se joacă? Întrebă tinărul.

Se pare că asta şi făceau. Dar fiecare credea că joacă altceva. Ar fi putut fi leapşa, dar Lucy nu putu să-şi dea seama cine trebuia să-i prindă pe ceilalţi. Părea mai degrabă baba-oarba, numai că toţi se purtau de parcă ar fi fost legaţi la ochi. Ceea ce complică lucrurile şi mai tare fu faptul că omul care venise călare pe măgar şi care era bătrân şi enorm de gras, începu să strige:

— Gustări! Poftiți la gustări!

În timp ce striga, se prăvăli de pe măgar, îl ajutară ceilalți să încalece la loc, în vreme ce măgarul, crezând că se află la circ, încerca să meargă pe picioarele din spate. Apăreau tot mai multe frunze de viță-de-vie peste tot. Curând, frunzele deveniră vițe care se întindeau peste tot, chiar și pe picioarele și în jurul gâtului celor trei oameni. Lucy își ridică mâinile ca să- și dea părul pe spate și descoperi că are viță-de-vie în loc de păr. Pe măgar îl acoperise vița cu totul. Coada îi era încurcată printre frunze și nu se mai zărea decât ceva negru care i se mișca între urechi. Lucy se uită mai bine și văzu că e un ciorchine de struguri. După care fu acoperit de ciorchini aproape în întregime.

— Gustări! Gustări! Zbiera bătrânul.

Începură cu toții să mănânce. Nu ştiu ce sere or fi pe la voi, dar sunt sigur că n-ați mâncat niciodată asemenea struguri. Erau nişte struguri cu adevărat buni, tari şi lucioşi, dar, când îi băgai în gură, erau dulci şi răcoritori; fetele nu mai mâncaseră niciodată pe săturate ceva atât de bun. Erau cu mult mai mulți struguri decât şi-ar fi putut dori cineva vreodată şi nimeni nu mânca elegant. Vedeai numai degete lipicioase şi murdare şi, deşi toată lumea avea gura plină, râdeau sau strigau întruna "Euan, euan, eu-oi-oi-oi". La un moment dat, toți îşi dădură seama că jocul (oricare ar fi fost acesta) şi ospățul trebuia să se încheie. Se așezară cu toții pe jos, cu răsuflarea tăiată şi cu fețele întoarse spre Aslan, ca să audă ce are să le spună.

În chiar acea clipă, soarele se ridică pe cer, iar Lucy îşi aminti ceva şi-i şopti lui Susan:

- Hei, Su, știu cine sunt ăștia.
- Cine?
- Băiatul cu chip sălbatic e Bacchus, iar bătrânul de pe măgar este Silenus. Nu mai ții minte că ne-a povestit domnul Tumnus despre ei, acum mult timp?
  - Ba da, sigur că da. Dar, Lu...
  - Ce e?
- Nu m-aş fi simţit prea în siguranţă cu Bacchus şi toate fetele lui nebunatice dacă ne-am fi întâlnit cu ei când eram fără Aslan.
  - Cred şi eu, spuse Lucy.

Capitolul 12

VRĂJITORIE ŞI RĂZBUNARE.

•

Între timp, Bunilă şi cei doi băieţi ajunseră la arcada de piatră pe unde se intra în Movilă; doi bursuci care erau santinele (Edmund nu le putu desluşi în întuneric decât petele albe de pe obraji) săriră la ei arătându-şi colţii:

- Cine-i acolo?
- Bunilă, spuse piticul, îl aduc pe Marele Rege al Namiei din trecutul îndepărtat.

Bursucii atinseră mâinile băieților cu vârful botului.

- În sfârşit! Spuseră, în sfârşit!
- Daţi-ne o torţă, prieteni, le ceru Bunilă.

Bursucii găsiră una chiar la intrare, Peter o prinse și i-o dădu lui Bunilă.

— Ar fi mai bine să meargă M. N. P. Înainte, spuse. Noi nu cunoaștem locul.

Bunilă luă torța și porni prin tunelul întunecos. Era un loc rece, cufundat în beznă și cu miros de mucegai; era plin de pânze de păianjen și, din când în când, se mai zărea câte un liliac în lumina torței. Băieții, care stătuseră mai mult afară, în aer liber, din dimineața de la gară, aveau senzația că intră întro închisoare.

- Peter, șopti Edmund, tu vezi desenele de pe pereți? Nu par să fie din vremuri de demult? Cu toate acestea, noi suntem și mai de demult. Când eram noi aici, nu fuseseră făcute încă.
- Aşa e, spuse Peter. Asta te pune pe gânduri. Piticul merse tot înainte, o luă la dreapta şi apoi la stânga, coborî câteva trepte şi apoi o apucă din nou la stânga, în cele din urmă, zăriră lumină undeva în față o lumină care venea de sub o uşă. Pentru prima dată auziră voci; ajunseseră la uşa camerei din mijlocul Movilei. Vocile din încăpere erau furioase. Cineva vorbea atât de tare încât nici nu-i auziră pe băieți şi pe pitic apropiindu-se.
  - Nu-mi place, îi şopti Bunilă lui Peter. Să stăm să ascultăm o clipă. Rămaseră nemișcați în fața ușii.
- Știi foarte bine de ce n-am putut sufla în corn la răsăritul soarelui, spuse una dintre voci.
- Ästa e Regele, şopti Bunilă.
- Ai uitat că Miraz ne-a atacat aproape înainte ca Bunilă să plece şi că am fost nevoiţi să luptăm timp de trei ceasuri şi mai bine? Am suflat când am avut o clipă de răgaz.
- Așa ceva nu se poate uita, se auzi vocea furioasă, fiindcă piticii mei au dus greul luptei și au murit unul din cinci.

- Asta-i Sfrederic, şopti Bunilă.
- Ruşine, piticule, se auzi un glas mai gros.
- Mâncă-trufe, spuse Bunilă.
- Toţi am luptat la fel de mult ca piticii, dar nimeni nu a luptat mai mult ca Regele.
- Din partea mea, poţi să spui ce vrei, îi răspunse Sfrederic. Dar, fie că a suflat prea târziu în corn, fie că nu e magic, oricum nu am primit nici un fel de ajutor. Tu, marele învăţat, nemaipomenitul magician, tu care le ştii pe toate, tot ne mai spui să ne punem speranţele în Aslan şi în Regele Peter şi în toţi ceilalţi?
- Trebuie să recunosc asta nu pot nega că sunt dezamăgit de rezultatele acestei operațiuni, i se răspunse.
  - Probabil că e doctorul Cornelius, șopti Bunilă.
- Ca s-o spunem pe şleau, zise Sfrederic, tot ce-ai promis s-a dus pe apa sâmbetei. Aşa că stai de-o parte şi lasă-i pe alţii să-şi vadă de treabă. De-asta...
- Vom primi ajutor, spuse Mâncă-trufe. Eu cred în continuare în Aslan. Ai răbdare, cum avem noi, animalele. Vom primi ajutor. S-ar putea ca acesta să fie chiar acum la uşă.
- Pfui! Făcu Sfrederic. Dac-ar fi după voi, bursucii, ar trebui să aşteptăm până când o face plopul pere şi răchita micşunele. Ascultați-mă pe mine. Nu mai putem aştepta. Mâncarea e pe terminate; în fiecare luptă pierdem mai mulți oameni decât ne putem permite; oștenii noștri fug.
- Şi ştii de ce? Îl întrebă Mâncă-trufe. Îţi spun eu de ce. Fiindcă s-a zvonit printre ei că i-am chemat pe Regii de odinioară, iar aceştia nu au venit. Ultimele cuvinte pe care le-a spus Bunilă înainte de a pleca (aproape sigur, ca să-şi afle moartea) au fost: "Dacă suflaţi în corn, să nu le spuneţi oştenilor de ce aţi suflat sau ce speranţe aveţi." Numai că în seara aceea aflaseră deja toţi.
- Mai bine ţi-ai vârî botul într-un cuib de viespi, bursucule, decât să insinuezi că eu sunt cel care a împrăştiat zvonul, spuse Sfrederic. Retrage-ţi cuvintele sau...
- Gata, terminați amândoi! Interveni Regele Caspian. Vreau să aflu ce propune Sfrederic să facem. Dar, înainte de asta, vreau să știu cine sunt cei doi străini pe care i-a adus la sfatul nostru și care stau acolo cu urechile ciulite, fără să scoată o vorbă.

- Sunt prietenii mei, răspunse Sfrederic. Tu ce drept ai să te afli aici în afară de faptul că eşti prietenul lui Bunilă sau al bursucului? Şi ce drept are bătrânul ăla ramolit îmbrăcat în negru să fie aici în afară de faptul că ți-e prieten? De ce trebuie să fiu eu singurul care nu are dreptul să-şi aducă aici prietenii?
- Maiestatea sa este Regele căruia i-ai jurat credință, îi spuse Mâncă-trufe cu severitate în glas.
- Astea sunt reguli pentru curtea regală, îl repezi Sfrederic. În gaura asta putem vorbi pe şleau. Ştii foarte bine şi ştie şi băiatul ăsta Telmarinian că n-o să fie regele nimănui, nicăieri, dacă nu reuşim să-l scoatem din capcana în care este prins.
- Dar poate prietenii tăi vor să spună şi ei ceva, spuse Cornelius. Voi cei de acolo, cine sunteți?
- Preavenerabile doctore, se auzi un glas subţirel şi plângăcios de femeie. Sunt o biată femeie bătrână, dacă nu vă e cu supărare, şi-i sunt recunoscătoare acestui preavenerabil pitic pentru prietenia pe care mi-o arată. Maiestatea sa, binecuvântat fie-i numele, nu are motive să se teamă de o bătrână care suferă de reumatism şi care e săracă lipită pământului. Mă pricep puţin nu ca dumneavoastră, doctore la unele vrăji şi farmece pe care aş fi bucuroasă să le folosesc împotriva duşmanilor noştri dacă sunteţi cu toţii de acord. Fiindcă-i urăsc. Oh, cum îi mai urăsc! Nimeni nu-i urăşte mai mult ca mine.
- Foarte interesant şi... Ăăă... Bine, spuse doctorul Cornelius. Acum cred că am înțeles ce sunteți, doamnă. Poate se prezintă şi celălalt prieten? Îi răspunse o voce neplăcută; lui Peter i se făcu pielea ca de găină.
- Eu sunt foamea. Sunt setea. Dacă muşc din ceva, nu-i mai dau drumul până la moarte, iar după moarte trebuie să taie bucata din corpul duşmanului pe care am apucat să o muşc şi s-o îngroape cu mine. Pot să postesc o sută de ani fără să mor. Pot să stau o sută de nopți pe gheață fără să îngheț. Pot să beau un fluviu de sânge fără să pocnesc. Arătați-mi-i pe duşmanii voştri.
- Şi vrei să ne spui care este planul tău în fața acestor doi prieteni? Îl întrebă Caspian.
- Da, îi răspunse Sfrederic. Fiindcă nu-l pot pune în practică fără ajutorul lor.

Timp de vreo două minute băieții şi Bunilă îi auziră pe Caspian şi pe prietenii săi vorbind în şoaptă, dar nu-şi putură da seama ce spun. Apoi îl auziră pe Caspian spunând cu voce tare:

— Bine, Sfrederic, să-ţi auzim planul.

Urmă o pauză atât de lungă că băieţii începură să se întrebe dacă piticul o să mai înceapă vreodată; când deschise gura, vorbi cu glas încet, de parcă nu i-ar fi plăcut nici lui ce avea să spună.

- E clar, mormăi el, că niciunul dintre noi nu ştie adevărul despre vremurile de odinioară din Namia. Bunilă nu credea în niciuna din poveşti. Eu am fost de acord să le verificăm. Am încercat întâi cornul şi n-a ieşit nimic. Dacă au existat vreodată Regele Peter Magnificul, Regina Susan, Regele Edmund şi Regina Lucy, atunci sau nu ne-a auzit niciunul dintre ei sau nu pot veni, sau ne sunt duşmani.
  - Sau sunt pe drum, adăugă Mâncă-trufe.
- N-ai decât să repeţi asta până când o să fim cu toţii mâncare pentru câinii lui Miraz. Cum spuneam, am încercat o verigă din lanţul vechilor legende, dar nu ne-a ajutat cu nimic. Bun. Numai că, dacă ţi se rupe spada, lupţi cu pumnalul, în poveşti apar şi alte forţe, nu numai vechii regi şi regine. Ce-aţi spune dacă le-am chema pe acestea în ajutor?
- Pe Aslan, vrei să spui, zise Mâncă-trufe. E totuna dacă-l chemăm pe el sau pe vechii Regi. Erau supuşii lui. Dacă nu-i trimite pe ei (deşi n-am nici o îndoială că-i va trimite), crezi c-o să vină el însuşi?
- Nu. Tocmai asta e, spuse Sfrederic. Aslan şi Regii sunt totuna. Aslan sau a murit, sau nu este de partea noastră. Sau ceva mai puternic decât el nul lasă să vină. Şi chiar dacă ar veni, de unde ştim noi că este de partea noastră? Se pare că nu a fost întotdeauna prea bun cu piticii. Nici măcar cu toți urşii, întrebaţi-i pe lupi. Şi, la urma urmei, n-a fost în Namia decât o singură dată din câte ştiu eu şi n-a stat prea mult. Nu-l mai puneţi la socoteală. Eu mă gândeam la altcineva.

Nu-i răspunse nimeni și, preţ de câteva minute, se lăsă o asemenea linişte încât Edmund îl putu auzi pe bursuc cum respiră.

- La cine te gândești? Întrebă Caspian în cele din urmă.
- La o forță mai puternică decât Aslan, care a ținut Namia sub vrajă ani și ani, dacă poveștile spun adevărul.
- Vrăjitoarea Albă! Strigară cele trei voci în același timp și, după zgomotul care se auzi, Peter bănui că Regele și prietenii lui săriseră în

picioare.

- Da, spuse Sfrederic rar şi hotărât, mă gândesc la Vrăjitoare. Staţi jos. Nu vă speriaţi la auzul unui nume, ca nişte copii. Avem nevoie de putere; şi avem nevoie de o putere care să fie de partea noastră. Cât despre putere, nu spun poveştile că Vrăjitoarea l-a învins pe Aslan, l-a legat fedeleş şi l-a ucis chiar pe piatra aceea de colo, din spatele luminii?
  - Dar mai spun şi că a înviat, adăugă bursucul cu glas tăios.
- Da, aşa spun, răspunse Sfrederic, dar poate că ai observat că nu ştim prea multe despre ceea ce-a făcut Aslan după ce-a înviat. Pur şi simplu dispare din poveste. Cum îţi explici asta, dacă a înviat cu adevărat? Nu e mult mai probabil că nu a înviat şi că poveştile nu mai vorbesc despre el pentru că nu mai este nimic de spus despre el?
  - I-a numit pe Regi și pe Regine, spuse Caspian.
- Un rege care câştigă o mare bătălie se poate proclama rege și singur, fără ajutorul unui leu, zise Sfrederic.

Se auzi un mormăit fioros, probabil al lui Mâncă-trufe.

- Şi, oricum, continuă Sfrederic, ce s-a ales de regii ăștia și de domnia lor? Au dispărut și ei. Altfel stau însă lucrurile cu Vrăjitoarea. Poveștile spun că a domnit o sută de ani: o sută de ani de iarnă. Asta da putere, dacă nu vă supărați. E ceva care a existat.
- Dar, Dumnezeule mare! Făcu Regele. Nu ni s-a spus întotdeauna că ea era cel mai groaznic duşman? Nu a fost un tiran de zece ori mai rău decât Miraz?
- Poate, spuse Sfrederic cu indiferență. Poate o fi fost rea cu voi, oamenii, dacă existau oameni pe vremea aceea. Poate că a fost rea cu unele animale. I-a alungat pe castori, aş putea spune; oricum, nu mai există niciunul în Namia. Dar cu noi piticii s-a purtat bine. Eu sunt pitic şi îmi apăr neamul. Nouă nu ne e teamă de Vrăjitoare.
  - Bine, dar te-ai aliat cu noi, îi aminti Mâncă-trufe.
- Da şi cu mult bine ne-am ales până acum, se răsti Sfrederic. Cine este trimis în toate misiunile periculoase? Piticii. Cine rămâne fără mâncare când scad porţiile? Piticii. Cine...?
  - Minţi! Astea sunt minciuni! Îl întrerupse bursucul.
- Aşa că, zise Sfrederic, care acum striga de-a dreptul, dacă nu-mi puteți ajuta oamenii, o să mă duc la cineva care poate să-i ajute.
- E trădare pe față, piticule? Îl întrebă Regele.

- Pune-ţi sabia înapoi în teacă, Rege Caspian, spuse Sfrederic. Crimă în timpul sfatului, nu? Din ăştia-mi eşti? Nu fi prost; nici nu încerca Crezi că mi-e frică de tine? Am doi de partea mea, la fel ca tine.
  - Hai, atunci, se repezi Mâncă-trufe, dar fu întrerupt imediat.
- Stop, stop, spuse doctorul Cornelius. Vă grăbiți prea tare. Vrăjitoarea a murit. Toate poveștile sunt de acord în această privință. Pe cine vrea Sfrederic să cheme? La ce Vrăjitoare se referă?

Vocea neplăcută care vorbise o singură dată mai devreme spuse:

— E moartă?

Se auzi apoi vocea subțire și tânguitoare:

- Oh, fii binecuvântat, Maiestatea ta, nu aveţi de ce vă teme că Doamna Albă aşa îi spunem noi a murit. Preavenerabilul doctor îşi bate joc de o biată femeie bătrână ca mine când spune aşa ceva. Dragul meu doctor, înţeleptul meu doctor, cine-a mai auzit de vrăjitoare care mor cu adevărat? Le poţi oricând aduce înapoi.
- Cheam-o, se auzi vocea neplăcută. Suntem gata. Desenează cercul. Pregătește focul albastru.

Acoperind mârâitul tot mai tare al bursucului şi un "Ce?" al lui Cornelius, răsună ca un tunet glasul Regelui Caspian:

— Deci ăsta ți-e planul, Sfrederic! Magie neagră și chemarea unei fantome blestemate. Acum înțeleg cine-ți sunt tovarășii: o muma-pădurii și un vârcolac!

Urmă o confuzie generală. Se auzi un răcnet de animal şi zăngănit de arme; băieții şi Bunilă dădură buzna înăuntru; Peter zări o creatură oribilă şi deşirată, jumătate bărbat şi jumătate lup, care tocmai se repezea la un băiat cam de vârsta lui, iar Edmund zări un bursuc şi un pitic rostogolindu-se pe podea într-o trânta. Bunilă se trezi față în față cu muma-pădurii. Nasul şi bărbia îi ieşeau atât de tare în afară, de parc-ar fi fost un spărgător de nuci, părul cenuşiu şi murdar îi atârna peste față şi tocmai îl înşfăcase pe doctorul Cornelius de gât. Bunilă lovi cu sabia o singură dată şi, în clipa următoare, capul vrăjitoarei se rostogolea pe podea. Apoi cineva răsturnă torța şi, timp de vreo şaizeci de secunde, se auziră doar săbii, colți, gheare, pumni şi țipete. După care se făcu linişte.

- Ed, eşti teafăr?
- Ăăă... Cred că da, gâfâi Edmund. L-am prins pe bruta aia de Sfrederic, dar e încă în viață.

- Fir-ar să fie! Se auzi o voce furioasă. Pe mine stai! Ridică-te. Eşti cât un pui de elefant.
- Îmi pare rău, M. N. P., spuse Edmund. E mai bine acum?
- Oh, nu! Răcni Bunilă. Îmi bagi gheata în gură. Dă-te la o parte!
- Regele Caspian e pe-aici? Întrebă Peter.
- Aici, se auzi o voce slabă. M-a muşcat ceva.

Auziră cu toţii cum cineva aprinde un chibrit. Era Edmund. La lumina flăcării, i se putu vedea faţa, palidă şi murdară. Bâjbâi un pic până găsi lumânarea (nu mai foloseau lampa fiindcă nu mai aveau gaz), o puse pe masă şi-o aprinse. Când se lumină încăperea, mai multe persoane săriră în picioare. Şase chipuri se priviră clipind în lumina luminării.

— Se pare că nu mai e nici un duşman în viață, spuse Peter. Muma-pădurii e aici, moartă.

Își îndreptă repede privirea în altă parte.

- Uite-l şi pe Sfrederic, mort şi el. Şi bănuiesc că ăsta este vârcolacul. Nam mai văzut vârcolaci de mult. Cap de lup şi trup de bărbat. Ceea ce înseamnă că tocmai se transforma din om în lup în clipa în care a fost ucis. Iar tu eşti probabil Regele Caspian.
  - Da, confirmă celălalt băiat. Dar eu habar n-am cine ești tu.
  - Este Marele Rege, Regele Peter, îi spuse Bunilă.
  - Fii binevenit, Maiestate.
- Fii binevenit şi tu. Să nu crezi că am venit să-ţi iau locul. Am venit să te ajut.
- Maiestatea voastră, se auzi o voce de lângă umărul lui Peter.

Se întoarse şi se trezi faţă în faţă cu bursucul. Peter se aplecă, îl îmbrăţişă şi îi sărută capul acoperit de blană. Şi nu se comporta ca o fetiţă procedând aşa, pentru că era Marele Rege.

- Cel mai vrednic între bursuci, îi spuse. Nu te-ai îndoit de noi nici o clipă.
- N-am nici un merit, Maiestate, spuse Mâncă-trufe. Dar eu sunt animal şi noi, animalele, nu ne schimbăm părerile aşa uşor. În plus, sunt bursuc şi noi rămânem mereu credincioşi.
- Îmi pare rău de Sfrederic, spuse Caspian, deşi m-a urât din prima clipă când m-a văzut. Cred că se acrise din cauza suferințelor. Dacă am fi câştigat războiul repede, poate c-ar fi ajuns un pitic bun pe timp de pace. Mă bucur că nu ştiu care din noi l-a omorât.

- Sângerezi, îi spuse Peter.
- Da, am fost muşcat, spuse Caspian. De vârcolacul ăla.

Le luă mult timp să-i curețe și să-i bandajeze rana, dar, după ce terminară, Bunilă spuse:

- Acum, înainte de orice, vrem să luăm micul dejun.
- Dar nu aici, zise Peter.
- Oh, nu, se cutremură Caspian. Şi trebuie să trimitem pe cineva să ia cadavrele de aici.
- Pe viermii ăia doi să-i arunce într-o groapă, spuse Peter. Dar pe pitic o să-l dăm oamenilor săi să-l îngroape după datina lor.

În cele din urmă, mâncară într-una din încăperile întunecoase din Movila lui Aslan. Nu era chiar ce şi-ar fi dorit, fiindcă Peter şi Edmund visau la ouă păjite în unt şi cafea fierbinte, iar Caspian şi Cornelius la plăcinte cu carne de căprioară; dar toţi primiră o bucăţică mică de carne de urs (din buzunarele băieţilor), o bucată de brânză tare, o ceapă şi o cană cu apă. Judecând însă după chipurile lor, ai fi zis că e o masă delicioasă.

#### Capitolul 13

#### MARELE REGE ÎN LUPTĂ

- Aslan este cu fetele (adică Regina Susan şi Regina Lucy), Caspian, undeva în apropiere, spuse Peter după ce terminară de mâncat. Nu ştim când va acţiona. Atunci când crede el de cuviinţă, fireşte, nu când vrem noi. Între timp, vrea ca noi să facem ce putem singuri. Caspian, zici că nu suntem destul de puternici să-l înfruntăm pe Miraz în luptă directă?
  - Mă tem că nu, Maiestate, răspunse Caspian.

Îi plăcea foarte tare de Peter, dar parcă era mut în faţa lui. Era tare emoţionat în prezenţa marilor Regi din poveştile de odinioară; oricum, mai emoţionat decât erau ei în prezenţa lui.

- Foarte bine, zise Peter. O să-l provoc la duel. Nu se mai gândise nimeni la asta până acum.
- Vă rog, aş putea lupta eu cu el? Întrebă Caspian. Vreau să-mi răzbun tatăl.
- Eşti rănit, îi spuse Peter. Şi oricum, nu crezi c-ar râde dacă l-ai provoca tu la duel? Noi ştim că eşti rege şi luptător, dar el crede că eşti un copil.
- Dar Sire, interveni bursucul, care stătea foarte aproape de Peter pe carel sorbea din ochi. Va accepta oare să lupte cu Maiestatea voastră? Ştie că armata lui e mai puternică.

- Probabil că nu, răspunse Peter. Dar nu se știe niciodată. Şi chiar dacă nu acceptă, cea mai mare parte a zilei va trece cu trimisul solilor dintr-o parte în alta. Până atunci poate face ceva Aslan. Şi, cel puţin, pot să inspectez armata şi să întăresc poziţiile, îi voi provoca la duel. O să scriu mesajul chiar acum. Ai pană şi cerneală, doctore?
- Un învățat le are întotdeauna la el, Maiestate, răspunse doctorul Cornelius.
- Foarte bine, îţi voi dicta, spuse Peter.
- Şi, în timp ce doctorul îşi pregăti pergamentul, deschise călimara şi îşi ascuţi pana, Peter se rezemă de spătarul scaunului cu ochii pe jumătate închişi şi încercă să-şi reamintească limba în care scrisese asemenea lucruri cu mult timp în urmă, în vremurile de glorie ale Namiei.
- Bun, zise în cele din urmă. Eşti gata, doctore? Doctorul Cornelius îşi înmuie pana în cerneală şi aşteptă. Peter începu să-i dicteze:
- Noi, Peter, cu voia lui Aslan, ales și proclamat Mare Rege peste toți Regii din Namia, împărat al Insulelor îndepărtate și Stăpân al castelului Cair Paravel, Cavalerul celui Mai Nobil Ordin al Leului, îl salutăm pe Miraz, Fiul lui Caspian al Optulea, pe vremuri Lord Protector în Namia, care acum se dă drept Regele Namiei. Ai scris?
  - Regele Namiei, punct, mormăi doctorul. Da. Sire.
- Paragraf nou, spuse Peter. Pentru a pune capăt vărsării de sânge şi pentru a evita toate celelalte neplăceri care pot fi cauzate de războiul ce se duce acum pe tărâmul Namiei, avem plăcerea de a ne oferi să luptăm personal în numele iubitului şi credinciosului nostru Caspian pentru a-i dovedi Domniei voastre că sus-numitul Caspian este regele adevărat al Namiei atât prin voia noastră, cât şi conform legilor Telmariniene şi că Domnia voastră este de două ori vinovat de trădare atât prin înlăturarea sus-numitului Caspian de la cârmuirea Namiei, cât şi prin cea mai abominabilă ai grijă cum scrii, doctore sângeroasă şi neobișnuită crimă comisă asupra bunului vostru stăpân şi frate, Regele Caspian al Nouălea. Drept care vă provoc la duel şi vă trimit această scrisoare prin fratele meu iubit, Regele Edmund, pe vremuri Rege al Namiei, Duce al Felinarului şi Conte al Țării de Vest, Cavaler al Nobilului Ordin al Mesei, care are drepturi depline să hotărască împreună cu Domnia voastră condițiile duelului. Scrisă la Movila

lui Aslan, astăzi ziua a douăsprezecea a lunii Acoperișului Verde din anul întâi al domniei lui Caspian al Zecelea al Namiei.

- Cred că e bine, spuse Peter, răsuflând adânc. Trebuie să mai trimitem doi soli împreună cu Regele Edmund. Cred că unul dintre ei ar trebui să fie uriașul.
- Dar... Ştiţi, nu e prea deştept, spuse Caspian.
- Ştiu, spuse Peter. Dar orice uriaş impresionează atâta vreme cât tace din gură. Şi o să-i mai treacă din supărare. Dar cine să fie al doilea?
- Zău, spuse Bunilă, dacă vreţi pe cineva care omoară cu privirea, Pişpirici ar fi cel mai bun.
- Sigur că da, spuse Peter râzând. Dar e atât de mic! Nici n-au să-l poată vedea dacă nu se apropie suficient de tare.
- Trimiteţi-l pe Wor-din-Vale, Maiestate, propuse Mâncă-trufe. Nimeni nu a râs niciodată de centauri.

O oră mai târziu, doi dintre lorzii din armata lui Miraz, Lordul Glozelle şi Lordul Sopespian, care se plimbau în tabără scobindu-se în dinți după micul-dejun, îi zăriră venind spre ei, dinspre pădure, pe centaur şi pe uriaş, pe care-i mai văzuseră în timpul luptelor, iar între ei, o persoană pe care nu o putură recunoaşte. Nici ceilalți băieți de la şcoală de la Edmund nu l-ar fi recunoscut dacă l-ar fi putut vedea în acel moment, fiindcă Aslan suflase peste el când se întâlniseră şi avea un aer măreț.

- Ce-o fi asta? Întrebă Lordul Glozelle. Un atac?
- O solie, mai degrabă, spuse Sopespian. Nu vezi că au ramuri verzi? Cred că vin să se predea.
- Cel care merge între centaur şi uriaş nu are aerul unuia care vine să se predea, spuse Glozelle. Cine-o fi? Nu e Caspian.
- Într-adevăr, spuse Sopespian. Ascultă-mă pe mine, e un luptător de temut, nu ştiu de unde l-au găsit rebelii. Rămâne între noi ce-o să spun acum. Este mai falnic decât a fost vreodată Regele Miraz. Şi ce armură poartă! Niciunul dintre fierarii noştri nu e în stare să facă aşa ceva.
- Facem pariu pe câinele meu că vine cu o provocare la luptă, nu să se predea? Întrebă Glozelle.
- Dar cum? Întrebă Sopespian. Îi avem pe duşmani la degetul mic. Miraz n-ar fi niciodată atât de prost încât să dea cu piciorul acestui avantaj şi să accepte un duel.
  - Ar putea fi convins să o facă, spuse Glozelle cu glas scăzut.

- Încet, spuse Sopespian. Vino puţin mai încoace, să nu ne audă santinelele acelea. Acum. Am înţeles bine ce-a spus Domnia ta?
  - Dacă Regele ar accepta, șopti Glozelle, sau câștigă, sau este ucis.
  - Aşa..., spuse Sopespian, dând din cap.
  - Dacă învinge, am câștigat războiul.
  - Desigur. Şi dacă pierde?
- Dacă pierde, o să putem lupta la fel de bine şi fără Rege. Căci nu mai e nevoie să-ţi spun că Miraz nu e un conducător prea viteaz. Iar după aceea vom fi şi învingători şi fără rege.
- Şi vreţi să spuneţi, Domnia voastră, că noi doi am putea conduce ţara la fel de bine fără un rege?

Chipul lui Glozelle se urâți.

- Să nu uităm, spuse el, că noi l-am pus pe tron. Iar în toți anii în care s-a bucurat de putere, noi ce am avut de câştigat? În ce fel și-a arătat recunoștința față de noi?
- Destul, îi spuse Sopespian. Uite, vine cineva să ne ducă la cortul Regelui.

Când ajunseră la cortul lui Miraz îi văzură pe Edmund şi pe cei doi însoţitori ai acestuia în faţa cortului, unde li se oferea vin şi prăjituri. Îi dăduseră deja solia Regelui şi se retrăseseră, în timp ce acesta se gândea ce să facă. Când îl văzură de la o depărtare atât de mică, amândoi Lorzii se speriară.

Miraz era în cort, neînarmat; îşi termina micul-dejun. Era roşu la faţă şi avea fruntea încruntată.

- Aţi văzut? Urlă el, aruncându-le pergamentul peste masă. Uitaţi-vă şi voi ce poveşti de adormit copiii ne-a trimis neobrăzatul meu de nepot!
- Cu voia dumneavoastră, Sire, spuse Glozelle, dacă tânărul luptător de afară este Regele Edmund despre care se spune în mesaj, eu nu l-aş numi poveste de adormit copiii, ci un cavaler de temut.
- Regele Edmund, pfui! Spuse Miraz. Domnia ta crezi în toate poveștile acelea despre Peter și Edmund și ceilalți?
- Cred ce văd, Maiestate, răspunse Glozelle.
- Bun, n-are rost să vorbim despre asta, spuse Miraz. Cât despre provocarea la luptă, cred că toți avem aceeași părere, nu?
- Cred că da, Sire, răspunse Glozelle.
- Şi anume? Întebă Regele.

- Să refuzăm, fără îndoială, spuse Glozelle. Căci, deşi nu am fost acuzat niciodată de laşitate, trebuie să vă spun cinstit că nu mă trage inima deloc să lupt cu tânărul acela. Iar dacă fratele lui este (după cum se pare) Marele Rege, atunci înseamnă că este şi mai de temut decât el eu unul, preamărite Rege, nu vreau să am de-a face cu el.
- Mânca-te-ar ciuma! Strigă Miraz. Nu de astfel de sfaturi am nevoie. Crezi că te-am întrebat dacă să-mi fie teamă să lupt cu acest Peter (dacă există persoana asta)? Crezi că mă tem de el? Voiam să aflu ce crezi despre această problemă; dacă să ne aventurăm într-o asemenea luptă când avem un mare avantaj?
- Iar eu vă răspund, Maiestate, spuse Glozelle, că provocarea la luptă trebuie refuzată cu orice preţ. Se citeşte moartea pe chipul acestui cavaler ciudat.
- Iar începi! Spuse Miraz, de data asta furios de-a binelea. Vrei să mă faci să cred că eu stat la fel de laş ca Domnia ta?
- Maiestatea voastră poate spune ce dorește, spuse Glozelle supărat.
- Vorbeşti ca o babă, Glozelle, spuse Regele. Tu ce spui, Lord Sopespian?
- Nu acceptați, Sire, fu răspunsul acestuia. Motivul pe care îl are Maiestatea voastră este foarte bun. Puteți refuza fără a isca nici o discuție cu privire la curajul sau onoarea Maiestății voastre.
- Dumnezeule! Exclamă Miraz, sărind în picioare. Şi tu ţi-ai pierdut minţile azi? Crezi că îmi caut scuze ca să pot refuza? De ce nu-mi spui atunci în faţă că sunt un laş?

Conversația alunecase exact în direcția dorită de cei doi lorzi, așa că aceștia nu mai spuseră nimic.

- Înțeleg cum stau lucrurile, spuse Miraz după ce-i privi în ochi mult și bine. Sunteți fricoși ca niște iepuri și aveți neobrăzarea să vă imaginați că și eu sunt la fel. Motive să refuz! Auzi la ei! Scuze să nu accept să lupt! Ce sunteți voi, soldați? Sunteți Telmarinieni? Sunteți bărbați? Dacă refuz (după cum ar fi logic) o să credeți că mi-a fost frică; și o să le spuneți și altora asta. Am dreptate sau nu?
- Nici un bărbat de vârsta Maiestății voastre, spuse Glozelle, nu ar fi considerat laş fiindcă a refuzat să lupte cu un mare luptător în floarea vârstei.
- Deci nu numai că sunt un laş şi-un fricos, ci şi un bătrân ramolit cu un picior în groapă, urlă Miraz. O să vă spun cum stau lucrurile. Cu sfaturile

voastre femeieşti (evitând subiectul principal al problemei, după cum faceți de obicei) ați reuşit să faceți exact contrariul a ceea ce intenționați. Aveam de gând să refuz. Dar voi accepta. Mă auziți, accept! Nu mă voi lăsa insultat fiindcă v-a luat mințile nu știu ce magie sau trădare.

— Vă implorăm, Maiestate..., începu Glozelle, dar Miraz ieşise de-acum din cort și-l auziră spunându-i lui Edmund că acceptă.

Cei doi lorzi se priviră și chicotiră încet.

— Ştiam c-o să accepte dacă reuşim să-l scoatem din pepeni, zise Glozelle. Dar nu voi uita că m-a făcut laş. Va plăti pentru asta.

Fu mare agitație la Movila lui Aslan când aflară toți vestea. Edmund, împreună cu unul dintre căpitanii din armata lui Miraz marcască deja locul duelului, care era înconjurat de frânghii și țăruși. Doi Telmarinieni urmau să stea în două din colțuri și un al treilea în mijlocul uneia dintre laturi, ca martori la duel. Ceilalți trei martori, pentru celelalte două colțuri și cealaltă latură urmau să fie numiți de Marele Rege. Peter tocmai îi explica lui Caspian că nu-l poate numi pe el, deoarece lupta se dădea pentru dreptul lui la tron, când, dintr-o dată, se auzi o voce groasă, somnoroasă:

— Maiestatea voastră, vă rog!

Peter se întoarse; era cel mai bătrân dintre urșii grăsani.

- Vă rog mult, Maiestate, spuse, sunt urs.
- Fără îndoială, aș putea spune chiar că ești un urs bun, zise Peter.
- Da, spuse ursul. Urșii au avut întotdeauna dreptul să dea unul din martori la dueluri.
- Nu-l numiți, îi șopti Bunilă lui Peter. E bun la suflet, dar o să ne facă de râs pe toți. O s-adoarmă și o să-și sugă labele în fața dușmanilor.
- Da' n-am ce face, spuse Peter. Are dreptate. Urșii aveau acest privilegiu. Nu-mi dau seama cum de n-au uitat în toți anii ăștia, când atâtea alte lucruri au fost date uitării.
  - Vă rog, Maiestate, insistă ursul.
- Este dreptul vostru, zise Peter. Iar tu vei fi unul dintre martori. Dar ţine minte: nu care cumva să-ncepi să-ţi sugi labele!
  - Nu, sigur că nu, spuse ursul mirat peste măsură.
  - Tu nu vezi că și acum îți sugi o labă? Urlă Bunilă.

Ursul îşi scoase repede laba din gură şi pretinse că n-a auzit.

— Sire! Se auzi un glăscior ascuţit de undeva de jos.

- Ah, Pişpirici! Spuse Peter, după ce se uitase în sus şi în jos, la dreapta şi la stânga, cum faci atunci când te strigă un şoarece.
- Sire, spuse acesta, viața mea vă stă la dispoziție, dar onoarea îmi aparține. Sire, unul dintre oamenii mei este singurul trompetist din armata Maiestății voastre. Sperasem să ne trimiteți pe unul dintre noi ca sol. Sire, oamenii mei sunt tare mâhniți. Dacă ați vrea să mă numiți martor, poate că atunci le-ar mai trece din supărare.

De undeva de deasupra se auzi un zgomot puternic ca un tunet. Uriașul Strică-Vreme izbucnise într-unul din acele hohote de râs nu prea inteligente în care izbucnesc uriașii mai blânzi. Se controlă pe dată și-și luă un aer foarte serios în clipa în care Pișpirici descoperi de unde venise zgomotul.

- Mă tem că nu se poate, spuse Peter foarte serios. Există oameni cărora le este teamă de şoareci.
  - Am observat, Sire, spuse Pişpirici.
- Şi n-ar fi corect faţă de Miraz, continuă Peter, să aibă în faţa ochilor ceva care i-ar putea ştirbi din curaj.
- Maiestatea voastră este întruchiparea onoarei, spuse șoarecele făcând una din admirabilele sale plecăciuni, în această privință, gândim la fel. Mi sa părut c-am auzit pe cineva râzând. Dacă dorește cineva aici de față să râdă de mine, îi stau la dispoziție cu sabia oricând poftește.

Această remarcă fu urmată de o linişte stingheritoare pe care o întrerupse Peter:

- Uriașul Strică-Vreme, ursul și centaurul Vifor-din-Vale vor fi martorii din partea noastră. Lupta va începe la ora două după-amiaza. Masa la ora douăsprezece fix.
- Ascultă, îi spuse Edmund după ce plecară de acolo. Sper c-o să fie bine. Adică, o să-l baţi, nu?
  - De-asta lupt cu el, să văd dacă pot, îi răspunse Peter.

Capitolul 14

TOATĂ LUMEA ARE DE LUCRU.

Cu puţin timp înainte de ora două, Bunilă şi bursucul se aflau, împreună cu celelalte creaturi, la marginea pădurii, de unde se uitau la strălucitoarea armată a lui Miraz, care stătea la o distanță de numai câţiva metri. Între ei şi armată fusese pregătit un loc în formă de pătrat, acoperit cu iarbă, pentru duel. În două din colţuri, stăteau Glozelle şi Sopespian cu sabia scoasă din teacă, în celelalte două colţuri erau uriaşul Strică-Vreme şi ursul grăsan care, în ciuda a ceea ce i se spusese, îşi sugea labele şi arăta, ca să vă spun sincer, tare prostuţ. În schimb, Vifor-din-Vale, în partea dreaptă, nemişcat cu excepţia momentelor în care izbea cu copita în iarbă, arăta cu mult mai impunător decât baronul Telmarinian care stătea chiar în faţa lui, pe partea stângă. Peter tocmai dăduse mâna cu Edmund şi cu doctorul, iar acum se îndrepta spre locul unde urma să aibă loc lupta. Era ca în momentul de dinaintea începerii unei curse importante, doar că toţi erau cu mult mai tensionaţi.

- Ce n-aş da să fi apărut Aslan înainte de asta! Spuse Bunilă.
- Şi eu, spuse Mâncă-trufe. Dar ia uită-te în spate!
- Doamne! Mormăi piticul după ce se întoarse. Ce sunt? Oameni uriași oameni frumoși seamănă cu niște zei, zeiţe şi uriași. Sunt sute şi mii, ne înconjoară. Ce sunt?
- Sunt driade, hamadriade şi spirite ale pădurii, spuse Mâncă-trufe. Aslan le-a trezit din somn.
- Ne vor fi de folos dacă duşmanii încearcă vreo şmecherie. Dar pe Marele Rege n-au cum să-l ajute dacă Miraz se va dovedi mai bun spadasin. Bursucul nu răspunse, fiindcă exact atunci Peter şi Miraz intrau pe teren venind din direcții opuse; purtau amândoi cămaşă din zale, coif şi scut. Se apropiară. Când fură suficient de aproape, făcură o plecăciune şi apoi îşi

spuseră ceva, dar ceilalți nu putură auzi nimic. În clipa următoare, cele două săbii scânteiau în lumina soarelui. O secundă se auzi și zăngănitul acestora, dar fu acoperit imediat de strigătele celor două armate care urlau ca la un meci de fotbal:

— Bine, Peter, bravo! Strigă Edmund când îl văzu pe Miraz dând înapoi un pas şi jumătate. Du-te după el, repede!

Peter chiar aşa şi făcu, şi, timp de câteva secunde, lupta părea să fi fost câştigată. Dar apoi Miraz îşi adună toată puterea şi începu să se folosească din plin de înălţimea şi de greutatea sa.

- Miraz! Miraz! Regele! Regele! Se auzi strigătul Telmarinienilor. Caspian și Edmund păliră, speriați.
- Peter a primit câteva lovituri groaznice, spuse Edmund.
- Hei! Exclamă Caspian. Ce se-ntâmplă?
- Se îndepărtează unul de altul, spuse Edmund. Sunt puţin obosiţi, cred. Fii atent! Uite, încep iar, de data asta mai ştiinţific. Se învârtesc în cerc, îşi tatonează punctele slabele.
- Mă tem că Miraz ăsta ştie ce-are de făcut, mormăi doctorul. Dar nici nu termină bine de spus, că vechii namieni izbucniră în urale asurzitoare, începură să bată din palme şi să-şi arunce glugile în aer.
- Ce s-a întâmplat? Ce s-a întâmplat? Întrebă doctorul. Bătrânii mei ochi nu au putut vedea.
- Marele Rege l-a lovit la subsuoară, îi spuse Caspian, care mai bătea încă din palme. Exact pe lângă cămaşă. Prima lovitură!
- Dar acum e din nou rău, spuse Edmund. Peter nu-şi foloseşte scutul cum trebuie. Cred că e rănit la braţul stâng.

Şi chiar aşa şi era. Toţi putură vedea că Peter nu-şi poate folosi braţul. Strigătele Telmarinienilor se înteţiră.

- Ai văzut mai multe dueluri decât mine, spuse Caspian. Crezi că mai are vreo şansă acum?
- Dragul meu, spuse Edmund, cred că s-ar putea. Cu mult noroc.
- Nu trebuia să-l lăsăm, spuse Caspian.

Dintr-o dată încetară toate strigătele. O clipă, Edmund nu înțelese ce se întâmplă. Apoi spuse:

— Ah, acum înțeleg. Au hotărât să se odihnească amândoi. Vino, doctore. Noi doi s-ar putea să putem face ceva pentru Marele Rege.

Alergară spre teren și Peter le ieși în întâmpinare.

- S-a lăsat cu toată greutatea umărului pe scutul meu ca un bolovan şi mi-a intrat marginea scutului în încheietura mâinii. Nu cred că e ruptă, poate doar scrântită. Dacă m-aţi putea bandaja foarte strâns cred că m-aş descurca. În timp ce-l bandajau, Edmund îl întrebă pe Peter:
  - Cum ţi se pare Miraz?
- E dur, răspunse Peter. Foarte dur. Am ceva şanse dacă reuşesc să-l ţin departe până când se întoarce împotriva lui propria-i greutate. Ca să fiu sincer, altfel nu văd cum aş putea câştiga. Spune-le celor de acasă că-i iubesc, Ed, dacă mă omoară. Uite-l intrând din nou pe teren. Adio, prietene. La revedere, doctore. Şi Ed, spune-i ceva drăguţ din partea mea lui Bunilă. A fost nemaipomenit.

Edmund nu mai putea vorbi. Se întoarse cu doctorul la locul lor cu inima strânsă.

Dar runda aceasta fu mai bună. Peter părea că se poate folosi de scut şi, în mod clar, se folosea foarte bine de picioare. Parcă juca leapşa cu Miraz, ţinându-l la distanţă, schimbându-şi locul, dându-i de furcă.

- Laşule! Huiduiră Telmarinienii. De ce nu lupți? Ce, nu-ți place? Credeam c-ai venit să lupți, nu să dansezi. Pfui!
  - Sper că nu-i bagă în seamă, spuse Caspian.
  - Oh, nu Peter, spuse Edmund. Nu-l cunoști. Oh! Făcu el.

Miraz reuşise în cele din urmă să-l lovească pe Peter peste coif. Băiatul se dezechilibră, alunecă într-o parte şi căzu pe un genunchi. Urletul Telmarinienilor se auzi ca urletul mării.

— Acum, Miraz! Urlau. Acum! Repede! Repede! Omoară-l!

Dar nu era nevoie să-i spună uzurpatorului ce să facă. Acesta era deja călare pe Peter. Văzând sabia coborând spre Peter, Edmund îşi muşcă buza până când îi dădu sângele. Slavă cerului! Îl lovi în umărul drept. Cămaşa din zale făcută de pitici era rezistentă şi sabia nu reuşi să pătrundă prin ea.

- Dumnezeule mare! Strigă Edmund. S-a ridicat. Lovește, Peter!
- N-am văzut ce s-a întâmplat, spuse doctorul. Cum a reuşit?
- L-a apucat pe Miraz de braţ în timp ce voia să-l lovească, spuse Bunilă, ţopăind de bucurie. Ăsta da, bărbat! Ia braţul adversarului drept scară. Marele Rege! Marele Rege! Trăiască Vechea Namie!
  - Uitaţi-vă! Spuse Mâncă-trufe. Miraz s-a înfuriat. E bine.

Lupta era acum pe viață și pe moarte: loviturile veneau una după alta încât părea imposibil să nu fie ucis unul dintre ei până la urmă. Pe măsură ce

lupta devenea mai aprigă, strigătele încetară aproape de tot Spectatorii priveau cu sufletul la gură. Era îngrozitor și, în același timp, magnific.

Se auzi un strigăt puternic din tabăra vechilor namieni. Miraz era la pământ – nu-l lovise Peter, se împiedicase el de un smoc de iarbă. Peter făcu un pas înapoi, lăsându-l să se ridice.

"Of, fir-ar să fie, fir-ar să fie, fir-ar să fie, îşi spuse Edmund în sinea lui. De ce trebuie să fie atât de corect? Bănuiesc că aşa trebuie. Aşa e când eşti Cavaler şi, pe deasupra şi Mare Rege. Bănuiesc că aşa i-ar plăcea lui Aslan. Dar bruta aia o să se ridice iar într-o clipă şi atunci..."

Dar "bruta aia" nu se ridică. Lorzii Glozelle și Sopespian știau ce au de făcut. Cum îl văzură pe Rege căzut la pământ săriră pe teren strigând:

— Trădare! Trădare! Trădătorul l-a lovit pe la spate în timp ce zăcea neajutorat. La luptă! La luptă, Telmar!

Peter nu înțelegea ce se întâmplă. Văzu doi bărbați repezindu-se spre el cu sabia scoasă. Apoi, cel de-al treilea Telmarinian sări și el pe teren în stânga lui.

— La luptă, Namia! Trădare! Strigă Peter.

Dacă l-ar fi atacat toți trei în același timp, Peter nu ar mai fi putut face nimic. Dar Glozelle se opri să-și înjunghie propriul Rege care zăcea mort.

— Asta e pentru insulta de azi-dimineață, spuse în şoaptă în timp ce înfigea sabia în Miraz.

Peter se întoarse spre Sopespian şi, dintr-o singură lovitură, îi zbură capul. Edmund era acum lângă el, strigând:

— Namia, Namia! Leul!

Întreaga armată a Telmarinienilor venea spre ei. Uriașul făcu un pas înainte și se aplecă, pregătindu-și bâta. Centaurii atacară. Zbârrr! Se auziră săgețile piticilor care le treceau pe deasupra capului. Bunilă lupta undeva în stânga lui Peter. Începuse o adevărată bătălie.

— Întoarce-te, Pişpirici, prostule! Strigă Peter. Au să te omoare. Şoarecii n-au ce căuta aici.

Dar micuţele creaturi ridicole dansau printre picioarele oştenilor, lovind cu săbiile. Mulţi Telmarinieni simţiră în ziua aceea cum piciorul le este dintr-o dată străpuns de zeci de ace; începeau să ţopăie într-un picior, blestemând durerea şi adeseori cădeau la pământ. Când cădeau, îi terminau şoarecii. Dacă reuşeau să se ţină pe picioare, îi termina altcineva.

Dar nici nu începuse bine lupta când vechii namieni văzură că inamicul o ia la fugă. Luptători de temut se făcură albi ca varul nu de teama de vechilor namieni, ci de ceva ce vedeau venind din spatele acestora, îşi aruncară armele la pământ, urlând:

— Pădurea! Pădurea! E sfârșitul lumii!

Dar curând nici strigătele acestora şi nici zgomotul armelor nu se mai putură auzi; ambele fură acoperite de urletul copacilor treziți la viață care o porniră printre rândurile armatei lui Peter şi apoi pe urmele Telmarinienilor. Ați stat vreodată la marginea unei păduri, pe o movilă mai înaltă, când bătea cu furie un vânt sălbatic într-o seară de toamnă? Imaginați-vă zgomotul acela. Şi apoi imaginați-vă că pădurea, în loc să rămână pe loc, se repede spre voi; şi că nu mai e alcătuită din copaci, ci din oameni uriași, care însă arată a copaci, fiindcă brațele lor lungi se unduie ca ramurile, iar când dau din cap se scutură de frunze. Cam asta vedeau Telmarinienii. Chiar și namienii erau uşor speriați. În numai câteva minute, toți oamenii lui Miraz fugeau spre Marele Fluviu, sperând să poată trece podul către Beruna, unde să se apere din spatele meterezelor și al porților închise.

Ajunseră la fluviu, dar nici urmă de pod. Dispăruse de pe-o zi pe alta. Îi cuprinse pe toți panica și groaza, așa că se predară.

Dar ce se întâmplase cu podul?

În dimineața aceea, devreme, după numai câteva ore de somn, trezindu-se, fetele îl văzură pe Aslan stând în fața lor; acesta le spuse:

— Va fi sărbătoare.

Se şterseră la ochi şi se uitară în jur. Copacii nu mai erau acolo, dar îi văzură avansând spre Movila lui Aslan. Bacchus şi bacantele – fetele lui nebunatice şi fioroase – şi Silenus erau încă acolo. Lucy, complet odihnită, sări în picioare. Toată lumea era trează, toată lumea râdea şi se auzea cântec de fluier; fură înconjurați de animale, nu animale cuvântătoare, care veneau din toate direcțiile.

- Ce se întâmplă, Aslan? Îl întrebă Lucy, cu ochii dansând şi cu picioarele gata să înceapă şi ele să danseze.
  - Veniţi, copii, le spuse. Urcaţi-vă pe spinarea mea!
- Oh, minunat! Strigă Lucy şi amândouă fetele se urcară pe spinarea aurie şi caldă, aşa cum mai făcuseră cu nu se ştie câți ani în urmă. Apoi, întreaga adunare o porni la drum, cu Aslan în frunte, cu Bacchus şi cu bacantele

zburdând, fugind şi făcând tumbe şi cu animalele dând din coadă în jurul lor. Silenus şi măgarul lui încheiau alaiul.

O luară un pic la dreapta, coborâră o pantă abruptă şi se treziră în faţa Podului de la Beruna. Înainte să-l traverseze, însă, zăriră ieşind din apă un cap mare, ud, cu barbă, mai mare decât al unui bărbat, cu o cunună din trestie, îşi ridică privirea spre Aslan şi spuse:

- Stai, Stăpâne. Dezleagă-mi lanţurile!
- Cine mai e şi ăsta? Întrebă Susan în şoaptă.
- Cred că e zeul fluviului. Taci! Îi spuse Lucy.
- Bacchus, spuse Aslan, eliberează-l din lanţuri! "Cred că se referă la pod", se gândi Lucy.

Şi chiar aşa şi era. Bacchus şi oamenii lui porniră prin apa nu prea adâncă şi, un minut mai târziu, se întâmplă unul din cele mai ciudate lucruri. Pe piloţii podului începu să crească iederă cu viteza cu care se întinde focul; acoperi pietrele, le crăpă, le sparse, le despărţi. Timp de o clipă, pereţii podului se transformară în garduri vii de gherghină, iar apoi dispărură; întreg podul se prăbuşi în apă. Chefliii traversară apa mergând, înotând sau dansând, în hohote de râs, strigând şi stropindu-se cu apă.

— Ura! Acum este iar Vadul de la Beruna! Strigară fetele.

O dată ajunși pe celălalt mal, o porniră spre oraș.

Toată lumea de pe străzi o lua la fugă când îi vedea. Prima clădire la care ajunseră era o școală: o școală de fete, unde o mulţime de namiene, cu părul strâns la spate, cu gulere scrobite și ciorapi groși în picioare aveau oră de istorie. "Istoria" care se preda în Namia în timpul domniei lui Miraz era mai plictisitoare decât povestea cea mai adevărată pe care aţi citit-o vreodată şi mai puţin adevărată decât cea mai extraordinară poveste de aventuri.

- Gwendolen, dacă nu eşti atentă, spuse învățătoarea şi dacă te mai uiți pe fereastră, o să-ți scad nota la purtare cu un punct.
  - Dar, domnişoară Prizzle, vă rog..., începu Gwendolen.
  - Ai auzit ce-am spus, Gwendolen? O întrebă domnișoara Prizzle.
  - Dar, domnişoară Prizzle, spuse Gwendolen, e un LEU!
- O să-ţi scad două puncte fiindcă vorbeşti prostii, spuse domnişoara Prizzle. Iar acum...

Fu însă întreruptă de un răget. Ferestrele clasei fură năpădite de iederă. Pereții deveniră verzi (de un verde-lucitor), iar în locul tavanului erau acum crengi înfrunzite. Domnișoara Prizzle se trezi stând pe iarbă într-o poiană.

Se prinse de catedră ca să nu cadă şi descoperi că aceasta se transformase într-o tufă de trandafir. Oameni sălbatici, cum nu-şi imaginase niciodată c-ar putea exista, stăteau acum grămadă în jurul ei. Apoi îl văzu pe Leu, urlă şi o luă la fugă şi împreună cu ea o luă la fugă toată clasa, în mare majoritate fetițe scunde şi îndesate, încrezute şi cu picioarele groase. Gwendolen ezită.

- Vrei să rămâi cu noi, draga mea? O întrebă Aslan.
- Pot? Mulţumesc, mulţumesc, spuse Gwendolen. Şi pe dată începu să danseze cu două dintre menade, care o luară de mâini şi porniră cu ea întrun dans vesel, ajutând-o, în acelaşi timp, să se debaraseze de unele haine care o incomodau.

Oriunde mergeau în orașul Beruna, cei mai mulți oameni o luau la fugă, dar unii li se alăturau. Când ieşiră din oraș, grupul lor era mai numeros și mai vesel.

Merseră peste câmpurile de pe malul stâng al apei. Animalele de la ferme le ieșeau în întâmpinare și li se alăturau. Măgăruși bătrâni și triști, care nu cunoscuseră nici o bucurie până atunci, întinereau dintr-o dată. Câinii rupeau lanţurile în care erau ţinuţi. Caii izbeau căruţele la care erau înhămaţi până le făceau bucăţi și apoi veneau la trap să li se alăture, împrăştiind noroiul şi nechezând.

La o fântână dintr-o curte văzură un bărbat care bătea un băiat. Băţul cu care-l bătea se transformă pe dată într-o floare. Omul încercă să o rupă, dar aceasta i se lipi de mână. Braţul i se tranformă într-o ramură, corpul într-un trunchi de copac, iar picioarele îi prinseră rădăcini. Băiatul, care până atunci plânsese, pufni în râs şi plecă şi el cu ei.

Într-un orășel aflat la jumătatea distanței dintre Beruna și Barajul Castorilor, la locul unde se întâlneau două ape, ajunseră la altă școală unde o fată istovită le preda matematica unor băieți care semănau cu niște porci. Fata își ridică privirea spre fereastră și, văzându-i venind și cantând veseli pe stradă, i se umplu inima de bucurie. Aslan se opri chiar în dreptul ferestrei și se uită la ea.

- Oh, nu, nu! Spuse fata. Mi-ar plăcea foarte tare. Dar n-am voie, trebuie să-mi fac treaba. Iar copiii s-ar speria foarte tare dacă te-ar vedea.
- Ne-am speria? Întrebă un băiat care semăna cel mai tare cu un porc. Cu cine vorbeşte pe fereastră? Haideţi să-i spunem inspectorului că vorbeşte cu oameni pe fereastră în loc să-şi ţină lecţia.

— Hai să vedem cine e, spuse un alt băiat și veniră cu toții buluc la fereastră.

Dar, în clipa în care chipurile lor răutăcioase apărură în dreptul ferestrei, Bacchus scoase un strigăt de euan, eu-oi-oi-oi-oi și băieții începură să urle de groază și să se calce în picioare, încercând să fugă spre ușă sau să sară pe fereastră. Mai târziu, s-a povestit (nu știu dacă e adevărat sau nu) că băieții aceia nu au mai fost văzuți niciodată; în schimb, în acea parte a țării apărură mulți porci pe care nu-i văzuse nimeni înainte.

— Acum, dragă Inimioară, îi spuse Aslan profesoarei.

Iar aceasta sări pe geam și se duse cu ei.

La Barajul Castorilor traversară din nou apa, astfel că acum mergeau din nou pe malul sudic, avansând spre est. Ajunseră la o căsuţă în pragul căreia stătea un copil care plângea.

— De ce plângi, dragul meu? Îl întrebă Aslan.

Copilul, care nu văzuse niciodată nici o poză cu lei, nu se sperie.

— Mătuşa mea e tare bolnavă, spuse. O să moară.

Aslan vru să intre în casă, dar uşa era prea mică.

După ce-şi vârî capul pe uşă, împinse cu umerii (Lucy şi Susan căzură în clipa asta) şi ridică întreaga casă, care căzu şi se făcu bucăți. În patul care era acum în aer stătea o bătrânică; părea să aibă sânge de pitic. Fusese pe cale de a păşi în împărăția morții, dar, când deschise ochii şi văzu chipul luminos al leului care-o privea fix, nici nu strigă şi nici nu leşină de frică.

- Oh, Aslan! Exclamă. Eram sigură că-i adevărat. Am așteptat clipa asta toată viața. Ai venit să mă iei?
- Da, draga mea, spuse Aslan. Dar de data asta nu în călătoria cea lungă. Auzindu-l, chipul palid al femeii prinse culoare, ca lumina roşiatică a răsăritului ce se strecoară pe sub un nor. Ochii îi deveniră mai strălucitori, se ridică în pat şi spuse:
- Hei, mă simt mai bine. Cred că aş putea mânca micul-dejun dimineaţa asta.
- Poftim, măicuţă, îi spuse Bacchus, care umplu o cană cu apă din fântână și i-o dădu.

Numai că în cană nu era apă, ci vin din cel mai bun, roşu ca strugureii, gros ca uleiul, răcoritor ca rouă şi care te încălzea ca un ceai fierbinte.

— Ce i-ai făcut fântânii noastre? Întrebă bătrâna. E o schimbare tare bună, zău așa.

Şi sări din pat.

- Suie-te în spatele meu, îi spuse Aslan. Se întoarse apoi spre Susan şi Lucy:
  - Voi, Reginelor, o să mergeți pe jos.
  - Nu ne deranjează, spuse Susan. Şi cele două fete o porniră pe jos.

Şi tot sărind şi dănţuind şi cântând, cu muzică şi râsete şi urlete, lătrând şi nechezând, ajunseră, în cele din urmă, la locul unde oastea lui Miraz tocmai îşi preda armele, iar cea a lui Peter, cu armele în mâini, încă gâfâind, îi înconjuraseră şi-i priveau acum cu chipuri severe, dar vesele. Nici nu ajunseră bine că bătrâna sări de pe spinarea lui Aslan şi alergă spre Caspian, îmbrăţişându-l. Era bătrâna lui doică.

## Capitolul 15

## ASLAN DESCHIDE O UŞĂ.

Când îl văzură pe Aslan, soldații Telmarinieni se făcură pământii la față, începură să le tremure genunchii şi mulți dintre ei căzură cu fața la pământ. Nu credeau în lei, așa că acum fură cuprinși de teamă. Chiar și piticii roșcovani, care știau că le este prieten, rămaseră cu gura căscată și nu mai putură scoate nici o vorbă. Unii dintre piticii negri, care fuseseră de partea lui Sfrederic, încercară să stea la depărtare de leu. Dar toate animalele cuvântătoare săriră în întâmpinarea lui, torcând, chiţcăind şi mormăind de bucurie, atingându-l cu coada, frecându-se de el, atingându-l, plini de respect, cu nasul şi alergând de colo-colo pe sub leu ori printre picioarele acestuia. Dacă aţi văzut vreodată un pisoiaş care se pisiceşte pe lângă un câine mare pe care-l cunoaște și-l îndrăgește, atunci o să vă puteţi imagina uşor cum se purtau animalele cu leul. Apoi Peter, urmat de Caspian, își făcu drum prin mulţimea de animale.

— Acesta este Caspian, domnule, spuse.

Caspian îngenunche și sărută laba leului.

- Bine-ai venit, Prințe, spuse Aslan. Te simți în stare să preiei conducerea Namiei?
- Eu... Cred că nu, domnule, spuse Caspian. Sunt un copil.
- Bine, spuse Aslan. Dacă te-ai fi simţit în stare, asta ar fi fost dovada că nu eşti. Drept care, sub conducerea noastră şi a Marelui Rege, vei fi Rege al Namiei, Stăpân al castelului Cair Paravel şi împăratul Insulelor Îndepărtate. Tu şi toţi urmaşii tăi, în vecii vecilor. Iar încoronarea... Dar ce se întâmplă?

Chiar în clipa aceea văzură o mică procesiune care se apropia – unsprezece șoareci, dintre care șase duceau o targă făcută din crengi, nu mai mare decât un atlas. Nimeni nu mai văzuse șoareci mai copleşiți de durere decât aceștia. Erau plini de noroi, unii dintre ei și de sânge, aveau urechile pleoștite, iar cozile plecate li se târau prin iarbă; conducătorul lor cânta la fluierul lui subțirel un cântec trist. Pe targă zăcea ceva ce părea puțin mai mare decât o grămăjoară de blană; era Pişpirici. Mai răsufla încă, dar era mai mult mort decât viu, plin de răni, cu o lăbuță strivită și, în loc de coadă, avea acum un bandaj.

— Lucy, spuse Aslan.

Lucy scoase sticluţa de diamant pe dată. Şi, deşi nu era nevoie de mai mult de o picătură pentru a vindeca fiecare rană a lui Pişpirici, acestea erau atât de numeroase încât se lăsă o tăcere îndelungă, încărcată de nelinişte, până când Lucy reuşi să termine, iar conducătorul şoarecilor sări de pe targă, îşi duse mâna la teacă, iar cu mâna cealaltă îşi aranjă mustaţa. Făcu o plecăciune.

— Salutare, Aslan! Se auzi vocea lui ascuţită. Am onoarea...

Dar aici se opri brusc, îşi dăduse seama că nu mai are coadă – poate că Lucy uitase de ea ori poate că licoarea ei putea vindeca rănile, dar nu putea face ca unele lucruri să crească la loc. Pişpirici observă că nu mai are coadă în timp ce făcea plecăciunea; probabil că din pricina asta se dezechilibra puţin. Se uită peste umărul drept. Cum nu-şi vedea coada, îşi întinse gâtul şi mai tare, până când îşi întoarse umerii apoi întreg corpul. Dar nici aşa nu-şi putu vedea coada îşi întinse din nou gâtul, uitându-se peste umăr, cu acelaşi rezultat. Numai după ce se întoarse cu totul îşi dădu seama de crudul adevăr.

- Sunt uluit, îi spuse Pişpirici lui Aslan. Nu ştiu ce să spun. Trebuie să vă implor să mă iertați că apar aşa în fața Domniei voastre.
  - Îţi stă bine, Micuţule, îi spuse Aslan.
- Totuşi..., răspunse Pişpirici, dacă s-ar putea face ceva... Maiestatea sa, poate? Întrebă, făcând o plecăciune în fața lui Lucy.
  - Da' de ce-ți trebuie coada? Îl întrebă Aslan.
- Domnule, spuse şoarecele, pot mânca, pot dormi şi pot muri pentru Regele meu fără coadă. Dar coada este onoarea şi gloria unui şoarece.
- M-am întrebat uneori, prietene, spuse Aslan, dacă nu te gândeşti prea mult la onoare.

— Cel mai Mare dintre Regi, spuse Pişpirici, daţi-mi voie să vă amintesc că nouă, şoarecilor, ne-a fost hărăzit să fim mai mici şi dacă nu ne-am apăra demnitatea, unii (care se cred mai buni fiindcă sunt mai mari) şi-ar permite unele glume foarte nepotrivite la adresa noastră. De aceea am făcut tot posibilul să aduc la cunoştinţa tuturor că toţi cei care nu vor să aibă de-a face cu sabia mea trebuie să nu vorbească în prezenţa mea despre capcane sau brânză prăjită ori despre lumânări; nu, domnule, nici chiar cel mai înalt prost din Namia!

Se uită fioros spre Strică-Vreme, dar uriașul, care era mereu cu o fază în urmă, nu înțelesese încă despre ce se vorbește jos, la picioarele lui, așa că nu spuse nimic.

- De ce şi-au scos oamenii tăi săbiile, dacă nu te superi? Întrebă Aslan.
- Dacă nu-i este cu supărare Maiestății sale, spuse un al doilea șoarece, pe nume Şipirel, suntem pregătiți să ne tăiem și noi coada dacă Şeful nostru este condamnat să rămână fără coadă. Nu vom accepta rușinea de a avea o onoare care îi este refuzată Marelui Şoarece.
- Ah! Urlă Aslan. M-aţi convins. Aveţi o inimă de aur. Nu de dragul demnităţii tale, Pişpirici, ci pentru dragostea pe care ţi-o poartă oamenii tăi şi mai cu seamă pentru bunătatea pe care mi-au arătat-o cu mult timp în urmă, când au ros sforile cu care eram legat de Masa de Piatră (deşi aţi uitat, atunci aţi devenit şoareci cuvântători), îţi vei primi din nou coada.

Nici nu terminase bine de vorbit Aslan, că Pişpirici avea din nou coada la locul ei. Apoi, la ordinul lui Aslan, Peter îl făcu pe Caspian Cavaler al Ordinului Leului, iar Caspian, de îndată ce fu făcut cavaler, îi făcu şi el, la rândul său, cavaleri pe Mâncă-trufe, pe Bunilă şi pe Pişpirici; pe doctorul Cornelius îl numi Lord Cancelar şi pe ursul Grăsunilă martor oficial la dueluri. Urmară aplauze.

După aceasta, oștenii Telmarinieni fură conduși, ferm, dar fără îmbrâncituri ori lovituri, în orașul Beruna, unde fură închiși și unde li se dădu carne de vită și bere. Făcură mare caz la traversarea apei fiindcă le era teamă de apa curgătoare tot așa cum le era teamă de păduri și de animale. Dar, în cele din urmă, se potoliră; și urmă partea cea mai plăcută a zilei.

Lucy, care stătea lângă Aslan şi se simțea nemaipomenit de bine, se întreba ce-or fi făcând copacii. La început, i se păru că dansau; se roteau, încet, în două cercuri, în unul de la dreapta la stânga, iar în celălalt de la stânga la dreapta. Apoi observă că aruncau întruna ceva în mijlocul cercurilor.

Uneori, avea impresia că îşi taie lungi şuviţe de păr; alteori i se părea că îşi rup bucăţele din degete – dar, în acest caz, însemna că aveau multe degete şi că nu-i durea când şi le rupeau. Dar, orice-o fi fost ceea ce aruncau pe jos, în clipa în care ajungea pe pământ, se transforma în beţe uscate sau vreascuri. După care apărură vreo trei sau patru pitici roşcovani cu nişte cutiuţe cu iască şi dădură foc grămezii, care la început pârâi apoi fu cuprinsă de flăcări şi, în cele din urmă, începu să ardă ca un adevărat foc într-o noapte de vară. Se aşezară toţi în cerc în jurul focului.

Apoi, Bacchus, Silenus şi menadele porniră un dans cu mult mai sălbatic decât cel al copacilor; nu era un dans de petrecere şi nici un spectacol (deşi era foarte frumos), ci un dans magic al abundenței; locurile pe care le atingeau cu mâinile ori le loveau cu picioarele se umpleau de bucate de ospăţ: mâncăruri de carne ce umpleau poiana cu mirosuri delicioase, prăjituri din făină de grâu şi prăjituri din făină de ovăz, miere, diferite feluri de zahăr, de toate culorile, smântână groasă ca mămăliga, piersici, nectarine, rodii, pere, struguri, căpşuni, zmeură – piramide şi grămezi întregi de fructe. Apărură apoi, în cupe şi pocale mari din lemn, decorate cu iederă, vinurile; închise la culoare şi groase, ca siropul de dude, ori rozalii ca jeleul, vinuri gălbui şi verzi, gălbui-verzui ori verzi-gălbui.

Pentru oamenii-copaci, însă, fură pregătite altfel de bucate. Când o văzu pe cârtiţa lopătăreasa împreună cu celelalte cârtiţe dând la o parte iarba în locurile pe care li le indicase Bacchus, Lucy îşi dădu seama că arborii urmau să mănânce pământ; se cutremură. Dar, când văzu ce fel de pământuri li se pregăteau pentru ospăţ, îşi schimbă părerea. Începură cu un lut maroniu care arăta a ciocolată. Semăna, de fapt, atât de tare cu ciocolata, încât Edmund gustă o bucăţică, dar nu-i plăcu deloc. După ce li se astâmpără foamea cât de cât cu lutul ăsta, copacii trecură la un fel de pământ ca acela pe care-l puteţi vedea în Somerset, aproape roz.

Spuneau că e mai uşor şi mai dulce, în loc de brânză, primiră un pământ cretos, apoi trecură la prăjituri din cele mai delicate făcute din pietricelele cele mai fine şi pudrate cu nisip argintiu. Tufişurile băură puţin vin după care deveniră foarte vorbăreţe.

Cei mai mulți copaci însă își astâmpărară setea cu un amestec de rouă și apă de ploaie, înmiresmat cu flori de pădure și asezonat cu gust de aer din norii cei mai delicați.

Aslan îi ospătă pe Namieni până după asfinţitul soarelui; sclipeau pe cer primele stele, iar focul, care era acum mai puţin zgomotos şi mai puternic, strălucea ca un far călăuzitor în pădurea întunecoasă; Telmarinienii speriaţi îl vedeau din depărtare şi se întrebau ce-o fi. Lucrul cel mai plăcut la această petrecere era că nimeni nu pleca; treptat, pe măsură ce conversaţia devenea mai liniştită şi mai calmă, unul câte unul începură să moţăie până când adormiră de-a binelea, cu picioarele spre foc şi înconjuraţi de prieteni, până când se făcu linişte de jur-împrejurul focului şi se putu auzi din nou susurul apei care curgea peste pietrele Vadului de la Beruna. Dar toată noaptea Aslan şi Luna se priviră cu ochi veseli.

A doua zi, fură trimiși soli (majoritatea veverițe și păsări) în întreaga țară cu o proclamație către Telmarinieni – firește și către cei care erau prizonieri la Beruna. Li se spunea că acum Regele Namiei este Caspian și că Namia va aparține de acum încolo în egală măsură animalelor cuvântătoare, piticilor, driadelor, faunilor și altor creaturi, precum și oamenilor. Toți cei care doreau să rămână trebuia să accepte acest lucru; dar, celor cărora nu le surâdea ideea, Aslan le oferea un alt teritoriu. Toți cei care doreau să meargă în acest teritoriu erau chemați să se întâlnească cu Aslan și cu Regii la Vadul de la Beruna peste cinci zile, la amiază. Nu e greu de imaginat că asta i-a pus pe Telmarinieni pe gânduri. Unii dintre ei, mai cu seamă cei tineri, auziseră, cum auzise şi Caspian, poveşti despre vremurile de-odinioară şi fură încântați că era din nou ca atunci; începuseră deja să se împrietenească cu celelalte creaturi. Aceștia hotărâră să rămână în Namia, dar cei mai mulți dintre cei în vârstă, mai cu seamă cei care fuseseră persoane de vază în timpul lui Miraz, erau bosumflați și n-aveau nici un chef să trăiască într-o țară în care nu mai puteau fi conducători.

- Auzi, să trăiesc aici cu fel de fel de animale! Şi să nu-mi fie teamă, spuneau unii.
- Sunt şi stafii, adăugau alţii, cutremurându-se. Fiindcă, de fapt, ce sunt driadele alea? E periculos.

Erau foarte neîncrezători.

— N-am încredere în ei, spuneau, în orice caz, nu în leul ăla. N-o să-şi ţină ghearele departe de noi prea multă vreme. O să vedeţi.

După care începură să aibă suspiciuni în legătură cu noul teritoriu.

— O să ne ducă în vizuina lui şi-o să ne mănânce unul câte unul, mormăiau.

Şi cu cât vorbeau mai mult cu atât deveneau mai supăraţi şi mai suspicioşi. Dar, în ziua convenită, apărură mai mult de jumătate dintre ei.

Aslan poruncise ca în capătul poienii să fie așezați doi pari, puțin mai înalți decât un stat de om, la depărtare de un metru unul de celălalt. Deasupra lor fu legată o bucată subțire de lemn care le unea; semăna cu o uşă dinspre nicăieri spre nicăieri; în fața acesteia se afla Aslan, avându-l în dreapta lui pe Caspian şi la stânga pe Peter. În jurul lor se aflau Susan şi Lucy, Bunilă și Mâncă-trufe, Lordul Cornelius, Vifor-din-Vale, Pișpirici și alții. Copiii și piticii se folosiseră din plin de ceea ce găsiseră prin șifonierele din castelul lui Miraz, care era acum al lui Caspian; îmbrăcați în mătăsuri și haine aurii, cu pânzeturi albe ca zăpada ce se zăreau prin mânecile despicate, în cămăși din zale argintii, cu teaca săbiilor împodobită cu nestemate, purtând coifuri aurii sau pălării cu pană, erau atât de strălucitori încât îți luau ochii. Chiar și animalele purtau lanțuri groase la gât. Cu toate acestea, nimeni nu se uita la ei. Aurul coamei lui Aslan, strălucitor și neted, era mai frumos decât orice altceva. Ceilalți vechi namieni stăteau de o parte și de alta a poienii, în capătul celălalt erau Telmarinienii. Soarele strălucea puternic, iar steagurile fluturau în vânt.

- Oameni ai Telmarului, începu Aslan, care doriți să mergeți pe un alt teritoriu, ascultați-mă! Vă voi trimite în țara voastră pe care eu o știu, dar voi nu.
- Nu ne mai amintim cum era Telmar. Nu mai ştim unde este. Nu ştim cum e acolo, mormăiră Telmarinienii.
- Aţi venit în Namia din Telmar, spuse Aslan. Dar şi în Telmar veniserăţi din altă parte. Voi nu aparţineţi acestei lumi. Aţi venit aici cu multe generaţii în urmă din lumea din care vine şi Regele Peter.

Auzind aceasta, jumătate din Telmarinieni începură să se văicărească.

- Ai văzut? Ți-am spus eu. O să ne omoare, o să ne trimită în altă lume. Cealaltă jumătate începură să se umfle în pene, să se bată pe umăr şi să spună în şoaptă:
- Ai văzut? Trebuia să ne dăm seama că nu putem fi din lumea asta ciudată, cu creaturi nesuferite şi nefireşti. Avem sânge regesc, o să vezi. Chiar şi Caspian, Cornelius şi copiii se întoarseră spre Aslan plini de mirare.
- Linişte! Spuse Aslan cu glas pătrunzător. Pământul păru să se cutremure uşor, iar toate vietățile din poiană rămaseră încremenite.

- Caspian, spuse Aslan, ar fi trebuit să-ți dai seama că nu poți fi adevăratul Rege al Namiei dacă nu ai fi, ca Regii de odinioară, fiu al lui Adam, venit din lumea fiilor lui Adam. Ceea ce și ești. Cu mulți ani în urmă, în lumea aceea, un vas de pirați, care naviga pe o mare adâncă, numită Marea Sudului, a fost purtat de furtună spre o insulă. Acolo au făcut ceea ce ar fi făcut orice pirat: i-au omorât pe localnici, s-au însurat cu femeile acestora și-au început să facă vin de palmier; beau până se îmbătau, zăceau la umbra palmierilor, iar când se trezeau se luau la ceartă. Din când în când, se omorau între ei. Într-una din aceste certuri, şase dintre ei au fost puşi pe fugă de ceilalți; au fugit cu tot cu femeile lor spre centrul insulei, sus pe un munte, crezând că se vor putea ascunde într-o peșteră. Dar acolo era unul din locurile magice ale acelei lumi, un loc unde lumea aceea se întâlneşte cu cea de aici. În vremurile de odinioară erau multe asemenea locuri de trecere dintr-o lume în alta, dar acum s-au împuţinat. Acesta era unul din ultimele: nu am spus ultimul. Așa că au căzut sau au urcat sau au intrat pur și simplu în lumea de aici, pe tărâmul Telmarului, care era pe atunci nelocuit. De ce nu era locuit este o altă poveste pe care n-am să v-o spun acum. Urmașii lor au fost un popor de oameni cruzi și trufași; după mai multe generații, în Telmar a fost o foamete cumplită, așa că au invadat Namia, unde situația era tulbure pe-atunci (dar și asta este o altă poveste), au cucerit-o și au rămas stăpâni. Mă asculți, Rege Caspian?
  - Desigur, răspunse acesta. Speram să am nişte strămoși mai onorabili.
- Te tragi din Adam şi Eva, îi spuse Aslan. Chiar şi ultimul cerşetor trebuie să fie mândru de asta, dar şi destul de ruşinat şi să-şi plece capul în fața marelui împărat al lumii. Fii mulţumit.

Caspian făcu o plecăciune.

— Acum, continuă Aslan, bărbaţi şi femei din Telmar, vreţi să vă întoarceţi în insula aceea din lumea oamenilor, de unde au venit strămoşii voştri la început? Nu e un loc rău. Stirpea acelor piraţi care au găsit-o a dispărut, acum este nelocuită. Are fântâni cu apă bună şi rece, pământ roditor, lemn pentru construit case şi peşte în lagune. Ceilalţi oameni din lumea aceea nu au descoperit-o încă. Vă puteţi întoarce; dar trebuie să vă avertizez că odată trecuţi în lumea cealaltă, nu vă mai puteţi întoarce aici niciodată. Pe uşa aceea nu se va putea trece dintr-o lume în alta.

O clipă se făcu linişte. Apoi, unul dintre soldații Telmarinieni, cu înfățişare de om bun, ieși în față și spuse:

- Eu accept oferta.
- Ai ales bine, spuse Aslan. Şi, fiindcă ai fost cel dinţii care a vorbit, se va pogorî magia asupra ta. Te aşteaptă un viitor bun în lumea aceea. Apropiete!

Omul, care acum era uşor palid, se apropie. Aslan şi suita sa se dădură întro parte, făcându-i loc să treacă prin uşa dintre grămezile de lemne.

— Treci prin uşa aceea, fiule, îi spuse Aslan, aplecându-se spre el şi atingându-i nasul cu nasul său.

De cum fu atins de răsuflarea leului, se zări o mirare în privirea lui de parcă ar fi încercat să-şi amintească lucruri uitate de mult. Apoi îşi plecă umerii şi trecu prin uşă.

Privirile tuturor etau aţintite către el. Vedeau cele trei bucăţi de lemn, iar printre ele, copacii şi iarba şi cerul Namiei. Îl văzură pe om între cei doi stâlpi; apoi, într-o clipită, acesta dispăru complet.

Din capătul celălalt al poienii ceilalți Telmarinieni începură să țipe:

— Hei! Ce i s-a întâmplat? Vrei să ne omori? Nu trecem pe acolo.

Apoi, unul dintre Telmarienii mai deștepți spuse:

— Nu vedem nici o altă lume dincolo de beţele alea. Dacă vrei să te credem, de ce nu trece pe acolo unul de-ai voştri? Prietenii tăi stau toţi departe de beţe.

Pişpirici ieşi pe dată în față și făcu o plecăciune.

- Dacă exemplul meu îți poate fi de vreun ajutor, Aslan, spuse, voi trece cu unsprezece șoareci prin uşa aceea atunci când îmi faci semn.
- Nu, micuţule, spuse Aslan, punându-şi uşor laba catifelată pe capul lui Pişpirici. Te-ar pune să faci fel de fel de lucruri groaznice în lumea aceea. Lasă-i pe alţii să meargă mai întâi.
  - Haideţi, le spuse Peter lui Edmund şi lui Lucy. E timpul să plecăm.
  - Cum adică? Întrebă Edmund.
- Pe aici, spuse Susan, care părea să ştie despre ce-i vorba. Trebuie să mergem în pădure să ne schimbăm.
  - Cum să ne schimbăm? Întrebă Lucy.
- De haine, fireşte, spuse Susan. Am arăta ca nişte nebuni în hainele astea pe un peron dintr-o gară de ţară din Anglia.
  - Dar ne-am lăsat lucrurile la castelul lui Caspian, spuse Edmund.
- Ba nu, spuse Peter, afundându-se şi mai mult în pădure. Sunt aici toate. Au fost aduse azi-dimineață. E pregătit totul.

- Despre asta ați vorbit tu și Susan cu Aslan azi-dimineață? Întrebă Lucy.
- Da şi despre asta printre altele, spuse Peter, foarte serios. Nu vă pot spune totul. Erau lucruri pe care a vrut să ni le spună lui Su şi mie fiindcă noi n-o să ne mai întoarcem în Namia.
  - Niciodată? Strigă Edmund, îngrozit.
- Voi doi o să vă mai întoarceţi, îi răspunse Peter. Cel puţin, din ceea ce mi-a spus, am înţeles că voi veţi mai veni aici cu siguranţă. Dar Su şi cu mine nu. A zis că suntem prea mari.
  - Oh, Peter, spuse Lucy. Ce ghinion! Cum poţi suporta?
- Cred că pot, zise Peter. E altfel decât credeam c-o să fie. Ai să înțelegi când o să fie și pentru tine ultima dată. Dar acum repede, lucrurile noastre sunt acolo.

Se simțiră ciudat și nu prea plăcut când se întoarseră în acea mare adunare îmbrăcați din nou în hainele lor de școală (care erau și șifonate pe deasupra). Vreo doi Telmarinieni râseră răutăcios. Dar celelalte creaturi izbucniră în urale și se ridicară în cinstea Regelui Peter Magnificul, a Reginei Susan, a Regelui Edmund şi a Reginei Lucy. Îşi luară emoționați și cu lacrimi în ochi (în cazul lui Lucy) la revedere de la bunii lor prieteni – urșii grăsani îi îmbrățișară și-i sărutară, dădură mâna cu Bunilă și se îmbrățișară cu Mâncătrufe, care-i gâdilă cu mustața. Bineînțeles, Caspian îi dădu cornul înapoi lui Susan, iar aceasta, firește, îi spuse că-l poate păstra. Apoi, minunat și dureros în același timp, își luară rămas-bun de la însuși Aslan. Peter se așeză primul în rând, cu mâinile lui Susan pe umeri, apoi Edmund cu mâinile pe umerii lui Susan şi Lucy cu mâinile pe umerii lui, pe urmă primul Telmarinian cu mâinile pe umerii lui Lucy și așa mai departe, într-un rând nesfârșit care înainta spre ușă. Urmă un moment greu de descris: copiii avură senzația că văd trei lucruri în același timp. Unul era gura unei peșteri care ducea spre o insulă verde-albăstruie din Pacific, unde urmau să ajungă toți Telmarinienii în clipa în care treceau prin ușă. Al doilea era o poiană din Namia, unde se zăreau chipurile piticilor și ale animalelor, ochii mari ai lui Aslan și petele albe de pe obrajii Bursucului. Dar al treilea (care le înghiți repede pe celelalte două) era peronul cenuşiu din gară și o bancă înconjurată de bagaje, pe care stăteau chiar ei, de parcă n-ar fi plecat de-acolo niciodată, puţin cam banal după toate locurile pe unde fuseseră, dar, în mod surprinzător, frumos în felul lui, fiindcă avea mirosul acela cunoscut de gară și cerul englezesc și... Trimestrul de școală în față.

- Asta da aventură! Spuse Peter.
- Fir-ar să fie! Spuse Edmund. Mi-am uitat lanterna cea nouă în Namia.

# SFÂRŞIT